



PARLAMENT DE CATALUNYA

PREPAUSA DE REFORMA DER ESTATUT D'AUTONOMIA DE CATALONHA

PREAMBUL

Era nacion catalana s'a anat hènt ath long deth temps damb es aportacions d'energies de moltes generacions, de moltes tradicions e cultures, que i an trapat ua tèrra d'acuelhuda. Catalonha a definit ua lengua e ua cultura, a modelat un paisatge, a acuelhut tanben d'aites lengües e d'aites manifestacions culturaus, s'a daurit tostemp ar escambi generós, a bastit un sistèma de drets e libertats, s'a dotat de leis pròpies e a desvolopat un marc de convivència solidari qu'aspire ara justícia social.

Aguest Estatut seguís era tradicion des *Constitucions i altres drets de Catalunya*, qu'istoricament auien significat era articulacion politica e social des catalans e des catalanes.

Des deth 1714, an estat diuèrsi es assagi de recuperacion des nòstes institucions d'autogovèrn. En aguest itinerari istoric constituïssen hites destacades, entre d'aites, era Mancomunitat deth 1914 e eth restabliment dera Generalitat e er Estatut deth 1932 e deth 1979, enes quaus s'establie que Catalonha volie exercir, alavetz com ara, eth sòn dret inalienable ar autogovèrn.

Ei en aguest sentit qu'er Estatut ei dipositari d'ua memòria e sauve eth rebrembe de toti aqueri qu'an lutat e des que sigueren exiliadi o tanplan tanben des que moriren peth reconeishment des drets nacionaus de Catalonha e es drets socials des catalans.

Mès tant o mès qu'era memòria, botgen aguest Estatut era aspiracion, eth projècte e eth sòn d'ua Catalonha sense cap sòrta de trebucs ara liura e plea interdependència qu'ua nacion a de besonh aué.

Era vocacion e eth dret des ciutadans de Catalonha de determinar liurament eth sòn futur coma pòble, qu'eth Parlament de Catalonha a expressat reiteradament, se correspon damb era afirmacion nacionau qu'istoricament representèc era institucion dera Generalitat, vigenta enquiath sègle XVIII e despús recuperada e mantenguda sense interrupcion coma maxima expression des drets istorics de qué dispausa Catalonha e qu'aguest Estatut incorpòre e actualize.

Aué Catalonha, en sòn procès de construccion nacionau, exprèsse era sua volentat d'èster e de contunhar auançant en reconeishment dera sua identitat collectiva e en perfeccionament e er agraniment der autogovèrn mejançant aguest nau Estatut.

Atau, aguest Estatut definís es institucions dera nacion catalana e es sues relacions damb es pòbles d'Espanha en un marc de liura solidaritat damb es nacionalitats e es regions que la conformen, compatible damb eth desvolopament d'un Estat plurinacionau.

Dera madeisha manèra, s'establissen es ligams de relacion damb Euròpa, a on totes es comunitats nacionaus an de participar de forma coresponsabla enes institucions de govèrn e legislatives entà contribuïr atau ara construccion europèa.

Aguest Estatut se configure coma eth de Catalonha e Aran, pr'amor qu'es ciutadans de Catalonha e es sues institucions politiqes reconeishen Aran coma ua realitat nacionau damb entitat pròpia.

Catalonha vò auançar, mejançant aguest Estatut, entà ua democràcia de mès qualitat basada en un equilibri de drets e déuers e ena participacion ciutadana. Aguest principi oriente era accion des poders publics, es quaus son ath servici der interès generau e des drets des ciutadans, com es drets ath benèster, ara qualitat de vida, a viuer en patz, a gaudir d'uns servicis publics eficients e de qualitat e ara proteccion deth miei ambient, a dispausar d'un sistèma de prestacions universaus qu'afavorisquen era



PARLAMENT DE CATALUNYA

igualtat e era coesion sociau, e era creacion de riquesa e d'aucupacion plea e de qualitat, damb un compromís permanent de luta contra es desigualtats, es discriminacions, es injustícies e era praubesa.

Aguesti drets s'exercissen amassa damb era responsabilitat individuau e eth déuer civic d'implicar-se en projècte collectiu, ena construccion compartida dera societat que se vò arténher, organizada a partir deth principi de proximitat per miei des ajuntaments, des comarques e es vegueries, qu'intègren eth sistèma institucionau dera Generalitat.

Er autogovèrn de Catalonha s'inscriu, donques, en aguesti valors e objectius, que desvolope en encastre de Catalonha e que promò en encastre espanyòu e europèu, especiaument ena defensa dera pluralitat de lengües e cultures, ara quau Catalonha apòrte eth catalan coma lengua pròpia e comuna de tota era ciutadania damb independéncia dera sua lengua d'origen e d'emplec abituau.

Aguest ei un Estatut de persones liures entà persones liures. Era libertat politica que s'artenh coma país jamès non a d'anar contra es libertats individuaus des ciutadans de Catalonha, perquè sonque ei liure de vertat un país a on cada un pòt víuer e expressar pro identitats diuèrses, sense cap relacion de jerarquia o de dependéncia enter eres.

Ei per tot açò qu'aguest Estatut establís que:

Prumèr: Catalonha ei ua nacion.

Dusau: Era Generalitat restablida en 1931 jamès non a deishat d'existir, en tèrra pròpia o en exili, gràcies ara tenacitat deth nòstre pòble e ara fidelitat des sòns dirigents.

Tresau: Catalonha, en tot afirmar es sòns drets istorics, a desvolopat e a ua posicion singulara en çò que hè ara lengua, era cultura, eth dret civiu e era organizacion territoriala.

Quatau: Catalonha ei un país ric en territòris e gents, ua diversitat que la definís e la enriquís des de hè sègles e la enfortís entàs tempsi que vien.

Cincau: Catalonha considèra qu'Espanha ei un Estat plurinacionau.

Siesau: Catalonha conviu fraternaument damb es pòbles d'Espanha e tanben ei solidària damb era rèsta deth mon.

Setau: Eth dret catalan ei aplicable de manèra preferenta.

Ueitalu: Era tradicion politica democratica de Catalonha a soslinhat tostemp era importància des drets e des déuers, deth saber, dera educacion, dera coesion sociau e dera igualtat de drets, e aué, especiaument, dera igualtat enter hemnes e òmes.

Nauau: Er accés as sistèmas universaus de comunicacion, transpòrt, innovacion, recèrca e tecnologia, e tanben eth desenvolopament sostenible an d'èster decisius entàs catalans.

Detzau: Catalonha, per miei der Estat, pertanh ara Union Europèa, compartís es valors e eth modèl de benèster e de progrès europèus e aufrís era sua amistat e collaboracion as comunitats e as regions vesies entà formar, des dera Mediterranèa, ua euroregion utila entath progrès des interèssi comuns en marc des sues competéncias.

Per fidelitat ad aguesti principis e entà hèr realitat eth dret inalienable de Catalonha ar autogovèrn, es parlamentaris catalans prepausen:



PARLAMENT DE CATALUNYA

TÍTOL PRELIMINAR

ARTICLE 1. ERA NACIÓ CATALANA

1. Catalunya és una nació.
2. Catalunya exercís el seu autogovern per mitjà d'institucions pròpies, constituïda com a comunitat autònoma consentida amb la Constitució i aquest Estatut.

ARTICLE 2. ERA GENERALITAT

1. La Generalitat és el sistema institucional en què s'organitza políticament el autogovern de Catalunya.
2. La Generalitat és composta pel Parlament, la Presidència de la Generalitat, el Govern i les altres institucions que s'establen a l'article V del títol II.
3. Els municipis, les vegueries, les comarques i els altres ens locals que les lleis determinen integren el sistema institucional de la Generalitat, com a ens que agosta s'organitza territorialment, sense perjudici de la seva autonomia.
4. Els poders de la Generalitat emanen del poble de Catalunya i s'exerceixen consentida amb el que s'establen a aquest Estatut i la Constitució.

ARTICLE 3. MARC POLITIC

1. Les relacions de la Generalitat amb l'Estat se fonamenten en principi de la lleialtat institucional mútua i se regissen pel principi general següent: el què és la Generalitat i l'Estat, pel principi d'autonomia, pel principi de plurinacionalitat de l'Estat i pel principi de bilateralitat, sense excloure l'ús de mecanismes de participació multilateral.
2. Catalunya és a la Unió Europea el seu espai polític i geogràfic de referència i incorpora els valors, els principis i les obligacions que deriven del fet de formar-ne part.

ARTICLE 4. DRETS I PRINCIPIS RECTORS

1. Els poders públics de Catalunya han de promoure el ple exercici de les llibertats i els drets individuals i col·lectius que reconeixen aquest Estatut, la Constitució, la Unió Europea, la Declaració universal de drets humans, el Conveni europeu d'entrament protecció de drets humans i les llibertats fonamentals, el Pacte internacional de drets civils i polítics, el Pacte internacional de drets econòmics, socials i culturals i d'altres tractats i convenis internacionals que reconeixen i garanteixen els drets i les llibertats fonamentals.
2. Els poders públics de Catalunya han de promoure les condicions entès que la llibertat i l'igualtat dels individus i dels grups siguin reals i efectives; han de facilitar la participació de totes les persones a la vida política, econòmica, cultural i social, i han de reconèixer el dret dels pobles a conservar i desenvolupar la seva identitat pròpia.
3. Els poders públics de Catalunya han de promoure els valors de la llibertat, la democràcia, l'igualtat, el pluralisme, la pau, la justícia, la solidaritat, la cohesió social, l'equitat de gènere i la sostenibilitat.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 5. ES DRETS ISTORICS

Er autogovèrn de Catalonha coma nacion se fundamente tanben enes drets istorics deth pòble catalan, enes sues institucions seculares e ena tradicion juridica catalana, qu'aguest Estatut incorpòre e actualize ara empara der article 2, era disposicion transitòria dusau e d'autres disposicions dera Constitucion, precèptes des quaus derive eth reconeishment d'ua posicion singulara dera Generalitat en çò que hè ath dret civiu, era lengua, era educacion, era cultura e eth sistèma institucionau en qué s'organize era Generalitat.

ARTICLE 6. ERA LENGUA PRÒPRIA E ES LENGÜES OFICIAUS

1. Era lengua pròpria de Catalonha ei eth catalan. Coma tau, eth catalan ei era lengua d'us normau e preferent de totes es administracions publiques e des mieis de comunicacions publics en Catalonha, e ei tanben era lengua normaument emplegada coma veïculara e d'aprenedissatge en ensenhament.

2. Eth catalan ei era lengua oficiau de Catalonha. Tanben n'ei eth castelhan, qu'ei era lengua oficiau der Estat espanhòu. Totes es persones en Catalonha an eth dret d'usar e eth dret e eth déuer de conéisher es dues lengües oficiaus. Es poders publics de Catalonha an d'establir es mesures de besonh entà facilitar er exercici d'aguesti drets e eth compliment d'aguest déuer.

3. Era Generalitat e er Estat an d'emprèner es accions de besonh entath reconeishment dera oficialitat deth catalan ena Union Europèa e era preséncia e er emplec deth catalan enes organismes internacionaus e enes tractats internacionaus de contengut culturau o lingüistic.

4. Era Generalitat a de promòir era comunicacion e era cooperacion damb es autes comunitats e es auti territòris que compartissen patrimòni lingüistic damb Catalonha. Ad aguesti efèctes, era Generalitat e er Estat, segontes que correspongue, pòden soscriuer acòrds, tractats e d'auti mecanismes de collaboracion entara promocion e era difusion exteriora deth catalan.

5. Era lengua occitana, denominada *aranés* en Aran, ei era lengua pròpria e oficiau d'aguest territòri e tanben oficiau en Catalonha, cossent damb çò qu'establissen aguest Estatut e es leis de normalizacion lingüistica.

ARTICLE 7. ERA CONDICION POLITICA DES CATALANS

1. Gaudissen dera condicion politica de catalans es ciutadans der Estat qu'agen vesiatge administratiu en Catalonha. Es sòns drets politics s'exercissen d'acòrd damb aguest Estatut e es leis.

2. Gaudissen, coma catalans, des drets politics definits per aguest Estatut es ciutadans der Estat residents en estrangèr qu'an auut en Catalonha eth darrèr vesiatge administratiu, e tanben es sòns descendents que mantien aguesta ciutadania, s' atau ac solliciten, ena forma que determine era lei.

ARTICLE 8. SIMBÈUS NACIONAUS

1. Son simbèus nacionaus de Catalonha eth drapèu, era hèsta e er imne.

2. Eth drapèu de Catalonha ei eth tradicionau de quate barres vermelhes en hons jaune e a d'èster present en totes es bastisses publiques e enes actes oficiaus qu'agen lòc en Catalonha.

3. Era hèsta de Catalonha ei era Diada der Onze de Seteme.



PARLAMENT DE CATALUNYA

4. Er imne de Catalonha ei *Els segadors*.
5. Eth Parlament a de regular es diuèrses expressions deth marc simbolic de Catalonha e n'a de fixar er orde protocollari.
6. Era proteccion juridica des simbèus de Catalonha ei era que correspon as auti simbèus der Estat.

ARTICLE 9. ETH TERRITÒRI

Eth territòri de Catalonha ei eth que correspon as limits geografics e administratius dera Generalitat en moment d'entrada en vigor d'aguest Estatut.

ARTICLE 10. ETH CAPLÒC

Eth caplòc de Catalonha ei era ciutat de Barcelona, qu'ei era sedença permanenta deth Parlament, dera Presidència dera Generalitat e deth Govèrn, sense prejudici qu'eth Parlament e eth Govèrn se poguen amassar en d'auti lòcs de Catalonha, cossent damb çò qu'establisson, respectivament, eth Reglament deth Parlament e era lei.

ARTICLE 11. ARAN

1. Eth pòble aranés exercís er autogovèrn mejançant aguest Estatut, eth Conselh Generau d'Aran e es autes institucions pròpies.
2. Es ciutadans de Catalonha e es sues institucions politiquas reconeishen Aran coma ua realitat nacionau occitana fundamentada ena sua singularitat culturau, istorica, geografica e lingüistica, defensada pes aranesi ath long des sègles. Aguest Estatut reconeish, empare e respècte aguesta singularitat e reconeish Aran coma entitat territoriau singulara laguens de Catalonha, era quau ei objècte d'ua particulara proteccion per miei d'un regim juridic especiau.

ARTICLE 12. ES TERRITÒRIS DAMB LIGAMS ISTORICS, LINGÜÍSTICS E CULTURAUS DAMB CATALONHA

Era Generalitat a de promòir era comunicacion, er escambi culturau e era cooperacion damb es comunitats e es territòris, pertanhents o non ar Estat espanhòu, qu'an ligams istorics, lingüistics e culturaus damb Catalonha. Ad aguesti efèctes, era Generalitat e er Estat, segontes que correspongue, pòden soscríuer acòrds, tractats e d'auti esturments de collaboracion en toti es encastres, que pòden includir era creacion d'organismes comuns.

ARTICLE 13. ES COMUNITATS CATALANES EN EXTERIOR

Era Generalitat, enes tèrmes establits pera lei, a de fomentar es ligams sociaus, economics e culturaus damb es comunitats catalanes en exterior e les a de balhar era assisténcia que calgue. Damb aguesta finalitat, era Generalitat, segontes que correspongue, pòt formalizar acòrds de cooperacion damb es institucions publiques e privades des territòris e es païsi a on se trafen es comunitats catalanes en exterior e pòt sollicitar ar Estat era soscripcion de tractats internacionaus sus aguesta matèria.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 14. EFICÀCIA TERRITORIAU DES NORMES

1. Es normes e es disposicions dera Generalitat e eth dret civiu de Catalonha an eficàcia territorial, sense perjudici des excepcions que se poguen establir en cada matèria e des situacions que s'agen de regir per estatut personau o per autes normes d'extraterritorialitat.
2. Es estrangèrs qu'adquirissen era nacionalitat espanhòla demoren sometuts ath dret civiu catalan en tant que mantenguen eth vesiatge administratiu en Catalonha, exceptat que manifesten era sua volentat en contra.

TÍTOL I. DE DRETS, DÉUERS E PRINCIPIS RECTORS

CAPITOL I. DRETS E DÉUERS ENES ENCASTRES CIVIU E SOCIAU

ARTICLE 15. DRETS DES PERSONES

1. Es ciutadans de Catalonha son titulars des drets e es déuers reconeishuts pes normes a qué hè referéncia er article 4.1.
2. Totes es persones an dret a víuer damb dignitat, seguretat e autonomia, liures d'explotacion, de matractaments e de tota sòrta de discriminacion, e an dret ath liure desenvolopament dera sua personalitat e capacitat personau.
3. Es drets qu'aguest Estatut reconeish as ciutadans de Catalonha se pòden estièner a d'autes persones, enes tèrmes qu'establissen es leis.

ARTICLE 16. DRETS EN ENCASTRE DES FAMILHES

Totes es persones an dret, cossent damb es requisits establits pera lei, a recéber prestacions sociaus e ajudes publiques entà atier es cargues familhars.

ARTICLE 17. DRETS DES MENORS

Es menors an dret a recéber era atencion integrau de besonh entath desenvolopament dera sua personalitat e deth sòn benèster en contèxte familiar e sociau.

ARTICLE 18. DRETS DES PERSONES GRANES

Es persones granes an dret a víuer damb dignitat, liures d'explotacion e de matractaments, sense que poguen èster discriminades pera sua edat.

ARTICLE 19. DRETS DES HEMNES

1. Totes es hemnes an dret ath liure desenvolopament dera sua personalitat e capacitat personau, e a víuer damb dignitat, seguretat e autonomia, liures d'explotacion, matractaments e tota sòrta de discriminacion.
2. Es hemnes an dret a participar en condicions d'igualtat d'oportunitats damb es òmes en toti es encastres publics e privats.

ARTICLE 20. DRET A MORIR DAMB DIGNITAT

1. Totes es persones an dret a víuer damb dignitat eth procès dera sua mòrt.



PARLAMENT DE CATALUNYA

2. Totes es persones an dret a expressar era sua volentat d'ua manèra anticipada entà deishar constància des instruccions sus es intervencions e es tractaments medicaus que poguen recèber, qu'an d'èster respectades, enes tèrmes qu'establisson es leis, especiaument peth personau sanitari quan non siguen en condicions d'expressar personaument era sua volentat.

ARTICLE 21. DRETS E DÉUERS EN ENCASTRE DERA EDUCACION

1. Totes es persones an dret a ua educacion de qualitat e a accedir-i en condicions d'igualtat. Era Generalitat a d'establir un modèl educatiu d'interès public que garantisque aguesti drets.

2. Es mares e es pares an garantit, cossent damb es principis establits per article 37.4, eth dret que les assistís entà qu'es sòns hilhs e hilhes reciben era formacion religiosa e morau que sigue cossent damb es sues conviccions enes escòles de titularitat publica, enes quaus er ensenhament ei laïc.

3. Es centres docents privats pòden èster sostenguts damb hons publics cossent damb çò que determinen es leis, pr'amor de garantir es drets d'accès en condicions d'igualtat e ara qualitat der ensenhament.

4. Er ensenhament ei gratuït en totes es etapes obligatòries e enes auti nivèus que s'establisquen per lei.

5. Totes es persones an dret ara formacion professionau e ara formacion permanenta, enes tèrmes qu'establisson es leis.

6. Totes es persones an dret a dispausar, enes tèrmes e es condicions qu'establisson es leis, d'ajudes publicques entà satisfèr es requeriments educatius e entà accedir en igualtat de condicions as nivèus educatius superiors, en foncion des sòns recursi economics, aptituds e preferéncias.

7. Es persones damb besonhs educatius especiaus an dret a recèber eth supòrt de besonh que les permite d'accedir ath sistèma educatiu, cossent damb çò qu'establisson es leis.

8. Es membres dera comunitat educativa an dret a participar enes ahèrs escolars e universitaris enes tèrmes qu'establisson es leis.

ARTICLE 22. DRETS E DÉUERS EN ENCASTRE CULTURAU

1. Totes es persones an dret a accedir en condicions d'igualtat ara cultura, ath desenvolopament des sues capacitats creatives individuaus e collectives.

2. Totes es persones an eth déuer de respectar e preservar eth patrimòni culturau.

ARTICLE 23. DRETS EN ENCASTRE DERA SALUT

1. Totes es persones an dret a accedir en condicions d'igualtat e gratuïtat as servicis sanitaris de responsabilitat publica, enes tèrmes qu'establisson es leis.

2. Es usuarios dera sanitat publica an dret ath respècte des sues preferéncias en çò que tanh ara eleccion de mètge o metgessa e de centre sanitari, enes tèrmes e es condicions qu'establisson es leis.

3. Totes es persones, en çò que hè as servicis sanitaris publics e privats, an dret a èster informades sus es servicis a qué pòden accedir e es requisits de besonh entà hèr-les a servir; sus es tractaments medicaus e es sòns riscos abans d'aplicar-les-ac a dar eth consentiment entà quinsevolha intervencion; a accedir ara istòria clinica pròpria, e ara confidencialitat des dades relatives ara salut pròpria, enes tèrmes qu'establisson es leis.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 24. DRETS EN ENCASTRE DES SERVICIS SOCIAUS

1. Totes es persones an dret a accedir en condicions d'igualtat as prestacions deth hilat de servicis sociaus de responsabilitat publica, a èster informadi sus aqueres prestacions e a dar eth consentiment entà quinsevolha actuacion que les afècte personaument, enes tèrmes qu'establiessen es leis.
2. Es persones damb besonhs especiaus, entà mantier era autonomia personau enes activitats dera vida vidanta, an dret a recéber era atencion adequada ara sua situacion, cossent damb es condicions que legaument s'establiessen.
3. Es persones o es familhes que se trafen en situacion de praubesa an dret a accedir a ua renda garantida de ciutadania que les assegure es minims d'ua vida digna, cossent damb es condicions que legaument s'establiessen.
4. Es organizacions deth tresau sector sociau an dret a complir es sues foncions enes encastres dera participacion e era collaboracion sociaus.

ARTICLE 25. DRETS EN ENCASTRE LABORAU

1. Es treballadors an dret a formar-se e promòir-se professionalment e a accedir de franc as servicis publics d'aucupacion.
2. Es persones excluides deth mercat de treball perquè non an podut accedir-i o reinserir-s'i e que non dispausen de mieis de subsistència pròpris an dret a percéber prestacions e recorsi non contributius de caràcter palliatiu, enes tèrmes qu'establiessen es leis.
3. Toti es treballadors an dret a complir es prètzhèts laboraus e professionals en condicions de garantia entara salut, era seguretat e era dignitat des persones.
4. Es treballadors, o es sòns representants, an dret ara informacion, era consulta e era participacion enes empreses.
5. Es organizacions sindicais e empresariaus an dret a complir es sues foncions enes encastres dera concertacion sociau, era participacion e era collaboracion sociau.

ARTICLE 26. DRETS EN ENCASTRE DER ABITATGE

Es persones que non dispausen des recorsi suficients an dret a accedir a un abitatge digne, e entad aquerò es poders publics an d'establir per lei un sistèma de mesures que garantisque aquest dret, damb es condicions que determinen es leis.

ARTICLE 27. DRETS E DÉUERS EN ÇÒ QUE HÈ ATH MIEI AMBIENT

1. Totes es persones an dret a víuer en un miei equilibrat, sostenible e respectuós damb era salut, cossent damb es estandards e es nivèus de proteccion que determinen es leis. Tanben an dret a gaudir des recorsi naturaus e deth paisatge en condicions d'igualtat, e an eth déuer de hèr-ne un us responsable e evitar-ne eth desaprofitament.
2. Totes es persones an dret ara proteccion dauant des diuèrses formes de contaminacion, cossent damb es estandards e es nivèus que determinen es leis. Tanben an eth déuer de colaborar ena conservacion deth patimòni naturau e enes actuacions que tendisquen a eliminar es diuèrses formes de contaminacion, damb er objectiu de mantier-lo e conservar-lo entàs generacions futures.



PARLAMENT DE CATALUNYA

3. Totes es persones an dret a accedir ara informacion mieiambientau de qué dispausen es poders publics. Eth dret d'informacion sonque pòt èster limitat per rasons d'orde public justificades, enes tèrmes qu'establisson es leis.

ARTICLE 28. DRETS DES CONSUMIDORS E USUARIS

1. Es persones, ena sua condicion de consumidors e usuaris de bens e de servicis, an dret ara proteccion dera sua salut e seguretat. Tanben an dret a ua informacion vertadera e entenedora sus es caracteristiques e es prètzis des productes e des servicis, a un regim de garanties des productes adquirits e des subministraments contractats e ara proteccion des sòns interèssi economics dauant de conductes abusives, negligentes o fraudulentas.

2. Es consumidors e usuaris an dret a èster informats e a participar, dirèctament o per miei des sòns representants, en çò que hè as administracions publiques de Catalonha, enes tèrmes qu'establisson es leis.

CAPITOL II. DRETS ENES ENCASTRES POLITIC E ADMINISTRATIU

ARTICLE 29. DRET DE PARTICIPACION

1. Es ciutadans de Catalonha an dret a participar en condicions d'igualtat enes ahèrs publics de Catalonha, de forma dirècta o ben per miei de representants, enes suposicions e enes tèrmes qu'establisson aquest Estatut e es leis.

2. Es ciutadans de Catalonha an dret a escuèlher es sòns representants enes organs politics representatius e a presentar-s'i coma candidats, cossent damb es condicions e es requisits qu'establisson es leis.

3. Es ciutadans de Catalonha an dret a promòir e a presentar iniciatives legislatives en Parlament, enes tèrmes qu'establisson aquest Estatut e es leis.

4. Es ciutadans de Catalonha an dret a participar, dirèctament o per miei d'entitats associatives, en procès d'elaboracion des leis deth Parlament, mejançant es procediments qu'establisque eth Reglament deth Parlament.

5. Totes es persones an dret a dirigir peticions e a plantejar queishes, ena forma e damb es efèctes qu'establisson es leis, as institucions e ara Administracion dera Generalitat, e tanben as ens locaux de Catalonha, relatives a matèries des competències respectives. Es leis an d'establir es condicions d'exercici e es efèctes d'aquest dret e es obligacions des institucions receptores.

6. Es ciutadans de Catalonha an dret a promòir era convocatòria de consultes populars pera Generalitat e es ajuntaments, relatives a matèries des competències respectives, ena forma e damb es condicions qu'es leis establisson.

ARTICLE 30. DRETS D'ACCÈS AS SERVICIS PUBLICS E A UA BONA ADMINISTRACION

1. Totes es persones an dret a accedir en condicions d'igualtat as servicis publics e as servicis economics d'interès generau. Es administracions publiques an de fixar es condicions d'accès e es standards de qualitat d'aguesti servicis, damb independéncia deth regim dera sua prestacion.

2. Totes es persones an dret a èster tractades pes poders publics de Catalonha, en aqueri ahèrs que les afècten, de forma imparciau e objectiva, e qu'era actuacion des poders publics sigue proporcionada as finalitats que la justifiquen.

3. Es leis an de regular es condicions d'exercici e es garanties des drets a qué hèn referéncia es apartats 1 e 2 e an de determinar es casi en qué es administracions



PARLAMENT DE CATALUNYA

publiques de Catalonha e es servicis publics que ne depenen an d'adoptar ua carta de drets des usuaris e d'obligacions des prestadors.

ARTICLE 31. DRET ARA PROTECCION DES DADES PERSONAUS

Totes es persones an dret ara proteccion des dades personaus contengudes enes fichèrs que son competència dera Generalitat e eth dret a accedir-i, examinar-les e obtier-ne era correccion. Ua autoritat independenta, designada peth Parlament, a de velhar peth respècte d'aguesti drets enes tèrmes qu'establisson es leis.

CAPITOL III. DRETS E DÉUERS LINGÜISTICS

ARTICLE 32. DRETS E DÉUERS DE CONEISHEMENT E US DES LENGÜES

Totes es persones an dret a non èster discriminades per rasons lingüistiques. Es actes juridics hèti en quinsevolha des dues lengües oficiaus an, en çò que hè ara lengua, plea validesa e eficàcia, sense que se'n pogue allegar desconehement.

ARTICLE 33. DRETS LINGÜISTICS DAUANT ES ADMINISTRACIONS PUBLIQUES E ES INSTITUCIONS ESTATAUS

1. Es ciutadans an eth dret d'opcion lingüistica. Enes relacions damb es institucions, es organizacions e es administracions publiques en Catalonha, totes es persones an dret a emplegar era lengua oficiau qu'escuelhen. Aguest dret obligue a totes es institucions, organizacions e administracions publiques, includida era Administracion electorau en Catalonha, e, en generau, as entitats privades que ne depenen quan exercissen foncions publiques.

2. Totes es persones, enes relacions damb era Administracion de justícia, eth Ministèri Fiscau, eth notariat e es registres publics, an dret a usar era lengua oficiau qu'escuelhen en totes es actuacions judiciaus, notariaus e registraus, e a recéber tota era documentacion oficiau emetuda en Catalonha ena lengua sollicitada, sense que poguen patir indefension ne retards indeguts per rason dera lengua emplegada, ne se les pogue exigir cap sòrta de traduccion.

3. Entà garantir eth dret d'opcion lingüistica, es jutges e es magistrats, es fiscaus, es notaris, es registradors dera propietat e mercantils, es encargats deth Registre Civi e eth personau ath servici dera Administracion de justícia, entà balhar es sòns servicis en Catalonha, an d'acreditar, ena forma qu'establisson aguest Estatut e es leis, qu'an un nivèu de coneishement adequat e suficient des lengües oficiaus, que les hè aptes entà complir es foncions pròpies deth sòn cargue o deth sòn lòc de treball.

4. Entà garantir eth dret d'opcion lingüistica, era Administracion der Estat plaçada en Catalonha a d'acreditar qu'eth personau ath sòn servici a un nivèu de coneishement adequat e suficient des dues lengües oficiaus, que lo hè apte entà complir es foncions pròpies deth sòn lòc de treball.

5. Es ciutadans de Catalonha an eth dret a relacionar-se per escrit en catalan damb es organs constitucionaus e damb es organs jurisdiccionaus d'encastre estatau, cossent damb eth procediment establìt pera legislacion corresponenta. Aguestes institucions an d'atier e an de tramitar es escrits presentats en catalan, e non pòden exigir ara persona interessada era traduccion ath castelhan.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 34. DRETS LINGÜÍSTICS DES CONSUMIDORS E USUARIS

Totes es persones an dret a èster atengudes oraument e per escrit ena lengua oficiau qu'escuelhen ena sua condicion d'usuaris o consumidors de bens, productes e servicis. Es entitats, es empreses e es establiments dubèrts ath public en Catalonha an d'èster subjèctes ath déuer de disponibilitat lingüistica enes tèrmes qu'establissen es leis.

ARTICLE 35. DRETS LINGÜÍSTICS EN ENCASTRE DER ENSENHAMENT

1. Totes es persones an dret a recéber er ensenhament en catalan, cossent damb çò qu'establís aquest Estatut. Eth catalan s'a d'emplegar normaument coma lengua veïculara e d'aprenedissatge en ensenhament universitari e en non universitari.
2. Es alumnes an dret a recéber er ensenhament en catalan en ensenhament non universitari. Tanben an eth dret e eth déuer de conéisher damb suficiència orau e escrita eth catalan e eth castelhan en acabar er ensenhament obligatòri, sigue quina sigue era sua lengua abituau en incorporar-se ar ensenhament. Er ensenhament deth catalan e deth castelhan an d'auer ua preséncia adequada enes plans d'estudis.
3. Es alumnes an dret a non èster desseparats en centres ne en grups classe diferents per rason dera sua lengua abituau.
4. Es alumnes que s'incorpòren mès tard dera edat corresponenta ath sistèma escolar de Catalonha gaudissen deth dret a recéber un supòrt lingüistic especiau s'era manca de comprension les dificulte de seguir damb normalitat er ensenhament.
5. Eth professorat e er alumnat des centres universitaris an dret a expressar-se, oraument e per escrit, ena lengua oficiau qu'escuelhen.

ARTICLE 36. DRETS EN ÇÒ QUE HÈ AR ARANÉS

1. En Aran totes es persones an eth dret de conéisher e emplegar er aranés e d'èster atengudes oraument e per escrit en aranés enes sues relacions damb es administracions publiques e damb es entitats publiques e privades que ne depenen.
2. Es ciutadans d'Aran an eth dret d'emplegar er aranés enes sues relacions damb era Generalitat.
3. S'an de determinar per lei es auti drets e déuers lingüistics en çò que tanh ar aranés.

CAPITOL IV. GARANTIES DES DRETS ESTATUTARIS

ARTICLE 37. DISPOSICIONS GENERAUS

1. Es drets que reconeishen es capitols I, II e III vinculen toti es poders publics qu'actuen en Catalonha e, cossent damb era natura de cada dret, es particulars. Es disposicions que dicten es poders publics de Catalonha an de respectar aquesti drets e s'an d'interpretar e aplicar en sentit mès afavoridor entara sua plea efectivitat.
2. Eth Parlament a d'aprovar per lei era Carta des drets e es déuers des ciutadans de Catalonha. Es disposicions d'aquest article relatives as drets que reconeishen es capitols I, II e III d'aquest títol s'apliquen tanben as drets reconeishuts pera nomenada Carta.
3. Era regulacion essenciau e eth desenvolopament dirècte des drets reconeishuts pes capitols I, II e III d'aquest títol s'an de hèr per lei deth Parlament.



PARLAMENT DE CATALUNYA

4. Cap des disposicions d'aguest títol non pòt èster desplegada, aplicada o interpretada de manèra que redusisque o limite es drets fundamentaus que reconeishen era Constitucion e es tractats e es acòrds internacionaus ratificats per Espanha.

ARTICLE 38. TUTÈLA

1. Eth Conselh de Garanties Estatutàries tutèle es drets que reconeishen es capitols I, II e III d'aguest títol e era Carta des drets e es déuers des ciutadans de Catalonha, cossent damb çò qu'establís er article 76.2.b e c.

2. Es actes que vulnèren es drets reconeishuts pes capitols I, II e III d'aguest títol e pera Carta des drets e es déuers des ciutadans de Catalonha son objècte de recors dirèctament dauant ua sala de garanties estatutàries deth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha, enes tèrmes e per miei deth procediment qu'establís era Lei organica deth poder judiciu.

CAPITOL V. PRINCIPIS RECTORS

ARTICLE 39. DISPOSICIONS GENERAUS

1. Es poders publics de Catalonha an d'orientar es politiques publiques cossent damb es principis rectors qu'establiessen era Constitucion e aguest Estatut. En exercici des sues competéncies, es poders publics de Catalonha an de promòir e adoptar es mesures de besonh entà garantir-ne era eficàcia plea.

2. Eth reconeishment, eth respècte e era proteccion des principis rectors informen era legislacion positiva, era practica judiciu e era actuacion des poders publics.

3. Es principis rectors son exigibles dauant era jurisdiccio, cossent damb çò que determinen es leis e es autes disposicions que les despleguen.

ARTICLE 40. PROTECCION DES PERSONES E DES FAMILHES

1. Es poders publics an d'auer coma objectiu era mielhora dera qualitat de vida de totes es persones.

2. Es poders publics an de garantir era proteccion juridica, economica e sociu des diuerses modalitats de familia, coma estructura basica e factor de coesion sociu e coma prumèr nuclièu de convivéncia des persones. Tanben, an de promòir es mesures economiques e normatives de supòrt as familhes adreçades entà garantir era conciliacion dera vida laborau e familhara e er auer descendéncia, damb ua atencion especiau as familhes nombroses.

3. Es poders publics an de garantir era proteccion dera mainadèra, especiaument contra tota forma d'explotacion, d'abandonament, de matractament o crudeltat e dera praubesa e es sòns efèctes. En totes es actuacions amiades a tèrme pes poders publics o per institucions privades er interès superior deth mainatge a d'èster prioritari.

4. Es poders publics an de promòir politiques publiques qu'afavorisquen era emancipacion des joeni, en tot facilitar-les er accés ath mon laborau e ar abitatge entà que poguen desvolopar eth sòn pròpri projècte de vida e participar ena igualtat de drets e déuers ena vida sociu e culturau.

5. Es poders publics an de garantir era proteccion juridica des persones damb discapacitats e n'an de promòir era integracion sociu, economica e laborau. Tanben an d'adoptar es mesures de besonh entà suplir o complementar eth supòrt deth sòn entorn familiar dirècte.



PARLAMENT DE CATALUNYA

6. Es poders publics an de garantir era proteccion des persones granes entà que poguen portar ua vida digna e independenta e participar ena vida social e culturau. Tanben an de sajar era plea integracion des persones granes ena societat per miei de politiquas publicas basades en principi de solidaritat intergeneracionau.

7. Es poders publics an de promòir era igualtat des diuèrses unions establides de parelha damb independéncia dera orientacion sexuau des sòns membres. Era lei a de regular aquestes unions e d'autres formes de convivéncia e es sòns efèctes.

8. Es poders publics an de promòir era igualtat de totes es persones damb independéncia der origen, era nacionalitat, eth sèxe, era raça, era religion, era condicion social o era orientacion sexuau, e tanben an de promòir era eradicacion deth racisme, der antisemitisme, dera xenofòbia, dera omofòbia e de quinsvolha auta expression qu'atempte contra era igualtat e era dignitat des persones.

ARTICLE 41. PERSPECTIVA DE GÈNRE

1. Es poders publics an de garantir eth compliment deth principi d'igualtat d'oportunitats enter hemnes e òmes en accés ara aucupacion, era formacion, era promocion professionau, es condicions de treball, includida era retribucion, e en totes es autas situacions, e tanben an de garantir qu'es hemnes non siguen discriminades per causa d'embaràs o de maternitat.

2. Es poders publics an de garantir era transversalitat ena incorporacion dera perspectiva de gènre e des hemnes en totes es politiquas publicas entà arténher era igualtat reau e efectiva e era paritat entre hemnes e òmes.

3. Es politiquas publicas an de garantir que s'afronten de manèra integrau totes es formes de violéncia contra es hemnes e es actes de caracter sexista e discriminatòri; an de fomentar eth reconeishement deth papèr des hemnes enes encastres culturau, istoric, social e economic, e an de promòir era participacion des grops e es associacions de hemnes ena elaboracion e era avaloracion d'aquestes politiquas.

4. Es poders publics an de reconéisher e tier en compde eth valor economic deth treball de suènh e atencion en encastre domestic e familiar ena fixacion des sues politiquas economicas e socialas.

5. Es poders publics an de velhar entà qu'era liure decision dera hemna sigue determinanta en toti es casi que'n poguen afectar era dignitat, era integritat e eth benèster fisic e mentau, particularament en çò que tanh ath pròpri còs e ara sua salut reproductiva e sexuau.

ARTICLE 42. COESION E BENÈSTER SOCIALS

1. Es poders publics an de promòir politiquas publicas que fomenten era coesion social e que garantisquen un sistèma de servicis socials, de titularitat publica e concertada, adequat as indicadors economicas e socials de Catalonha.

2. Es poders publics an de velhar pera plea integracion social, economica e laborau des persones e des collectius damb mès besonh de proteccion, especialment aqueri que se trapan en situacion de praubesa e de risc d'exclusion social.

3. Es poders publics an de velhar pera dignitat, era seguretat e era proteccion integrau des persones, especialment des mès vulnerables.

4. Es poders publics an de garantir era qualitat deth servici e era gratuïtat dera assisténcia sanitària publica enes tèrmes qu'establís era lei.

5. Es poders publics an de promòir politiquas preventives e comunitàries e an de garantir era qualitat deth servici e era gratuïtat des servicis socials qu'es leis determinen coma basics.



PARLAMENT DE CATALUNYA

6. Es poders publics an d'embrèner es accions de besonh entà establir un regim d'acuelhuda des persones immigrades e an de promòir es politiquas que garantisquen eth reconeishement e era efectivitat des drets e déuers des persones immigrades, era igualtat d'oportunitats, es prestacions e es ajudes que ne permeten era plea acomodacion social e economica e era participacion enes ahèrs publics.

7. Es poders publics an de velhar pera convivència social, culturau e religiosa enter totes es persones en Catalonha e peth respècte ara diuersitat de credences e conviccions etiques e filosofiques des persones, e an de fomentar es relacions interculturals per miei der impuls e era creacion d'encastres de coneishement recipròc, dialòg e mediacion. Tanben an de garantir eth reconeishement dera cultura deth pòble gitano coma salvaguarda dera realitat istorica d'aguest pòble.

ARTICLE 43. FOMENT DERA PARTICIPACION

1. Es poders publics an de promòir era participacion social ena elaboracion, era prestacion e era avaloracion des politiquas publicas, e tanben era participacion individuau e associativa enes encastres civic, social, culturau, economic e politic damb plen respècte as principis de pluralisme, liura iniciativa e autonomia.

2. Es poders publics an de facilitar era participacion e era representacion ciutadanes e politiquas, damb ua atencion especiau as airaus mens poblats deth territòri.

3. Es poders publics an de sajar qu'es campanhes institucionals que s'organizen pr'amor des procèssi electorals agen coma finalitat era de promòir era participacion ciutadana e qu'es electors reciben des mieis de comunicacion ua informacion vertadera, objectiva, neutra e respectuosa deth pluralisme politic sus es candidatures que concorren enes procèssi electorals.

ARTICLE 44. EDUCACION, RECÈRCA E CULTURA

1. Es poders publics an de garantir era qualitat deth sistèma d'ensenhament e an d'impulsar ua formacion umana, scientifica e tecnica der alumnat basada enes valors socials d'igualtat, solidaritat, libertat, pluralisme, responsabilitat civica e d'autes que fondamenten era convivència democratica.

2. Es poders publics an de promòir eth coneishement suficient d'ua tresau lengua en acabar er ensenhament obligatòri.

3. Es poders publics an de promòir e an d'impulsar era implicacion e era participacion dera familha ena educacion des hilhs e hilhes, en marc dera comunitat educativa, e an de facilitar e promòir er accés as activitats d'educacion en léser.

4. Es poders publics an de fomentar era investigacion e era recèrca scientifica de qualitat, era creativitat artistica e era conservacion e era difusion deth patrimoni culturau de Catalonha.

5. Es poders publics an d'embrèner es accions de besonh entà facilitar a totes es persones er accés ara cultura, as bens e as servicis culturals e ath patrimoni culturau, arqueologic, istoric, industriau e artistic de Catalonha.

ARTICLE 45. ENCASTRE SOCIOECONOMIC

1. Es poders publics an d'adoptar es mesures que calguen entà promòir eth progrés social de Catalonha e des sòns ciutadans, basats enes principis dera solidaritat, era coesion, eth desenvolopament sostenible e era igualtat d'oportunitats.

2. Es poders publics an de promòir ua distribucion dera renda personau e territorial mès equitativa en marc d'un sistèma catalan deth benèster.



PARLAMENT DE CATALUNYA

3. Es poders publics an d'adoptar es mesures de besonh entà garantir es drets laboraus e sindicau des treballadors, an d'impulsar e n'an de promòir era participacion enes empreses e es politiqués d'ocupacion plea, de foment dera estabilitat laborau, de formacion des persones treballadores, de prevencion de riscos laboraus, de seguretat e d'igièna en treball, de creacion d'ues condicions dignes en lòc de treball, de non-discriminacion per rason de genre e de garantia deth repòs de besonh e des vacances retribuïdes.

4. Era Generalitat a de promòir era creacion d'un espaci catalan de relacions laboraus establert en foncion dera realitat productiva e empresariau especifica de Catalonha e des sòns agents sociaus, en quau an d'èster representades es organizacions sindicau e empresariaus e era Administracion dera Generalitat. En aquest marc, es poders publics an de fomentar ua practica pròpria de dialòg social, de concertacion, de negociacion collectiva, de resolucion extrajudiciau de conflictes laboraus e de participacion en desenvolupament e era melhora deth hilat productiu.

5. Era Generalitat a d'afavorir eth desenvolupament dera activitat empresariau e er esperit emprenedor en tot tier en compde era responsabilitat social dera empresa, era liura iniciativa e es condicions de competència, e a de protegir eseciaument era economia productiva, era activitat des emprenedors autonòms e era des empreses petites e mejanes. Era Generalitat a de fomentar era accion des cooperatives e des societats laboraus e a d'estimular es iniciatives dera economia social.

6. Es organizacions sindicau e empresariaus an de participar ena definicion des politiqués publicus que les afècten. Era Generalitat a de promòir era mediacion e er arbitratge entara resolucion des conflictes d'interèssi entre es diuèrsi agents sociaus.

7. Es organizacions professionaus e es corporacions de dret public representatives d'interèssi economicus e professionaus e es entitats associatives deth tresau sector an d'èster consultades ena definicion des politiqués que les afècten.

8. Era Generalitat, en consideracion as foncions social, culturau e de promocion economica que complissen es caishes d'estauvis, a de protegir era autonomia institucionau e a de promòir era contribucion social d'aguestes entitats as estratègies economicus e sociaus des diuèrsi territòris de Catalonha.

ARTICLE 46. MIEI AMBIENT, SOSTENIBILITAT E EQUILIBRI TERRITORIAU

1. Es poders publics an de velhar pera proteccion deth miei ambient per miei dera adopcion de politiqués publicus basades en desenvolupament sostenible e era solidaritat collectiva e intergeneracionau.

2. Es politiqués mieiambientaus an de dirigir-se eseciaument ara reduccion des diuèrses formes de contaminacion, era fixacion d'estandards e de nivèus minims de proteccion, era articulacion de mesures correctives der impacte ambientau, er emplec racionau des recorsi naturaus, era prevencion e eth contròtle dera erosió e des activitats qu'altèren eth regim atmosferic e climatic, e eth respècte as principis de preservacion deth miei, conservacion des recorsi naturaus, responsabilitat, fiscalitat ecologica e reciclatge e reutilizacion des bens e des productes.

3. Es poders publics an de hèr efectives es condicions entara preservacion dera natura e dera biodiversitat, an de promòir era integracion d'objectius ambientaus as politiqués sectoriaus e an d'establir es condicions que permeten a totes es persones eth gaudiment deth patrimoni naturau e paisatgistic.

4. Es poders publics an de velhar pera coesion economica e territoriau en tot aplicar politiqués qu'asseguren un tractament eseciau des parçans de montanha, era proteccion deth paisatge, era defensa deth litorau, eth foment des activitats agràries,



PARLAMENT DE CATALUNYA

dera cria de bestiar e silvicòles e ua distribucion equilibrada e territori des diuersi sectors productius, es servicis d'interès generau e es hilats de comunicacion.

5. Es poders publics an de facilitar as ciutadans era informacion mieiambientau e an de fomentar era educacion enes valors dera preservacion e dera mielhora deth miei ambient coma patrimòni comun.

ARTICLE 47. ABITATGE

Es poders publics an de facilitar er accés ar abitatge mejançant era generacion de sòu e era promocion d'abitatge public e d'abitatge protegit, damb ua atencion especiau pes joeni e es collectius damb mès besonhs.

ARTICLE 48. MOBILITAT E SEGURETAT VIÀRIA

1. Es poders publics an de promòir politiques de transpòrt e de comunicacion, basades en critàris de sostenibilitat, que fomenten er us deth transpòrt public e era mielhora dera mobilitat e garantisquen era accessibilitat entàs personas damb mobilitat redusida.

2. Es poders publics an d'impulsar, d'ua manèra prioritària, es mesures destinades ar increment dera seguretat viària e ara disminucion des accidents de transit, damb ua incidència especiau ena prevencion, era educacion viària e era atencion as victimas.

ARTICLE 49. PROTECCION DES CONSUMIDORS E USUARIS

1. Es poders publics an de garantir era proteccion dera salut, era seguretat e era defensa des drets e es interèssi legitims des consumidors e usuaris.

2. Es poders publics an de garantir era existència d'esturments de mediacion e arbitratge en matèria de consum, n'an de promòir eth coneishement e er emplec e an de dar suport as organizacions de consumidors e usuaris.

ARTICLE 50. FOMENT E DIFUSION DETH CATALAN

1. Es poders publics an de protegir eth catalan en toti es encastres e sectors e n'an de fomentar er us, era difusion e eth coneishement. Aguesti principis tanben s'an d'aplicar respècte ar aranés.

2. Eth Govèrn, es universitats e es institucions d'ensenhament superior, en encastre des competències respectives, an d'adoptar es mesures pertinentes entà garantir er us deth catalan en toti es encastres des activitats docentes, non docentes e de recèrca.

3. Es politiques de foment deth catalan s'an d'estiéner ath conjunt der Estat, ara Union Europèa e ara rèsta deth mond.

4. Es poders publics an de promòir qu'es dades que figuren en etiquetatge, en embalatge e enes instruccions d'us des productes distribuïts en Catalonha còsten aumens en catalan.

5. Era Generalitat, era Administracion locau e es autes corporacions publicas de Catalonha, es institucions e es empreses que ne depenen e es concessionaris des sòns servicis an d'emplegar eth catalan enes sues actuacions intèrnes e ena relacion enter eri. Tanben l'an d'emplegar enes comunicacions e es notificacions dirigides a personas fisiques o juridiques residents en Catalonha, sense prejudici deth dret des ciutadans a receber-les en castelhan s'ac demanen.



PARLAMENT DE CATALUNYA

6. Es poders publics an de garantir er emplec dera lengua de signes catalana e es condicions que permeten d'arténher era igualtat des persones damb sordèra qu'òpten per aguesta lengua, qu'a d'èster objècte d'ensenhament, proteccion e respècte.

7. Er Estat, cossent damb çò que dispause era Constitucion, a de dar supòrt ara aplicacion des principis qu'establís aquest article. S'an d'establir es esturments de coordinacion e, s'ei de besonh, d'actuacion conjunta entà que siguen mès efectius.

ARTICLE 51. COOPERACION ATH FOMENT DERA PATZ E COOPERACION ATH DESVOLOPAMENT

1. Era Generalitat a de promòir era cultura dera patz e accions de foment dera patz en mon.

2. Era Generalitat a de promòir accions e politiques de cooperacion ath desenvolopament des pòbles e a d'establir programes d'ajuda umanitària d'emergéncia.

ARTICLE 52. MIEIS DE COMUNICACION SOCIAU

1. Correspon as poders publics de promòir es condicions entà garantir eth dret ara informacion e a recèber des mieis de comunicacion ua informacion vertadera e uns contenguts que respècten era dignitat des persones e eth pluralisme politic, sociau, culturau e religiós. En cas des mieis de comunicacion de titularitat publica era informacion tanben a d'èster neutrau.

2. Es poders publics an de promòir es condicions entà garantir er accés sense discriminacions as servicis audiovisuaus en encastre de Catalonha.

ARTICLE 53. ACCÈS AS TECNOLOGIES DERA INFORMACION E DERA COMUNICACION

1. Es poders publics an de facilitar eth coneishement dera societat dera informacion e an d'impulsar er accés ara comunicacion e as tecnologies dera informacion, en condicions d'igualtat, en toti es encastres dera vida sociau, includith laborau; an de fomentar qu'aguestes tecnologies se meten ath servici des persones e non afècten negativament as sòns drets, e an de garantir era prestacion de servicis per miei des nomenades tecnologies, cossent damb es principis d'universalitat, continuitat e actualizacion.

2. Era Generalitat a de promòir era formacion, era recèrca e era innovacion tecnologiques entà qu'es oportunitats de progrès qu'aufrís era societat deth coneishement e dera informacion contribuïsqwen ara melhora deth benèster e dera coesion sociaus.

ARTICLE 54. MEMÒRIA ISTORICA

1. Era Generalitat e es auti poders publics de Catalonha an de velhar peth coneishement e eth manteniment dera memòria istorica de Catalonha coma patrimoni collectiu que testimònie era resisténcia e era luta pes libertats democraticas e es drets nacionaus e sociaus. Entad açò, an d'adoptar es iniciatives institucionaus de besonh entath reconeishement e era reabilitacion de toti es ciutadans qu'an patit persecucion pr'amor dera defensa dera democràcia e er autogovèrn de Catalonha.

2. Era Generalitat a de velhar entà qu'era memòria istorica se convertisque en simbèu permanent de tolerància, de dignitat de valors democratics, de refús des totalitarismes e de reconeishement de totes es persones qu'an patit persecucion pr'amor des sues opcions personaus, ideologiques o de consciéncia.



PARLAMENT DE CATALUNYA

TÍTOL II. DES INSTITUCIONS

CAPITOL I. ETH PARLAMENT

ARTICLE 55. DISPOSICIONS GENERAUS

1. Eth Parlament represente ath pòble de Catalonha.
2. Eth Parlament exercís era potestat legislativa, apròve es pressupòsti dera Generalitat e contròtle e impulse era accion politica e de govèrn. Ei era sedença a on s'expressè preferentament eth pluralisme e se hè public eth debat politic.
3. Eth Parlament ei inviolable.

ARTICLE 56. COMPOSICION E REGIM ELECTORAU

1. Eth Parlament se compause d'un minim de cent deputats e un maxim de cent cinquanta, escuelhuts per un tèrme de quate ans per miei de sufragi universau, liure, igual, dirècte e secret, cossent damb aquest Estatut e era legislacion electorau.
2. Eth sistèma electorau ei de representacion proporcionau e a d'assegurar era representacion adequada de totes es zònes deth territòri de Catalonha. Era Administracion electorau ei independenta e garantís era transparéncia e era objectivitat deth procès electorau. Eth regim electorau ei regulat per ua lei deth Parlament aprovada en ua votacion finau sus eth conjunt deth tèxte per majoria de dues tresaus parts des deputats.
3. Son electors e elegibles es ciutadans de Catalonha que son en plen dret des sòns drets civius e politics, cossent damb era legislacion electorau. Era lei electorau de Catalonha a d'establir critèris de paritat enter hemnes e òmes entara elaboracion des listres electoraus.
4. Eth president o presidenta dera Generalitat, quinze dies abans der acabament dera legislatura, a de convocar es eleccions, qu'an d'auer lòc entre quaranta e seishanta dies despús dera convocatòria.

ARTICLE 57. ESTATUT DES DEPUTATS

1. Es membres deth Parlament son inviolables pes vòts e es opinions qu'emeten en exercici deth sòn cargue. Pendent eth sòn mandat, gaudissen d'immunitat e sonque pòden èster detenguts en cas de delicte flagrant. Non pòden èster inculpats ne processats sense era autorizacion deth Parlament.
2. Enes causes contra es deputats, ei compentent eth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha. Dehòra deth territòri de Catalonha era responsabilitat penau ei exigibla enes madeishi tèrmes dauant era Sala Penau deth Tribunau Suprem.
3. Es deputats non son sometuts a mandat imperatiu.

ARTICLE 58. AUTONOMIA PARLAMENTÀRIA

1. Eth Parlament gaudís d'autonomia organizativa, financèra, administrativa e disciplinària.
2. Eth Parlament elabòre e apròve eth sòn reglament e eth sòn pressupòst e fixe er estatut deth personau que ne depen.
3. Era aprobacion e era reforma deth Reglament deth Parlament corresponen ath Plen deth Parlament e requerissen eth vòt favorable dera majoria absoluta des deputats en ua votacion finau sus eth conjunt deth tèxte.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 59. ORGANIZACION E FONCIONAMENT

1. Eth Parlament a un president o presidenta e ua mesa escuelhuts peth Plen. Eth Reglament deth Parlament ne regule era eleccion e es funcions.
2. Eth Reglament deth Parlament regule es drets e es déuers des deputats, es requisits entara formacion des grops parlamentaris, era intervencion d'aguesti en exercici des funcions parlamentàries e es atribucions dera Junta de Portaveus.
3. Eth Parlament foncione en plen e en comissions. Es grops parlamentaris participen en totes es comissions en proporcion as sòns membres.
4. Eth Parlament a ua deputacion permanenta, presidida peth president o presidenta deth Parlament e integrada peth nombre de deputats qu'eth Reglament deth Parlament determine, en proporcion ara representacion de cada grop parlamentari. Era Deputacion Permanenta velhe pes poders deth Parlament quan aguest non ei amassat enes periòdes entre sessions, quan a acabat eth mandat parlamentari e quan a estat dissolvt. En cas d'acabament dera legislatura o de dissolucion deth Parlament, eth mandat des deputats qu'intègren era Deputacion Permanenta ei prorrogat enquiara constitucion deth nau Parlament.
5. Es cargues publicas e eth personau ath servici des administracions publiques qu'actuen en Catalonha an era obligacion de comparéisher a requeriment deth Parlament.
6. Eth Parlament pòt crear comissions d'investigacion sus quinsevolh ahèr de relevància publica que sigue d'interès dera Generalitat. Es persones requerides pes comissions d'investigacion an de comparéisher-i obligatòriament, cossent damb eth procediment e es garanties establides peth Reglament deth Parlament. S'an de regular per lei es sancions per incompliment d'aguesta obligacion.
7. Eth Reglament deth Parlament a de regular era trametuda des peticions individuaus e collectives dirigides ath Parlament. Tanben an d'establir mecanismes de participacion ciutadana en exercici des funcions parlamentàries.

ARTICLE 60. REGIM DES AMASSADES E DES SESSIONS

1. Eth Parlament s'amasse anuaument en dus periòdes ordinaris de sessions fixadi peth Reglament. Eth Parlament se pòt amassar en sessions extraordinàries dehòra des periòdes ordinaris de sessions. Es sessions extraordinàries deth Parlament son convocades peth sòn president o presidenta per acòrd dera Deputacion Permanenta, a prepausa de tres grops parlamentaris o d'ua quatau part des deputats, o a peticion de grops parlamentaris o de deputats que ne representen era majoria absoluta. Eth Parlament tanben s'amasse en session extraordinària a peticion deth president o presidenta dera Generalitat. Es sessions extraordinàries se convòquen damb un orde deth dia determinat e se lhèuen despús d'auer-lo agotat.
2. Es sessions deth Plen son publiques, exceptat des suposicions establides peth Reglament deth Parlament.
3. Eth Parlament, entà adoptar acòrds validament, s'a de trapar amassat damb era preséncia dera majoria absoluta des deputats. Es acòrds son valids s'an estat aprovats pera majoria simpla des deputats presents, sense prejudici des majories especiaus establides per aguest Estatut, pes leis o peth Reglament deth Parlament.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 61. FONCTIONS

Corresponen ath Parlament, ath delà des funcions establides per article 55, es que seguissen:

- a) Designar es senadors que representen ara Generalitat en Senat. Era designacion s'a de hèr en ua convocatòria especifica e de manèra proporcionau ath nombre de deputats de cada grop parlamentari.
- b) Elaborar proposicions de lei entà presentar-les ara Mesa deth Congrès des Deputats e nomenar es deputats deth Parlament encargadi de defener-les.
- c) Sollicitar ath Govèrn der Estat era adopcion de projèctes de lei.
- d) Sollicitar ar Estat era transferéncia o delegacion de competéncies e era atribucion de facultats en marc der article 150 dera Constitucion.
- e) Interpausar eth recurs d'inconstitucionalitat e personar-se dauant eth Tribunalau Constitucionau en d'auti procèssi constitucionaus, cossent damb çò qu'establís era Lei organica deth Tribunalau Constitucionau.
- f) Es autes funcions que li atribuïssen aquest Estatut e es leis.

ARTICLE 62. INICIATIVA LEGISLATIVA E EXERCICI DERA FONCION LEGISLATIVA

1. Era iniciativa legislativa correspon as deputats, as grops parlamentaris e ath Govèrn. Tanben correspon, enes tèrmes establits pes leis de Catalonha, as ciutadans, mejançant era iniciativa legislativa populara, e as organs representatius des ens supramunicipaus de caractèr territorial qu'establís aquest Estatut.

2. Son leis de desenvolopament basic der Estatut es que regulen dirèctament es matèries nomentades pes articles 2.3, 6, 37.2, 56.2, 67.5, 68.3, 77.3, 79.3, 81.2 e 94.1. Era aprobacion, era modificacion e era derogacion d'aquestes leis requerissen eth vòt favorable dera majoria absoluta deth Plen deth Parlament en ua votacion finau sus eth conjunt deth tèxte, exceptat qu'er Estatut n'establisque ua auta.

3. Eth Plen deth Parlament pòt delegar era tramitacion e era aprobacion d'iniciatives legislatives as comissions legislatives permanentes. En quinsevolh moment pòt revocar aquesta delegacion. Non pòden èster objècte de delegacion as comissions era reforma der Estatut, es leis de desenvolopament basic, eth pressupòst dera Generalitat e es leis de delegacion legislativa ath Govèrn.

ARTICLE 63. DELEGACION EN GOVÈRN DERA POTESTAT LEGISLATIVA

1. Eth Parlament pòt delegar en Govèrn era potestat de dictar normes damb reng de lei. Es disposicions deth Govèrn que contien legislacion delegada an eth nòm de *decrèts legislatius*. Non pòden èster objècte de delegacion legislativa era reforma der Estatut, es leis de desenvolopament basic, exceptat que se delègue er establiment d'un tèxte rehonut, era regulacion essenciau e eth desenvolopament dirècte des drets reconeishuts per Estatut e pera Carta des drets e es déuers des ciutadans de Catalonha e eth pressupòst dera Generalitat.

2. Era delegacion legislativa sonque se pòt autrejar ath Govèrn. Era delegacion a d'èster exprèssa, mejançant ua lei, entà ua matèria concrèta e damb era determinacion d'un tèrme entà hèr-ne us. Era delegacion s'agòte quan eth Govèrn publique eth decret legislatiu corresponent o quan eth Govèrn se trape en funcions.

3. Quan se tracte d'autorizar ath Govèrn entà formular un nau tèxte articulat, es leis de delegacion an de fixar es bases as quaus s'a d'ajustar eth Govèrn en exercici dera delegacion legislativa. Quan se tracte d'autorizar ath Govèrn a rehóner tèxtes legaus, es leis an de determinar era artenhuda e es critèris dera rehonuda.



PARLAMENT DE CATALUNYA

4. Eth contròtle dera legislacion delegada ei regulat peth Reglament deth Parlament. Es leis de delegacion tanben pòden establir un regim de contròtle especiau entàs decretès legislatius.

ARTICLE 64. DECRETÈS LEI

1. En cas d'un besonh extraordinari e urgent, eth Govèrn pòt dictar disposicions legislatives provisionaus sus era forma de decretèi lei. Non pòden èster objècte de decretèi lei era reforma der Estatut, es leis de desvolopament basic, era regulacion essenciau e eth desvolopament dirècte des drets reconeishuts per Estatut e pera Carta des drets e es déuers des ciutadans de Catalonha e eth pressupòst dera Generalitat.
2. Es decretès lei demoren derogats s'en tèrme improrrogable de trenta dies subsegüents ara promulgacion non son validats exprèssament peth Parlament despús d'un debat e ua votacion de totalitat.
3. Eth Parlament pòt tramitar es decretès lei coma projèctes de lei peth procediment d'urgència, laguens deth tèrme establir per apartat 2.

ARTICLE 65. PROMULGACION E PUBLICACION DES LEIS

Es leis de Catalonha son promulgades, en nòm deth rei, peth president o presidenta dera Generalitat, eth quau n'ordene era publicacion en *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* laguens deth tèrme de quinze dies des dera aprobacion e en *Boletín Oficial del Estado*. Ar efècte dera entrada en vigor, regís era data de publicacion en *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*. Era version oficiau en castelhan ei era traduccion elaborada pera Generalitat.

ARTICLE 66. CAUSES D'ACABAMENT DERA LEGISLATURA

Era legislatura acabe per expiracion deth mandat legau en complir-se es quate ans dera data des eleccions. Tanben pòt acabar anticipadament se non a lòc era investidura deth president o presidenta dera Generalitat, o per dissolucion anticipada, acordada peth president o presidenta dera Generalitat.

CAPITOL II. ETH PRESIDENT O PRESIDENTA DERA GENERALITAT

ARTICLE 67. ELECCION, NOMENAMENT, ESTATUT PERSONAU, CESSAMENT E COMPETÈNCIES

1. Eth president o presidenta a era mès nauta representacion dera Generalitat e dirigís era accion deth Govèrn. Tanben a era representacion ordinària der Estat en Catalonha.
2. Eth president o presidenta dera Generalitat ei escuelhut peth Parlament d'enter es sòns membres. Se pòt regular per lei era limitacion de mandats.
3. Se, un còp transcorreguts dus mesi des dera prumèra votacion d'investidura, cap candidat o candidata non ei escuelhut, eth Parlament demore dissolt automaticament e eth president o presidenta dera Generalitat convòque eleccions de manèra immediata, qu'an d'auer lòc enter quaranta e seishanta dies despús dera convocatòria.
4. Eth president o presidenta dera Generalitat ei nomenat peth rei. Era prepausa de nomenament ei contrasignada peth president o presidenta deth Parlament e peth president o presidenta deth Govèrn der Estat.



PARLAMENT DE CATALUNYA

5. Ua lei deth Parlament regule er estatut personau deth president o presidenta dera Generalitat. As efèctes de precedències e protocòl en Catalonha, eth president o presidenta dera Generalitat a era posicion preeminenta, immediatament despús deth rei.
6. Coma representant ordinari der Estat en Catalonha, correspon ath president o presidenta:
 - a) Promulgar, en nòm deth rei, es leis, es decretès lei i es decretès legislatius de Catalonha e ordenar-ne era publicacion.
 - b) Ordenar era publicacion des nomenaments des cargues institucionaus der Estat en Catalonha.
 - c) Demanar era collaboracion as autoritats der Estat qu'exercissen foncions publiques en Catalonha.
 - d) Es autes foncions que determinen es leis.
7. Eth president o presidenta dera Generalitat cesse per renovacion deth Parlament pr'amor d'ues eleccions, per aprobacion d'ua mocion de censura o denegacion d'ua qüestion de confiança, per mòrt, per dimission, per incapacitat permanenta, fisica o mentau, reconeishuda peth Parlament, que l'inabilite entar exercici deth cargue, e per condemna penau fèrma que compòrte era inhabilitacion entar exercici de cargues publics.
8. Eth conselhèr prumèr o conselhèra prumèra, se n'i a, o eth conselhèr o conselhèra que determine era lei suplís e substituís ath president o presidenta dera Generalitat enes casi d'absència, malautia, cessament per causa d'incapacitat e mòrt. Era suplència e era substitucion non permeten en cap de cas exercir es atribucions deth president o presidenta relatives ath plantejament d'ua qüestion de confiança, era designacion e eth cessament des conselhèrs e era dissolucion anticipada deth Parlament.
9. Eth president o presidenta dera Generalitat, se non a nomenat un conselhèr prumèr o conselhèra prumèra, pòt delegar temporaument foncions executives en un des conselhèrs.

CAPITOL III. ETH GOVÈRN E ERA ADMINISTRACION DERA GENERALITAT

SECCION PRUMÈRA. ETH GOVÈRN

ARTICLE 68. FONCTIONS, COMPOSICION, ORGANIZACION E CESSAMENT

1. Eth Govèrn ei er organ superior collegiat que dirigís era accion politica e era Administracion dera Generalitat. Exercís era foncion executiva e era potestat reglamentària cossent damb aquest Estatut e es leis.
2. Eth Govèrn se compause deth president o presidenta dera Generalitat, eth conselhèr prumèr o conselhèra prumèra, s'ei de besonh, e es conselhèrs.
3. Ua lei a de regular era organizacion, eth funcionament e es atribucions deth Govèrn.
4. Eth Govèrn cesse quan ac hè eth president o presidenta dera Generalitat.
5. Es actes, es disposicions generaus e es normes qu'emanen deth Govèrn o dera Administracion dera Generalitat an d'èster publicats en *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*. Aquesta publicacion ei sufisenta, a toti es efèctes, entara eficàcia des actes e entara entrada en vigor des disposicions generaus e es normes.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 69. ETH CONSELHÈR PRUMÈR O CONSELHÈRA PRUMÈRA

Eth president o presidenta dera Generalitat per decret pòt nomenar e separar un conselhèr prumèr o conselhèra prumèra, dera quau causa a de dar compde ath Parlament. Eth conselhèr prumèr o conselhèra prumèra ei membre deth Govèrn. Eth conselhèr prumèr o conselhèra prumèra, cossent damb çò qu'establís era lei, a foncions pròpies, ath delà des delegades peth president o presidenta.

ARTICLE 70. ESTATUT PERSONAU DES MEMBRES DETH GOVÈRN

1. Eth president o presidenta dera Generalitat e es conselhèrs, pendent es sòns mandats e pes actes presomptament delictius cometuts en territòri de Catalonha, non pòden èster detenguts ne retenguts exceptat deth cas de delicte flagrant.
2. Correspon ath Tribunau Superior de Justícia de Catalonha decidir sus era inculpacion, eth processament e er enjudiciament deth president o presidenta dera Generalitat e des conselhèrs. Dehòra deth territòri de Catalonha era responsabilitat penau ei exigibla enes madeishi tèrmes dauant era Sala Penau deth Tribunau Suprem.

SECCION DUSAU. ERA ADMINISTRACION DERA GENERALITAT

ARTICLE 71. DISPOSICIONS GENERAUS E PRINCIPIS D'ORGANIZACION E FONCIONAMENT

1. Era Administracion dera Generalitat ei era organizacion qu'exercís es foncions executives atribuïdes per aquest Estatut ara Generalitat. A era condicion d'administracion estatau ordinària cossent damb çò qu'establiessen aquest Estatut e es leis, sense perjudici des competéncies que corresponen ara Administracion locau.
2. Era Administracion dera Generalitat servís damb objectivitat as interèssi generaus e actue damb somission plea as leis e ath dret.
3. Era Administracion dera Generalitat actue cossent damb es principis de coordinacion e transversalitat, damb finalitat de garantir era integracion des politiques publicques.
4. Era Administracion dera Generalitat, cossent damb eth principi de transparéncia, a de hèr publica era informacion de besonh entà qu'es ciutadans en poguen avalorar era gestion.
5. Era Administracion dera Generalitat exercís es sues foncions en territòri cossent damb es principis de desconcentracion e descentralizacion.
6. Es leis an de regular era organizacion dera Administracion dera Generalitat e an de determinar en tot cas:
 - a) Es modalitats de descentralizacion foncionau e es diuèrses formes de personificacion publica e privada que pòt adoptar era Administracion dera Generalitat.
 - b) Es formes d'organizacion e de gestion des servicis publiccs.
 - c) Era actuacion dera Administracion dera Generalitat en regim de dret privat, e tanben era participacion deth sector privat ena execucion des politiques publicques e era prestacion des servicis publiccs.
7. S'a de regular per lei er estatut juridic deth personau ath servici dera Administracion dera Generalitat, en tot includir-i, en tot cas, eth regim d'incompatibilitats, era garantia de formacion e actualizacion des coneishements e era praxi de besonh entar exercici des foncions publicques.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 72. ORGANS CONSULTIUS DETH GOVÈRN

1. Era Comission Juridica Assessora ei eth naut organ consultiu deth Govèrn. Ua lei deth Parlament en regule era composicion e es funcions.
2. Eth Conselh de Trebalh, Economic e Sociau de Catalonha ei er organ consultiu e d'assessorament deth Govèrn en matèries socioeconomiques, laboraus e ocupacionaus. Ua lei deth Parlament en regule era composicion e es funcions.

CAPITOL IV. RELACIONS ENTER ETH PARLAMENT E ETH GOVÈRN

ARTICLE 73. DRETS E OBLIGACIONS DES MEMBRES DETH GOVÈRN VÈRS ETH PARLAMENT

1. Eth president o presidenta dera Generalitat e es conselhèrs an eth dret d'assistir tàs amassades deth Plen e des comissions parlamentàries e prener-i era paraula.
2. Eth Parlament pòt requerir ath Govèrn e as sòn membres era informacion que considèrè de besonh entar exercici des sues funcions. Tanben en pòt requerir era preséncia en Plen e enes comissions, enes tèrmes qu'establís eth Reglament deth Parlament.

ARTICLE 74. RESPONSABILITAT POLITICA DETH GOVÈRN E DES SÒNS MEMBRES

1. Eth president o presidenta dera Generalitat e es conselhèrs responen politicament dauant eth Parlament de forma solidària, sense prejudici dera responsabilitat dirècta de cadun d'eri.
2. Era delegacion de funcions deth president o presidenta dera Generalitat non lo desliure dera sua responsabilitat politica dauant eth Parlament.

ARTICLE 75. DISSOLUCION ANTICIPADA DETH PARLAMENT

Eth president o presidenta dera Generalitat, damb era deliberacion prealablea deth Govèrn e sus era sua exclusiva responsabilitat, pòt dissòlver eth Parlament. Aquesta facultat non pòt èster exercida quan sigue en tràmit ua mocion de censura e tanpòc se non a transcorrut un an coma minim des dera darrèra dissolucion per aquest procediment. Eth decret de dissolucion a d'establir era convocatòria de naues eleccions, qu'an d'auer lòc enter es quaranta e es seishanta dies següents ara data de publicacion deth decret en *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

CAPITOL V. D'AUTES INSTITUCIONS DERA GENERALITAT

SECCION PRUMÈRA. ETH CONSELH DE GARANTIES ESTATUTÀRIES

ARTICLE 76. FONCTIONS

1. Eth Conselh de Garanties Estatutàries ei era institucion dera Generalitat que velhe pera adequacion ad aquest Estatut e ara Constitucion des disposicions dera Generalitat enes tèrmes qu'establís er apartat 2.
2. Eth Conselh de Garanties Estatutàries pòt dictaminar, enes tèrmes qu'establisque era lei, enes casi següents:
 - a) Era adequacion ara Constitucion des projectes e des proposicions de reforma der Estatut d'autonomia de Catalonha abans qu'eth Parlament les apròve.



PARLAMENT DE CATALUNYA

b) Era adequacion ad aquest Estatut e ara Constitucion des projèctes e des proposicions de lei sometuts a debat e aprobacion deth Parlament e des decretès lei sometuts a convalidacion deth Parlament.

c) Era adequacion ad aquest Estatut e ara Constitucion des projèctes de decret legislatiu aprovats peth Govèrn.

d) Era adequacion des projèctes e des proposicions de lei e des projèctes de decret legislatiu aprovats peth Govèrn ara autonomia locau enes tèrmes que garantís aquest Estatut.

3. Eth Conselh de Garanties Estatutàries a de dictaminar abans dera interposicion deth recurs d'inconstitucionalitat peth Parlament o peth Govèrn, abans dera interposicion de conflicte de competència peth Govèrn e abans dera interposicion de conflicte de defensa dera autonomia locau dauant eth Tribunau Constitucionau.

4. Es dictamens deth Conselh de Garanties Estatutàries an caractèr vinculant en çò que hè as projèctes de lei e es proposicions de lei deth Parlament que desenvolpen o afècten a drets reconeishuts per aquest Estatut.

ARTICLE 77. COMPOSICION E FONCIONAMENT

1. Eth Conselh de Garanties Estatutàries ei format per membres nomenats peth president o presidenta dera Generalitat enter juristes de reconeishuda competència. Dues tresaus parts des membres deth Conselh son prepausades peth Parlament per majoria de tres cincaus parts des deputats e ua tresau part ei prepausada peth Govèrn.

2. Es membres deth Conselh de Garanties Estatutàries an d'escuèlher d'enter eri eth president o presidenta.

3. Ua lei deth Parlament regule era composicion e eth foncionament deth Conselh de Garanties Estatutàries, er estatut des membres e es procediments relatius ar exercici des sues funcions. Se pòden agranir per lei es funcions dictaminadores deth Conselh de Garanties Estatutàries qu'establís aquest Estatut sense atribuir-les caractèr vinculant.

4. Eth Conselh de Garanties Estatutàries a autonomia organica, foncionau e pressupostària cossent damb era lei.

SECCION DUSAU. ETH SINDIC DE GRÈUGES

ARTICLE 78. FONCTIONS E RELACIONS DAMB ES AUTES INSTITUCIONS ANALÒGUES

1. Eth Sindic de Grèuges a era foncion de protegir e deféner es drets e es libertats que reconeishen era Constitucion e aquest Estatut. Damb aquesta finalitat supervise damb caractèr exclusiu era activitat dera Administracion dera Generalitat, era des organismes publics o privats vinculats que ne depenen, era des empreses privades que gestionen servicis publics o complissen activitats d'interès generau o universau o activitats equivalents de manèra concertada o indirècta e era des persones damb ligam contractuau damb es administracions publiques. Ath delà, supervise era activitat dera Administracion locau de Catalonha e era des organismes publics o privats ligats que ne depenen. Tanben pòt estièner eth sòn contròtle ara Administracion der Estat en Catalonha, enes tèrmes qu'establisquen es acòrds de cooperacion damb eth Defensor deth Pòble.

2. Eth Sindic de Grèuges pòt sollicitar dictamen ath Conselh de Garanties Estatutàries sus es projèctes e es proposicions de lei sometuts a debat e aprobacion deth



PARLAMENT DE CATALUNYA

Parlament e des decretès lei sometuts a convalidacion deth Parlament, quan regulen drets reconeishuts per aquest Estatut.

3. Eth Sindic de Grèuges pòt establir relacions de collaboracion damb es defensors locals dera ciutadania e d'autres figures analògues creades en encastre public e en privat.

4. Es administracions publiques de Catalonha e es autres entitats e persones a qué hè referéncia er apartat 1 an era obligacion de cooperar damb eth Sindic de Grèuges. S'an de regular per lei es sancions e es mecanismes destinats a garantir eth compliment d'aguesta obligacion.

ARTICLE 79. DESIGNACION E ESTATUT DETH SINDIC DE GRÈUGES

1. Eth sindic o sindica de grèuges ei escuelhut peth Parlament per majoria de tres cincaus parts des sòns membres.

2. Eth sindic o sindica de grèuges exercís es sues foncions damb imparcialitat e independéncia, ei inviolable pes opinions expressades en exercici des sues foncions, ei inamobile e sonque pòt èster destituït e suspenut pes causes qu'establís era lei.

3. S'an de regular per lei er estatut personau deth Sindic de Grèuges, es incompatibilitats, es causes de cessament, era organizacion e es atribucions dera institucion. Eth Sindic de Grèuges gaudís d'autonomia reglamentària, organizativa, foncionau e pressupostària cossent damb es leis.

SECCION TRESAU. ERA SINDICATURA DE COMPDES

ARTICLE 80. FONCTIONS E RELACIONS DAMB ETH TRIBUNAU DE COMPDES

1. Era Sindicatura de Compdes ei er organ fiscalizador extèrn des compdes, dera gestion economica e deth contròtle d'eficiéncia dera Generalitat, des ens locals e dera rèsta deth sector public de Catalonha.

2. Era Sindicatura de Compdes depen organicament deth Parlament, exercís es sues foncions per delegacion d'aguest e damb plea autonomia organizativa, foncionau e pressupostària, cossent damb es leis.

3. Era Sindicatura de Compdes e eth Tribunal de Compdes an d'establir es sues relacions de cooperacion mejançant un convèni. En aquest convèni s'an d'establir es mecanismes de participacion enes procediments juridiccionaus sus responsabilitat compdabla.

ARTICLE 81. COMPOSICION, FONCIONAMENT E ESTATUT PERSONAU

1. Era Sindicatura de Compdes ei formada per sindics designats peth Parlament per majoria de tres cincaus parts. Es sindics escuelhen d'enter eri eth sindic o sindica major.

2. S'an de regular per lei er estatut personau, es incompatibilitats, es causes de cessament, era organizacion e eth foncionament dera Sindicatura de Compdes.

SECCION QUATAU. REGULACION DETH CONSELH DER AUDIOVISUAU DE CATALONHA

ARTICLE 82. ETH CONSELH DER AUDIOVISUAU DE CATALONHA

Eth Conselh der Audiovisuau de Catalonha ei era autoritat reguladora independenta en encastre dera comunicacion audiovisuau publica e privada. Eth Conselh actue damb



PARLAMENT DE CATALUNYA

plea independència deth Govèrn dera Generalitat en exercici des sues funcions. Ua lei deth Parlament a d'establir es critèris d'eleccion des sòns membres e es sòns encastres especifics d'actuacion.

CAPITOL VI. ETH GOVÈRN LOCAU

SECCION PRUMÈRA. ORGANIZACION TERRITORIAU LOCAU

ARTICLE 83. ORGANIZACION DETH GOVÈRN LOCAU DE CATALONHA

1. Catalonha estructure era sua organizacion territoriau basica en municipis e vegueries.
2. Er encastre supramunicipau ei constituït, en tot cas, pes comarques, qu'a de regular ua lei deth Parlament.
3. Es auti ens supramunicipaus que cree era Generalitat se fundamenten ena volentat de colaboracion e associacion des municipis.

ARTICLE 84. COMPETÈNCIES LOCAUS

1. Aquest Estatut garantís as municipis un nuclèu de competències pròpies qu'an d'èster exercides per aquestes entitats damb plea autonomia, subjècta sonque a contròtle de constitucionalitat e de legalitat.
2. Es govèrns locals de Catalonha an en tot cas competències pròpies enes matèries que seguissen:
 - a) Era ordenacion e era gestion deth territòri, er urbanisme e era disciplina urbanistica e era conservacion e eth manteniment des bens de domeni public local.
 - b) Era planificacion, era programacion e era gestion d'abitatge public e era participacion ena planificacion en sòu municipau der abitatge de proteccion oficiau.
 - c) Era ordenacion e era prestacion de servicis basics ara comunitat.
 - d) Era regulacion e era gestion des equipaments municipaus.
 - e) Era regulacion des condicions de seguretat enes activitats organizades en espacis publics e enes locals de concurrència publica. Era coordinacion mejançant era Junta de Seguretat des dièrsi còssi e fòrces presents en municipi.
 - f) Era proteccion civila e era prevencion d'incendis.
 - g) Era planificacion, era ordenacion e era gestion dera educacion infantila e era participacion en procès de matriculacion enes centres publics e concertats deth tèrme municipau, eth manteniment e er aprofitament, dehòra der orari escolar, des centres publics e eth calendari escolar.
 - h) Era circulacion e es servicis de mobilitat e era gestion deth transpòrt de viatgèrs municipau.
 - i) Era regulacion der establiment d'autorizacions e promocions de tota sòrta d'activitats economiques, especiaument es de caractèr comerciau, artesanau e toristic e foment dera aucupacion.
 - j) Era formulacion e era gestion de politiques entara proteccion deth miei ambient e eth desenvolopament sostenible.
 - k) Era regulacion e era gestion des equipaments esportius e de léser e promocion d'activitats.
 - l) Era regulacion der establiment d'infraestructures de telecomunicacions e prestacion de servicis de telecomunicacions.



PARLAMENT DE CATALUNYA

m) Era regulacion e era prestacion des servicis d'atencion as persones, des servicis sociaus publicis d'assistència primària e foment des politiqes d'acuelhuda des immigrants.

n) Era regulacion, era gestion e era susvelhança des activitats e usi que s'amien a tèrme enes plages, enes arrius, enes lacs e ena montanha.

3. Era distribucion des responsabilitats administratives enes matèries a qué se referís er apartat 2 enter es diuèrses administracions locaus a de tier en compde era sua capacitat de gestion e se regís pes leis aprovades peth Parlament, peth principi de subsidiarietat, cossent damb çò qu'establís era Carta europèa dera autonomia locau, peth principi de diferenciacion, cossent damb es caracteristiques que presente era realitat municipau, e peth principi de sufisença financièra.

4. Era Generalitat a de determinar e fixar es mecanismes entath finançament des nau servicis derivats der agraniment der espaci competenciau des govèrns locaus.

ARTICLE 85. ETH CONSELH DE GOVÈRNS LOCAUS

Eth Conselh de Govèrns Locaus ei er organ de representacion de municipis e vegueries enes institucions dera Generalitat. Eth Conselh a d'èster escotat ena tramitacion parlamentària des iniciatives legislatives qu'afecten de manèra especifica as administracions locaus e ena tramitacion de plans e normes reglamentàries de caractèr identic. Ua lei deth Parlament regule era composicion, era organizacion e es foncions deth Conselh de Govèrns Locaus.

SECCION DUSAU. ETH MUNICIPI

ARTICLE 86. ETH MUNICIPI E ERA AUTONOMIA MUNICIPAL

1. Eth municipi ei er ens locau basic dera organizacion territoriau de Catalonha e eth miei essenciau de participacion dera comunitat locau enes ahèrs publicis.

2. Eth govèrn e era administracion municipaus corresponen ar ajuntament, format peth baile o bailessa e es còssos. S'an d'establir per lei es requesits que s'an de complir entara aplicacion deth regim de conselh dubèrt.

3. Agust Estatut garantís ath municipi era autonomia entar exercici des competéncias qu'a encomanades e era defensa des interèssi pròpris dera collectivitat que represente.

4. Es actes e es acòrds adoptadi pes municipis non pòden èster objècte de contròtle d'oportunitats per ua auta administracion.

5. Correspon ara Generalitat eth contròtle dera adequacion ar ordenament juridic des actes e es acòrds adoptats pes municipis e, s'ei de besonh, era impugnacion corresponenta dauant era jurisdiccion contenciosa administrativa, sense perjudici des accions qu'er Estat pogue emprèner en defensa des sues competéncias.

6. Es còssos son escuelhuts pes vesins des municipis mejançant sufragi universau, igual, liure, dirècte e secret.

7. Es concentracions de poblacion que laguens d'un municipi formen nuclèus desseparats se pòden constituir en entitats municipaus descentralizadas. Era lei les a de garantir era descentralizacion e era capacitat sufisenta entà amiar a tèrme es activitats e prestar es servicis dera sua competéncia.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 87. PRINCIPIS D'ORGANIZACION E FONCIONAMENT E POTESTAT NORMATIVA

1. Es municipis dispausen de plea capacitat d'autoorganizacion laguens deth marc des disposicions generaus establides per lei en matèria d'organizacion e foncionament municipau.
2. Es municipis an dret a associar-se damb d'alti e a cooperar enter eri e damb d'alti ens publics entà exercir es sues competències, e tanben entà complir prètzhèts d'interès comun. Ad aguesti efèctes, an capacitat entà establir convènies e crear mancomunitats, consòrcis e associacions e participar-i, e tanben adoptar d'altres formes d'actuacion conjunta. Es leis non pòden limitar aquest dret se non ei entà garantir era autonomia des alti ens que l'an reconeishuda.
3. Es municipis an potestat normativa, coma expression deth principi democratic en qué se fundamenten, en encastre des sues competències e enes alti sus es quaus se projècte era sua autonomia.

ARTICLE 88. PRINCIPI DE DIFERENCIACION

Es leis qu'afècten ath regim juridic, organic, foncionau, competenciau e financièr des municipis an d'auer en compde necessàriament es diuèrses caracteristiques demografiques, geografiques, foncionaus, organizatives, de dimension e de capacitat de gestion qu'an.

ARTICLE 89. REGIM ESPECIAL DETH MUNICIPI DE BARCELONA

Eth municipi de Barcelona dispause d'un regim especial establìt per lei deth Parlament. Er Ajuntament de Barcelona a iniciativa entà proposar era modificacion d'aguest regim especial e, cossent damb es leis e eth Reglament deth Parlament, a de participar ena elaboracion des projèctes de lei qu'incidissen en aquest regim especial e a d'èster consultat ena tramitacion parlamentària de d'altres iniciatives legislatives sus eth sòn regim especial.

SECCION TRESAU. ERA VEGUERIA

ARTICLE 90. ERA VEGUERIA

1. Era vegueria ei er encastre territoriau especific entar exercici deth govèrn intermunicipau de cooperacion locau e a personalitat juridica pròpia. Era vegueria tanben ei era division territoriau adoptada pera Generalitat entara organizacion territoriau des sòns servicis.
2. Era vegueria, coma govèrn locau, a natura territoriau e gaudís d'autonomia entara gestion des sòns interèssi.

ARTICLE 91. ETH CONSELH DE VEGUERIA

1. Eth govèrn e era administracion autonòma dera vegueria corresponen ath conselh de vegueria, format peth president o presidenta e pes conselhèrs de vegueria.
2. Eth president o presidenta de vegueria ei escuelhut pes conselhèrs de vegueria d'enter es sòns membres.
3. Es conselhs de vegueria substituïssen es deputacions. Era creacion, era modificacion e era supression e tanben er establiment deth regim juridic des vegueries se regulen per ua lei deth Parlament.



PARLAMENT DE CATALUNYA

SECCION QUATAU. ERA COMARCA E ES AUTI ENS LOCAUS SUPRAMUNICIPAUS

ARTICLE 92. ERA COMARCA

1. Era comarca se configure coma ens locau damb personalitat juridica pròpria e ei formada pes municipis entara gestion de competéncies e servicis locaux.
2. Era creacion, era modificacion e era supression des comarques, e tanben er establiment deth regim juridic d'aguesti ens, se regulen per ua lei deth Parlament.

ARTICLE 93. ES AUTI ENS LOCAUS SUPRAMUNICIPAUS

Es auti ens locaux supramunicipaus se fundamenten ena volentat de colaboracion e associacion des municipis e en reconeishement des airaus metropolitans. Era creacion, era modificacion e era supression, e tanben er establiment deth regim juridic d'aguesti ens, se regulen per ua lei deth Parlament.

CAPITOL VII. ERA ORGANIZACION INSTITUCIONAU PRÒPRIA D'ARAN

ARTICLE 94. REGIM JURIDIC

1. Aran dispause d'un regim juridic especiau establít per lei deth Parlament. Mejançant aquest regim se reconeish era especificitat dera organizacion institucionau e administrativa d'Aran e se'n garantís era autonomia entà ordenar e gestionar es ahèrs publics deth sòn territòri.
2. Era institucion de Govèrn d'Aran ei eth Conselh Generau, qu'ei format peth Sindic, eth Plen des Conselhèrs e Conselhères Generaus e era Comission d'Auditors de Compdes. Eth sindic o sindica ei era mès nauta representacion e era ordinària dera Generalitat en Aran.
3. Era institucion de govèrn d'Aran ei escuelhuda mejançant sufragi universau, igual, liure, dirècte e secret, ena forma establida pera lei.
4. Eth Conselh Generau a competéncia enes matèries que determine era lei reguladora deth regim especiau d'Aran e era rèsta de leis aprovades peth Parlament e es facultats qu'era lei li atribuís, especiaument, enes actuacions de montanha. Aran, mejançant era sua institucion representativa, a de participar ena elaboracion des iniciatives legislatives qu'afècten ath sòn regim especiau.
5. Ua lei deth Parlament establís es recorsi financièrs suficients entà qu'eth Conselh Generau pogue balhar es servicis dera sua competéncia.

TÍTOL III. DETH PODER JUDICIAU EN CATALONHA

CAPITOL I. ETH TRIBUNAU SUPERIOR DE JUSTÍCIA E ETH FISCAU O ERA FISCALA SUPERIOR DE CATALONHA

ARTICLE 95. ETH TRIBUNAU SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALONHA

1. Eth Tribunal Superior de Justícia de Catalonha ei er organ jurisdiccional en què culmine era organizacion judiciale en Catalonha e ei competent, enes tèrmes establits pera lei organica corresponenta, entà conéisher des recorsi e des procediments enes diuèrsi ordes jurisdiccionaus e entà tutelar es drets reconeishuts per aquest Estatut. En tot cas, eth Tribunal Superior de Justícia de Catalonha ei competent enes ordes



PARLAMENT DE CATALUNYA

jurisdiccionaus civiu, penau, contenciós administratiu, social e mercantil e enes auti que se poguen crear en futur.

2. Es successives instàncies de procèssi judiciaus iniciats en Catalonha s'agòten dauant es tribunaus plaçats en territòri de Catalonha e, s'ei de besonh, dauant eth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha, e tanben en sedença de recors extraordinari, sense prejudici deth recors entara unificacion de doctrina qu'establisque era lei dera competéncia deth Tribunau Suprèm.

3. Correspon en exclusiva ath Tribunau Superior de Justícia de Catalonha era unificacion dera interpretacion deth dret de Catalonha, e tanben era foncion de cassacion en matèria de dret estatau, exceptat, en aquest darrèr cas, era competéncia reservada ath Tribunau Suprèm entara unificacion de doctrina.

4. Correspon ath Tribunau Superior de Justícia de Catalonha era resolucion des recorsi extraordinaris de revision qu'autorize era lei contra es resolucions fèrmes dictades pes organs judiciaus de Catalonha.

5. Eth president o presidenta deth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha ei eth representant deth poder judiciu en Catalonha. Ei nomenat peth rei, a prepausa deth Conselh Generau deth Poder Judiciu, a partir d'ua tèrna presentada peth Conselh de Justícia de Catalonha enter magistrats damb un minim de quinze ans d'exercici, des quaus cinc an d'èster en Catalonha. Eth president o presidenta dera Generalitat ordene que se'n publique eth nomenament en *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

6. Es presidents de sala deth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha son nomenats a prepausa deth Conselh Generau deth Poder Judiciu, a partir des corresponentes tèrnes presentades peth Conselh de Justícia de Catalonha.

ARTICLE 96. ETH FISCAU O ERA FISCALA SUPERIOR DE CATALONHA

1. Eth fiscau o era fiscala superior de Catalonha ei eth fiscau o era fiscala en cap deth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha e represente eth Ministèri Fiscau en Catalonha.

2. Eth fiscau o era fiscala superior de Catalonha ei designat peth Govèrn der Estat a partir d'ua tèrna prepausada peth Govèrn.

3. Eth president o presidenta dera Generalitat ordene era publicacion deth nomenament deth fiscau o era fiscala superior de Catalonha en *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

4. Eth fiscau o era fiscala superior de Catalonha a de traméter ua còpia dera memòria anuau dera Fiscalia deth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha ath Govèrn, ath Conselh de Justícia de Catalonha e ath Parlament, e a de presentar-la dauant d'aquest laguens des sies mesi següents ath dia en qué se hè publica.

5. Es foncions deth fiscau o era fiscala superior de Catalonha son es qu'establís er Estatut organic deth Ministèri Fiscau, es que determine ua lei deth Parlament e es que li siguen delegades.

CAPITOL II. ETH CONSELH DE JUSTÍCIA DE CATALONHA

ARTICLE 97. ETH CONSELH DE JUSTÍCIA DE CATALONHA

Eth Conselh de Justícia de Catalonha ei er organ de govèrn deth poder judiciu en Catalonha. Actue coma organ desconcentrat deth Conselh Generau deth Poder Judiciu, sense prejudici des competéncies d'aquest darrèr.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 98. ATRIBUCIONS

1. Es atribucions deth Conselh de Justícia de Catalonha son es qu'establiessen aquest Estatut, era Lei organica deth poder judiciu, es leis qu'apròve eth Parlament e es que, s'ei de besonh, li delègue eth Conselh Generau deth Poder Judiciu.

2. Es atribucions deth Conselh de Justícia de Catalonha respècte as organs jurisdiccionalaus plaçats en territòri de Catalonha son, en tot cas, es següentes:

a) Prepausar ath Conselh Generau deth Poder Judiciu era designacion deth president o presidenta deth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha, e tanben era designacion des presidents de sala deth dit Tribunau Superior e des presidents des audiéncias provinciaus.

b) Expedir es nomenaments e es cessaments des jutges e magistrats incorporats ara carrèra judiciu temporaument damb foncions d'assisténcia, supòrt o substitucion, e tanben determinar era adscripcion d'aguesti jutges e magistrats as organs judiciais que requerisquen mesures de refòrç.

c) Instruir expedients e imposar sancions per faltes leugères e grèus cometudes per jutges e magistrats, e conéisher des recorsi contra es sancions imposades pes organs de govèrn interior.

d) Participar ena planificacion dera inspeccion de jutjats e tribunaus, ordenar-ne era inspeccion e era susvelhança e hèr prepauses en aquest encastre, atier es ordes d'inspeccion des jutjats e tribunaus qu'inste eth Govèrn e dar compde dera resolucion e des mesures adoptades.

e) Resòlver es recorsi d'alçada interposats contra es acòrds dera Sala de Govèrn deth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha e des auti organs de govèrn des tribunaus e jutjats de Catalonha.

f) Desvolopar e, quan escaigue, aplicar, en encastre de Catalonha, es reglaments deth Conselh Generau deth Poder Judiciu.

g) Informar sus es prepauses de revision, delimitacion e modificacion des demarcacions territoriaus des organs jurisdiccionalaus e sus es prepauses de creacion de seccions e jutjats.

h) Presentar ua memòria anuau en Parlament sus er estat e eth foncionament dera Administracion de justícia en Catalonha.

i) Eth contròtle dera legalitat des acòrds dera Sala de Govèrn, des presidents des tribunaus, audiéncias e sales, des juntes des jutges e des jutges degans.

j) Totes es foncions que li atribuïsqen era Lei organica deth poder judiciu e es leis deth Parlament, e es que li delègue eth Conselh Generau deth Poder Judiciu.

3. Es resolucions deth Conselh de Justícia de Catalonha en matèria de nomenaments, autorizacions, licéncias e permisi s'an adoptar cossent damb es critèris aprovats per reglament peth Conselh Generau deth Poder Judiciu.

4. Eth Conselh de Justícia de Catalonha, mejançant eth sòn president o presidenta, a de comunicar ath Conselh Generau deth Poder Judiciu es resolucions que dicte e es iniciatives qu'empregue e a de facilitar era informacion que li sigue demanada.

ARTICLE 99. COMPOSICION, ORGANIZACION E FONCIONAMENT

1. Eth Conselh de Justícia de Catalonha ei integrat peth president o presidenta deth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha, que lo presidís, e per sies membres nomenats per un periòde de sies ans non renaubles peth Conselh Generau deth Poder Judiciu a prepausa deth Parlament aprovada per majoria de tres cincaus parts. Tres d'aguesti membres an d'èster jutges o magistrats de carrèra que hèsque aumens cinc ans qu'exercisquen es sues foncions en Catalonha. Es auti tres an d'èster juristes



PARLAMENT DE CATALUNYA

de competència reconeishuda, residents en Catalonha, damb mès de quinze ans d'exercici professionau. Era renauda des membres deth Conselh de Justícia de Catalonha s'a de hèr per tèrci enes tèrmes establits pera lei.

2. Es vocaus territoriaus deth Conselh Generau deth Poder Judiciu adscrits en Catalonha pòden assistir, damb veu e sense vòt, tàs amassades deth Conselh de Justícia de Catalonha, a instància pròpria o deth Conselh de Justícia de Catalonha.

3. Er estatut des membres deth Conselh de Justícia de Catalonha ei eth qu'establís era lei entàs membres deth Conselh Generau deth Poder Judiciu.

4. Eth Conselh de Justícia de Catalonha apròve eth sòn reglament intèrn d'organizacion e foncionament.

ARTICLE 100. CONTRÒTLE DES ACTES DETH CONSELH DE JUSTÍCIA DE CATALONHA

1. Es actes deth Conselh de Justícia de Catalonha qu'afècten ar estatut de jutges e magistrats e es qu'adòpte en exercici de competències prealablament delegades peth Conselh Generau deth Poder Judiciu o atribuïdes per lei son impugnables en recors d'alçada dauant eth Conselh Generau deth Poder Judiciu.

2. Es actes deth Conselh de Justícia de Catalonha que non siguen impugnables en alçada dauant eth Conselh Generau deth Poder Judiciu se pòden impugnar pera via contenciosa administrativa dauant eth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha.

CAPITOL III. COMPETÈNCIES DERA GENERALITAT SUS ERA ADMINISTRACION DE JUSTÍCIA

ARTICLE 101. OPOSICIONS E CONCURSI

1. Era Generalitat prepausa ath Govèrn der Estat, ath Conselh Generau deth Poder Judiciu o ath Conselh de Justícia de Catalonha, segontes que correspongue, era convocatòria d'oposicions e concorsi entà curbir es places vacantes de magistrats, jutges e fiscaus en Catalonha.

2. Eth Conselh de Justícia de Catalonha convòque es oposicions e es concorsi entà curbir es places vacantes de jutges e magistrats en Catalonha, cossent damb eth Conselh Generau deth Poder Judiciu.

3. Es oposicions e es concorsi entà places vacantes de fiscaus en Catalonha son convocats peth Govèrn, cossent damb era Fiscalia Generau der Estat e era Fiscalia Superiora de Catalonha. Era Generalitat participe en Tribunau avalador des pròves e ena comission de seleccion.

4. Es pròves des concorsi e es oposicions regulats per aquest article pòden hèr-se en quinsevolh des dues lengües oficials en Catalonha.

ARTICLE 102. REQUESITS DETH PERSONAU JUDICIAU E DERA RÈSTA DETH PERSONAU ATH SERVICI DERA ADMINISTRACION DE JUSTÍCIA EN CATALONHA

1. Entà acupar ua plaça de magistrat o magistrada, jutge o jutgessa o fiscau en Catalonha, es candidats son admetuts en igualtat de drets. An d'acreditar un coneishement adequat e sufisent deth catalan entà hèr efectius es drets lingüistics des ciutadans ena forma e damb era arthenhuda que determine era lei.

2. Es magistrats e es jutges qu'acupen ua plaça en Catalonha an d'acreditar un coneishement sufisent deth dret pròpri de Catalonha ena forma e damb era arthenhuda que determine era lei.

3. Eth coneishement sufisent deth catalan e deth dret pròpri de Catalonha ei en tot cas un requisit entà obtier ua plaça enes corresponents concorsi de traslats.



PARLAMENT DE CATALUNYA

4. Es secretaris judiciaus e tot eth personau ath servici dera Administracion de justícia e dera Fiscalia en Catalonha an d'acreditar eth coneishement deth catalan que s'exigís ath personau dera Administracion dera Generalitat.

5. Correspon ath Conselh de Justícia de Catalonha comprovar eth compliment des condicions qu'establís aquest article en accés as places des organs judiciaus, dera Administracion de justícia e dera Fiscalia en Catalonha.

ARTICLE 103. MIEIS PERSONAUS

1. Correspon ara Generalitat era competència legislativa sus eth personau non judiciu ath servici dera Administracion de justícia, includits es secretaris judiciaus e es mètges forenses, sense cap aute limit qu'eth respècte der estatut d'aquest personau establít dirèctament pera Lei organica deth poder judiciu. Aquesta competència includís, en tot cas, era regulacion de:

- a) Era organizacion d'aquest personau en còssi e escales.
- b) Eth procès de seleccion.
- c) Era promocion intèrna, era formacion iniciu e era formacion contunhada.
- d) Era provision de destinacions e ascensi.
- e) Es situacions administratives.
- f) Eth regim de retribucions.
- g) Era jornada laborau e er orari de treball.
- h) Era ordenacion dera activitat professionau e es funcions.
- i) Es licéncies, es permisi, es vacances e es incompatibilitats.
- j) Eth registre de personau.
- k) Eth regim disciplinari.

2. S'an de crear per lei deth Parlament es còssi de foncionaris ath servici dera Administracion de justícia que depenen dera foncion publica dera Generalitat.

3. Correspon ara Generalitat era competència executiva e de gestion en matèria de personau non judiciu ath servici dera Administracion de justícia, includits es secretaris judiciaus e es mètges forenses. Aquesta competència includís en tot cas:

- a) Aprovar era aufèrta d'aucupacion publica.
 - b) Convocar e resòlver toti es procèssi de seleccion, e era adscripcion as lòcs de treball.
 - c) Nomenar es foncionaris que supèren es procèssi selectius.
 - d) Impartir era formacion, prealabla e contunhada.
 - e) Elaborar es relacions de lòcs de treball.
 - f) Convocar e resòlver toti es procèssi de provision de lòcs de treball.
 - g) Convocar e resòlver toti es procèssi de promocion intèrna.
 - h) Gestionar eth Registre de Personau, coordinat damb er estatau.
 - i) Amiar tota era gestion d'aquest personau, en aplicacion deth sòn regim estatutari retributiu.
 - j) Exercir era potestat disciplinària e imposar es sancions que siguen de besonh, includida era separacion deth servici.
 - k) Exercir totes es autes funcions de besonh entà garantir ua gestion eficaça e eficienta des recorsi umans ath servici dera Administracion de justícia.
4. Es còssi de personau non judiciu ath servici dera Administracion de justícia en Catalonha intègren era foncion publica dera Generalitat.
5. Era Generalitat dispause de competència exclusiva sus eth personau interin e laborau ath servici dera Administracion de justícia.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 104. MIEIS MATERIAUS

1. Era Generalitat dispause de competència exclusiva sus es mieis materiaus dera Administracion de justícia en Catalonha.
2. Era competència exclusiva a qué hè referència er apartat 1 includís en tot cas:
 - a) Era construccion e era reforma des bastisses judiciaus e dera fiscalia.
 - b) Era provision de bens mòbles e materiaus entàs dependències judiciaus e fiscaus.
 - c) Era configuracion, era implantacion e eth manteniment de sistèmes informatics e de comunicacion.
 - d) Era gestion e era custòdia des archius, des pèces de conviccion e des efèctes intervenguts, en tot aquerò que non age natura jurisdiccional.
 - e) Era gestion des compdes de dipòsits e consignacions judiciaus e des sòns rendiments.
 - f) Era gestion, era liquidacion e era recaptacion des taxes judiciaus.

ARTICLE 105. OFICINA JUDICIAU, ORGANS E SERVICIS DE SUPÒRT

Correspon ara Generalitat determinar era creacion, eth dessenh, era organizacion, era dotacion e era gestion des oficines judiciaus e des organs e es servicis de supòrt as organs jurisdiccionalaus, en tot includir-i era regulacion des institucions, es instituts e es servicis de medicina forense e de toxicologia.

ARTICLE 106. JUSTÍCIA GRATUÏTA E PROCEDIMENTS ARBITRAUS E DE MEDIACION E CONCILIACION

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva entà ordenar es servicis de justícia gratuïta e d'orientacion juridica gratuïta.
2. Era Generalitat pòt establir es esturments e es procediments arbitraus e de mediacion e conciliacion ena resolucion de conflictes enes matèries dera sua competència.

ARTICLE 107. DEMARCACION, PLANTA E CAPITALITAT JUDICIAU

1. Eth Govèrn dera Generalitat, aumens cada cinc ans, damb er informe prealable deth Conselh de Justícia de Catalonha, a de prepausar ath Govèrn der Estat era determinacion e era revision dera demarcacion e era planta judiciaus en Catalonha. Aguesta prepausa, qu'ei preceptiva, s'a d'includir en projècte de lei qu'eth Govèrn tramete as Corts Generaus.
2. Era creacion de seccions e jutjats e es modificacions dera planta judiciau que non compòrten reforma legislativa corresponen ath Govèrn dera Generalitat, damb er informe prealable deth Conselh de Justícia de Catalonha.
3. Era capitalitat des demarcacions judiciaus ei fixada per ua lei deth Parlament.

ARTICLE 108. JUSTÍCIA DE PATZ E DE PROXIMITAT

1. Era Generalitat a competència sus era justícia de patz enes tèrmes qu'establisque era lei. Aguesta competència, en tot cas, includís eth nomenament des jutges, mejançant eth Conselh de Justícia de Catalonha. Tanben se hè cargue des sues indemnizacions e ei era competent entara provision des mieis de besonh entar exercici des sues foncions. Li correspon tanben era creacion des secretaries e era sua provision.



PARLAMENT DE CATALUNYA

2. Era Generalitat pòt establir per lei, enes poblacions que se determine e cossent damb çò qu'establís era Lei organica deth poder judiciu, un sistèma de justícia de proximitat qu'age per objectiu resòlver conflictes menors damb celeritat e eficàcia.

ARTICLE 109. CLÀUSULA SUBROGATÒRIA

Era Generalitat exercís, ultra es competéncies exprèssament atribuïdes per aquest Estatut, totes es funcions e es facultats qu'era Lei organica deth poder judiciu reconeish ath Govèrn der Estat en çò que hè ara Administracion de justícia en Catalonha.

TÍTOL IV. DES COMPETÉNCIES

CAPITOL I. TIPOLOGIA DES COMPETÉNCIES

ARTICLE 110. COMPETÉNCIES EXCLUSIVES

1. Corresponen ara Generalitat, en encastre des sues competéncies exclusives, de manèra integra e excludenta, damb er unic limit qu'eth de respectar es condicions basiques a qué se referís er article 149.1.1 dera Constitucion, era potestat legislativa, era potestat reglamentària e era foncion executiva. Correspon unicament ara Generalitat er exercici d'aguestes potestats e funcions, mejançant es quaus pòt establir politiques pròpies.

2. Eth dret catalan, en matèria des competéncies exclusives dera Generalitat, ei eth dret aplicable ath sòn territòri damb preferéncia sus quinsevolh aute.

ARTICLE 111. COMPETÉNCIES COMPARTIDES

Enes matèries qu'er Estatut atribuís ara Generalitat de forma compartida damb er Estat, corresponen ara Generalitat era potestat legislativa e era integritat dera potestat reglamentària e dera foncion executiva, en marc des principis, es objectius o es estandards minims que fixe er Estat en normes damb reng de lei, exceptat es casi qu'establissen exprèssament era Constitucion e aquest Estatut. En exercici d'aguestes competéncies, era Generalitat pòt establir politiques pròpies. Eth Parlament a de concretar mejançant ua lei era efectivitat normativa e eth desplegament d'aguestes disposicions estataus.

ARTICLE 112. COMPETÉNCIES EXECUTIVES

Correspon ara Generalitat, enes matèries en qué aquest Estatut li atribuís foncion executiva, era potestat reglamentària, que compren era aprobacion de reglaments de desplegament e era execucion dera normativa der Estat dictada entà establir era ordenacion generau dera matèria, e tanben era integritat dera foncion executiva, qu'en tot cas includís era potestat d'organizacion dera sua pròpia administracion, es activitats de planificacion e programacion, es facultats d'intervencion administrativa, era activitat registrau, es potestats inspectores e sancionadores, era execucion des subvencions e totes es autes funcions e activitats qu'er ordenament atribuís ara Administracion publica.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 113. COMPETÈNCIES DERA GENERALITAT E NORMATIVA DERA UNION EUROPEÀ

Correspon ara Generalitat eth desplegament, era aplicacion e era execucion dera normativa dera Union Europèa quan afècte ar encastre des sues competències, enes tèrmes qu'establís eth títol V.

ARTICLE 114. ACTIVITAT DE FOMENT

1. Correspon ara Generalitat, enes matèries dera sua competència, er exercici dera activitat de foment. Ad aquest fin, cossent damb çò que dispausen es leis deth Parlament, era Generalitat pòt autrejear subvencions damb cargue a hons pròpris, precisant-ne es objectius, regulant-ne es condicions d'autrejament e gestionant-ne era tramitacion e era concession.

2. Correspon ara Generalitat, enes matèries de competència exclusiva, era especificacion des objectius as quaus se destinen es subvencions estataus e comunitàries europèes, e tanben era regulacion des condicions d'autrejament e era gestion, en tot includir-i era tramitacion e era concession. Es hons estataus s'an de consignar coma ingressi pròpris des finances dera Generalitat.

3. Correspon ara Generalitat, enes matèries de competència compartida, precisar normativament es objectius as quaus se destinen es subvencions estataus e comunitàries europèes, e tanben completar era regulacion des condicions d'autrejament e tota era gestion, en tot includir-i era tramitacion e era concession.

4. Correspon ara Generalitat, enes matèries de competència executiva, era gestion des subvencions estataus e comunitàries europèes, en tot includir-i era tramitacion e era concession.

ARTICLE 115. ARTENHUDA TERRITORIAU E EFÈCTES DES COMPETÈNCIES

1. Er encastre materiau des competències dera Generalitat ei referit ath territòri de Catalonha, exceptat des suposicions a qué hèn referència exprèssament aquest Estatut e d'autres disposicions legaus qu'establisson era eficàcia juridica extraterritoriala des disposicions e es actes dera Generalitat.

2. Era Generalitat, enes casi en qué er objècte des sues competències a ua artenhuda territoriala superiora ath deth territòri de Catalonha, exercís es sues competències sus era part d'aquest objècte plaçada en sòn territòri, sense prejudici de çò qu'establís aquest Estatut entà cada matèria. Enes suposicions en qué era fragmentacion dera activitat publica sigue inviabla, era Generalitat a d'establir, cossent damb es ens territoriaus damb competències sus era matèria afectada, es esturments de collaboracion de besonh entar exercici des competències en territòri respectiu. Sonque quan non sigue possible aquesta collaboracion, er Estat, damb er acòrd dera Comission Bilateral Generalitat – Estat, pòt establir mecanismes de coordinacion entar exercici des competències respectives.

CAPITOL II. MATÈRIES DES COMPETÈNCIES

ARTICLE 116. AGRICULTURA, RAMADERIA E PROFITAMENT FORESTAUS

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria d'agricultura e ramaderia, exceptat de çò qu'especifica er apartat 2. Aquesta competència exclusiva includís en tot cas:



PARLAMENT DE CATALUNYA

- a) Era regulacion e eth desenvolupament dera agricultura, era ramaderia, eth sector agroalimentari e es servicis que i son ligats.
 - b) Era regulacion e era execucion sus era qualitat, era traçabilitat e es condicions des productes agricòles e ramaders e des productes alimentaris que ne deriven entà poder èster objècte de comèrç interior e exterior, e tanben era luta contra es fraudes en encastres dera produccion e era comercializacion agroalimentàries.
 - c) Era regulacion dera participacion des organizacions agràries e ramaders e des cambres agràries en organismes publics.
 - d) Era sanitat vegetau e animau enes casi en qué non age efèctes comprovats sus era salut umana e era proteccion des animaues.
 - e) Es semes e es plantèrs e es sòns registres, especiaument tot aquerò que tòque as organismes geneticament modificats e era proteccion de varietats vegetaus.
 - f) Era regulacion des procèssi de produccion, des explotacions, des estructures agràries e deth sòn regim juridic.
 - g) Eth desenvolupament integrau e era proteccion deth mon rural.
 - h) Era regulacion e eth regim d'intervencion administrativa e d'usi deth bòsc, des profitaments e es servicis forestaus, deth sòu agrari e des vies pecuàries de Catalonha.
 - i) Era recèrca, eth desenvolupament, era transferècia tecnologica, era innovacion des explotacions e es empreses agràries e alimentàries e era formacion en aquestes matèries.
 - j) Es fires e es certamens agricòles, forestaus e ramaders.
2. Correspon ara Generalitat era competència compartida sus era planificacion dera agricultura e era ramaderia.

ARTICLE 117. AIGUA E ÒBRES IDRAULIQUES

1. Correspon ara Generalitat, en matèria d'aigua des conques hidrografiques intracomunitàries, era competència exclusiva, qu'includís en tot cas:
 - a) Era ordenacion, era planificacion e era gestion dera aigua, superficial e sosterranha, des usi e es profitaments idraulics e des òbres idrauliques que non siguen qualificades d'interès generau.
 - b) Era planificacion e era adopcion de mesures e esturments especifics de gestion e proteccion des recorsi idrics e des ecosistèms aquatics e terrèstres ligats ara aigua.
 - c) Es mesures extraordinàries en cas de besonh entà garantir eth subministrament d'aigua.
 - d) Era organizacion dera administracion idraulica de Catalonha, en tot includir-i era participacion des usuaris.
 - e) Era regulacion e era execucion des actuacions relatives ara concentracion parcellària e as òbres d'adaiguament.
2. Correspon ara Generalitat era execucion dera legislacion estatau sus eth domeni public idraulic e era execucion e era explotacion des òbres d'interès generau.
3. Era Generalitat participe ena planificacion idrologica e enes organs de gestion estaus des recorsi idrics e des profitaments idraulics que pertanhen a conques hidrografiques intercomunitàries. Correspon ara Generalitat, en tot cas, laguens deth sòn encastre territorial, era competència exclusiva sus:
 - a) Totes es facultats de policia deth domeni public idraulic.
 - b) Era adopcion de mesures de proteccion e sanejament des recorsi idrics e des ecosistèms aquatics.
 - c) Era execucion e era explotacion des òbres de titularitat estatau.



PARLAMENT DE CATALUNYA

d) Era gestion dera part des recorsi idrics e des profitaments idraulics que passe per Catalonha, cossent damb çò qu'establissen es apartats 1 e 2.

4. Era Generalitat a d'eméter un informe determinant entà quinsevolha prepausa de transvasament de conques qu'implique era modificacion des recorsi idrics deth sòn encastre territorial.

5. Era Generalitat ei competenta entà executar e regular era planificacion idrologica des recorsi idrics e des profitaments idraulics que passen per Catalonha o que i acaben provinents de territòris de dehòra der encastre estatau espanhòu, cossent damb es mecanismes qu'establís eth títol V.

ARTICLE 118. ASSOCIACIONS E FONDACIONS

1. Correspon ara Generalitat era competéncia exclusiva sus eth regim juridic des associacions que complissen era sua activitat majoritàriament en Catalonha o que, maugrat que non complissen majoritàriament era sua activitat en Catalonha, i an eth sòn domicili e non complissen majoritàriament era sua activitat en ua auta comunitat autonòma. Aquesta competéncia includís en tot cas:

a) Era regulacion dera denominacion, des finalitats, des requisits de constitucion, modificacion, extincion e liquidacion, deth contengut minim des estatuts, des organs de govèrn, des drets e déuers des associats, des obligacions des associacions e des associacions de caractèr especiau.

b) Era determinacion e eth regim d'aplicacion des beneficis fiscaus des associacions, era declaracion d'utilitat publica e eth contengut e es requisits entà obtier-la, damb es madeishi efèctes qu'era declaracion estatau.

c) Eth registre d'associacions.

2. Correspon ara Generalitat era competéncia exclusiva sus eth regim juridic des fondacions que complissen era sua activitat majoritàriament en Catalonha o que, maugrat que non complissen majoritàriament era sua activitat en Catalonha, i an eth sòn domicili e non complissen majoritàriament era sua activitat en ua auta comunitat autonòma. Aquesta competéncia includís en tot cas:

a) Era regulacion dera denominacion, es finalitats e es beneficiaris dera finalitat fondacionau; dera capacitat entà fondar; des requisits de constitucion, modificacion, extincion e liquidacion; des estatuts; dera dotacion e eth regim dera fondacion en procès de formacion; deth patronat e eth protectorat, e deth patrimòni e eth regim economic e financièr.

b) Era determinacion e eth regim d'aplicacion des beneficis fiscaus des fondacions.

c) Eth registre de fondacions.

3. Correspon ara Generalitat era competéncia compartida entà regular eth dret d'associacions. Era Generalitat a d'exercir aquesta competéncia en tot respectar eth desenvolopament dirècte des elements essenciaus deth dret.

4. Correspon ara Generalitat era fixacion des critèris, era regulacion des condicions, era execucion e eth contròtle des ajudes publicques as associacions e es fondacions.

ARTICLE 119. CAÇA, PESCA, ACTIVITATS MARITIMES E ORDENACION DETH SECTOR PESQUÈR

1. Correspon ara Generalitat era competéncia exclusiva en matèria de caça e pesca fluviau, qu'includís en tot cas:

a) Era planificacion e era regulacion.

b) Era regulacion deth regim d'intervencion administrativa dera caça e era pesca, dera susvelhança e des profitaments cinegetics e piscicòles.

c) Es mesures de proteccion des espècies e eth regim sancionador.



PARLAMENT DE CATALUNYA

2. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de pesca marítima e recreativa en aigües interiors, e tanben era regulacion e era gestion des recorsi perquèrs e dera delimitacion d'espacis protegits.
3. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria d'activitats marítimes en aigües interiors e exteriors, qu'includís en tot cas:
 - a) Era regulacion e era gestion deth marisqueg e era aqüicultura e er establiment des condicions entà practicar-les, e tanben era regulacion e era gestion des recorsi.
 - b) Era regulacion e era gestion des installacions destinades ad aquestes activitats.
 - c) Eth busseg professionau.
 - d) Era formacion e es titulacions en matèria d'activitats de léser.
4. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria d'ordenacion deth sector pesquèr, exceptat çò qu'especificue er apartat 5. Aquesta competència includís, en tot cas, era ordenacion e es mesures administratives d'execucion relatives as condicions professionaus entara practica dera pesca; era construccion, era seguretat e eth registre oficiau de batèus; es confraries de pescaires; es lòtges de contractacion, e er Institut Sociau de Marina.
5. Correspon ara Generalitat era competència compartida sus era planificacion dera ordenacion deth sector pesquèr.

ARTICLE 120. CAISHES D'ESTAUVIS

1. Correspon ara Generalitat, en matèria de caishes d'estauvis damb demorança en Catalonha, era competència exclusiva sus era regulacion dera sua organizacion, qu'includís en tot cas:
 - a) Era determinacion des sòns organs rectors e dera manèra en qué es diuèrsi interèssi sociaus i an d'èster representats.
 - b) Er estatut juridic des membres des organs rectors e des auti cargues des caishes d'estauvis.
 - c) Eth regim juridic dera creacion, era fusion, era liquidacion e eth registre.
 - d) Er exercici des potestats administratives en çò que hè as fondacions que se creen.
 - e) Era regulacion des agrupacions des caishes d'estauvis damb sedença sociau en Catalonha.
 - f) Era supervision deth procès d'emission e distribucion des quòtes participatives.
2. Correspon ara Generalitat, en matèria de caishes d'estauvis damb domicili en Catalonha, era competència compartida sus era activitat financièra, cossent damb es principis e es règles qu'establís era legislacion basica estatau sus ordenacion deth crèdit e era politica monetària der Estat. Laguens d'aquestes bases, es competències dera Generalitat includissen era regulacion dera distribucion des excedents e dera òbra sociau des caishes.
3. Correspon ara Generalitat, en matèria de caishes d'estauvis damb demorança en Catalonha, era competència compartida sus disciplina, inspeccion e sancion des caishes, cossent damb es principis e es règles qu'establís era legislacion basica estatau sus ordenacion deth crèdit e dera banca. Aquesta competència includís en tot cas:
 - a) Era gradacion des infraccions e des sancions qu'establís er Estat.
 - b) Er establiment d'infraccions addicionaus.
4. Era Generalitat collabòre enes activitats d'inspeccion e sancion qu'eth Ministèri d'Economia e Isenda e eth Banc d'Espanha exercissen sus es caishes d'estauvis en Catalonha.
5. Era Generalitat a competència compartida sus era activitat financièra, era disciplina, era inspeccion e era sancion des caishes d'estauvis damb demorança en Catalonha



PARLAMENT DE CATALUNYA

quan actuen dehòra deth territori de Catalonha, cossent damb es principis e es règles qu'establís era legislacion basica estatau sus era ordenacion deth crèdit, dera banca e des assegurances e cossent damb es règles de coordinacion qu'establís er Estat.

ARTICLE 121. COMÈRÇ E FIRES

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de comèrç e fires, qu'includís era regulacion dera activitat firau non internacionau e era ordenacion administrativa dera activitat comerciau, era quau ath viatge includís:

a) Era definicion dera activitat, era fixacion des condicions e es requisits administratius de besonh entà exercir-la e des lòcs e es establiments a on s'exercís, e era regulacion administrativa deth comèrç electronic o deth comèrç per quinsevolh aute miei s'era empresa, eth consumidor o consumidora o er usuari o era usuària deth servici o eth producte an demorança en Catalonha.

b) Era regulacion administrativa de totes es modalitats de venda o de totes es formes de prestacion dera activitat comerciau, e tanben des vendes promocionaus e dera venda a pèrta.

c) Era regulacion des oraris comerciaus.

d) Era classificacion e era planificacion territoriau des equipaments comerciaus e era regulacion des requisits e deth regim d'installacion, ampliacion e cambi d'activitat des establiments.

e) Er establiment e era execucion des normes e es estandards de qualitat relacionadi damb era activitat comerciau.

f) Era adopcion des mesures de policia administrativa en çò que hè ara disciplina de mercat.

2. Correspon ara Generalitat era competència executiva en matèria de fires internacionaus celebrades en Catalonha, qu'includís:

a) Era activitat d'autorizacion e declaracion dera fira internacionau.

b) Era promocion, era gestion e era coordinacion.

c) Era activitat inspectora, era avaloracion e era rendicion de compdes.

d) Er establiment dera reglamentacion intèrna.

e) Eth nomenament d'un delegat o delegada enes organs de direccion de cada fira.

3. Era Generalitat collabòre damb er Estat en establiment deth calendari de fires internacionaus.

ARTICLE 122. CONSULTES POPULARES

Correspon ara Generalitat era competència exclusiva entar establiment deth regim juridic, es modalitats, eth procediment, eth compliment e era convocatòria pera madeisha Generalitat o pes ens locaux en encastre des sues competències d'enquèstes, audiéncias publiques, forums de participacion e quinsevolh aute esturment de consulta populara.

ARTICLE 123. CONSUM

Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de consum, qu'includís:

a) Era defensa des drets des consumidors e des usuaris, proclamats per article 28, e er establiment e era aplicacion des procediments administratius de queisha e reclamacion.



PARLAMENT DE CATALUNYA

- b) Era regulacion e eth foment des associacions des consumidores e es usuaris e era sua participacion enes procediments e ahèrs que les afècten.
- c) Era regulacion des organs e es procediments d'arbitratge en matèria de consum.
- d) Era formacion e era educacion en consum.
- e) Era definicion de consumidor o consumidora.
- f) Era regulacion dera informacion.

ARTICLE 124. COOPERATIVES E ECONOMIA SOCIALA

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de cooperatives que complissen majoritàriament era sua activitat damb es sòcis respectius en Catalonha o que, maugrat que non complissen majoritàriament era sua activitat en Catalonha, i an era sua demorança sociala e non complissen majoritàriament era sua activitat en ua auta comunitat autonòma.
2. Era competència a qué se referís er apartat 1 includís era organizacion e eth foncionament des cooperatives, es quaus ath madeish viatge includissen:
 - a) Era definicion, era denominacion e era classificacion.
 - b) Es critèris sus fixacion deth domicili.
 - c) Es critèris rectoras d'actuacion.
 - d) Es requesits de constitucion, modificacion des estatuts socials, fusion, escission, transformacion, dissolucion e liquidacion.
 - e) Era qualificacion, era inscripcion e era certificacion en registre corresponent.
 - f) Es drets e déuers des sòcis.
 - g) Eth regim economic, era documentacion sociala e era comptabilitat.
 - h) Era conciliacion e er arbitratge.
 - i) Es grops cooperatius e es formes de collaboracion economica des cooperatives.
3. Era competència a qué hè referéncia er apartat 1 includís era regulacion e eth foment deth moviment cooperatiu, en especiau entà promòir es formes de participacion ena empresa, er accés des treballadors as mieis de produccion e era coesion sociala e territoriala. Era regulacion e eth foment deth moviment cooperatiu includissen:
 - a) Era regulacion der associacionisme cooperatiu.
 - b) Era prestacion d'assisténcia e assessorament as cooperatives.
 - c) Er ensenhament e era formacion cooperatius.
 - d) Era fixacion des critèris, era regulacion des condicions, era execucion e eth contròtle des ajudes publicas en mon cooperatiu.
4. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus eth foment e era regulacion dera economia sociala.

ARTICLE 125. CORPORACIONS DE DRET PUBLIC E PROFESSIONS TITULADES

1. Correspon ara Generalitat, en matèria de collègis professionaus, acadèmies, crambes agràries, crambes de comèrç, d'indústria e de navegacion e d'outes corporacions de dret public representatives d'interèssi economics e professionaus, era competència exclusiva, qu'includís en tot cas:
 - a) Era regulacion deth modèl organizatiu, dera organizacion intèrna, deth foncionament e deth regim economic, pressupostari e comptable, e tanben deth regim de col·legiacion e adscripcion, des drets e déuers des sòns membres e deth regim disciplinari.
 - b) Era creacion e era atribucion de foncions.
 - c) Era tutèla administrativa.



PARLAMENT DE CATALUNYA

- d) Er establiment deth sistèma e deth procediment electoraus aplicables ara eleccion des membres des corporacions.
- e) Era determinacion der encastre territorial e era possibla agropacion laguens de Catalonha.
- 2. Correspon ara Generalitat era competència compartida sus era definicion des corporacions a qué se referís er apartat 1 e sus es requisits entà crear-ne e entà èste'n membre.
- 3. Es crambes de comèrç, indústria e navegacion, damb er acòrd prealable dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat, pòden complir foncions de comèrç exterior e destinar-i recorsi cameraus.
- 4. Correspon ara Generalitat, en matèria der exercici de professions titulades, era competència exclusiva, qu'includís en tot cas:
 - a) Era determinacion des requisits e des condicions d'exercici des professions titulades e er accès ar exercici professionau.
 - b) Er establiment des drets e es obligacions des professionaus titulats e deth regim d'incompatibilitats.
 - c) Era regulacion deth secret professionau o des garanties dauant der intrusisme e des actuacions irregulars, e tanben era regulacion des prestacions professionaus de caractèr obligatòri.
 - d) Eth regim disciplinari der exercici des professions titulades.

ARTICLE 126. CRÈDIT, BANCA, ASSEGURANCES E MUTUALITATS NON INTEGRADAS EN SISTÈMA DE SEGURETAT SOCIAL

- 1. Correspon ara Generalitat, en matèria d'ordenacion deth crèdit, dera banca, des assegurances e des mutualitats non integrades en sistèma de seguretat social, era competència exclusiva sus era estructura, era organizacion e eth funcionament des mutualitats de prevision social, es entitats gestores de plans e hons de pensions e d'autres mutualitats non integrades en sistèma de seguretat social qu'agen era demorança en Catalonha, damb independència deth sòn encastre d'operacion e dera arthenhuda deth risc assegurat.
- 2. Correspon ara Generalitat, en matèria d'ordenacion deth crèdit, dera banca, des assegurances e des mutualitats non integrades en sistèma de seguretat social, era competència compartida sus era estructura, era organizacion e eth funcionament des intermediaris financers que non siguen caishes d'estaui, des cooperatives de crèdit e des entitats fisiques e juridiques qu'actuen en mercat assegurador as quaus non hè referència er apartat 1 qu'agen era demorança en Catalonha, damb independència deth sòn encastre d'operacion e dera arthenhuda deth risc assegurat.
- 3. Correspon ara Generalitat, en matèria d'ordenacion deth crèdit, dera banca, des assegurances e des mutualitats non integrades en sistèma de seguretat social, era competència compartida sus era activitat des entitats a qué se referissen es apartats 1 e 2 qu'agen era demorança en Catalonha, cossent damb es principis e es règles qu'establís era legislacion basica sus ordenacion deth crèdit, dera banca e des assegurances e cossent damb es règles de coordinacion qu'establisque er Estat respècte as activitats qu'aguestes entitats complissen dehòra de Catalonha. Aquesta competència includís:
 - a) Er establiment d'obligacions e de limitacions addicionaus ad aquesta activitat.
 - b) Es actes d'execucion reglats qu'establís era legislacion estatau.
- 4. Correspon ara Generalitat, respècte ara activitat que complissen es entitats a qué se referissen es apartats 1 e 2 qu'agen eth domicili dehòra de Catalonha, era



PARLAMENT DE CATALUNYA

competència compartida sus es sues activitats cossent damb es règles de coordinacion qu'establisque er Estat.

5. Correspon ara Generalitat era competència compartida sus disciplina, inspeccion e sancion des entitats a qué se referissen es apartats 1 e 2 qu'agen era demorança en Catalonha, cossent damb es principis e es règles qu'establís era legislacion basica sus ordenacion deth crèdit, dera banca e des assegurances e cossent damb es règles de coordinacion qu'establisque er Estat respècte as activitats qu'aguestes entitats realizen dehòra de Catalonha. Aquesta competència includís:

a) Era gradacion des infraccions e des sancions qu'establís er Estat.

b) Er establiment d'infraccions addicionaus.

c) Era supervision e eth contròtle des participacions significatives.

6. Era Generalitat, respècte ara activitat que complissen en Catalonha es entitats a qué hèn referència es apartats 1 e 2 qu'an era demorança dehòra de Catalonha, a competència compartida en matèria de disciplina, inspeccion e sancion, cossent damb es règles de coordinacion qu'establisque er Estat.

7. Era concession pera Administracion Generau der Estat d'autorizacions discrecionaus en matèria d'ordenacion deth crèdit, dera banca, des assegurances e des mutualitats non integrades en sistèma dera seguretat social requèris era deliberacion e er informe prealables dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat.

8. Era Generalitat, en matèria d'ordenacion deth crèdit, dera banca, des assegurances e des mutualitats non integrades en sistèma dera seguretat social, execute es activitats d'inspeccion e sancion corresponentes ara Administracion Generau der Estat sus es entitats qu'actuen en Catalonha.

9. Correspon ara Generalitat era competència compartida en matèria de cooperatives de crèdit que complissen majoritàriament era sua activitat damb es sòcis respectius en Catalonha o que, maugrat que non complissen majoritàriament era sua activitat en Catalonha, i an era sua demorança e non complissen majoritàriament era sua activitat en ua auta comunitat autonòma.

ARTICLE 127. CULTURA

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de cultura, exceptat de çò que dispausen es apartats 2 e 3. Aquesta competència exclusiva compren en tot cas:

a) Es activitats artistiques e culturaus, en relacion as quaus includís en tot cas:

Prumèr. Era regulacion e era execucion de mesures sus produccion, distribucion e condicions de venda ath public de libres e publicacions periodiques en quinsevolh supòrt, e tanben era gestion deth dipòsit legau e er autrejament des còdis d'identificacion.

Dusau. Era regulacion e era inspeccion des sales d'exhibicion cinematografica, es mesures de proteccion dera indústria cinematografica e eth contròtle e era concession de licències de doblatge.

Tresau. Era qualificacion des pellicules e es materiaus audiovisuaus en foncion dera edat e des valors culturaus.

Quatau. Era promocion, era planificacion, era construccion e era gestion d'equipaments culturaus plaçats en Catalonha, sense prejudici de çò qu'establís er apartat 3.

Cincau. Er establiment de mesures fiscaus d'incentivacion des activitats culturaus enes tributs sus es quaus era Generalitat age competències normatives.

b) Eth patrimonì culturau, en relacion ath quau includís en tot cas:



PARLAMENT DE CATALUNYA

Prumèr. Era regulacion e era execucion de mesures destinades a garantir er enriquiment e era difusion deth patrimòni culturau de Catalonha e a facilitar-i er accès.

Dusau. Era regulacion e era execucion de mesures d'inspeccion, inventari e restauracion deth patrimòni arquitectonic, arqueologic, scientific, tecnic, istoric, artistic, etnologic e culturau en generau.

Tresau. Er establiment deth regim juridic des actuacions sus bens mòbles e immòbles integrants deth patrimòni culturau de Catalonha e era determinacion deth regim juridic des bens immòbles, e tanben era declaracion e era gestion d'aguesti bens.

Quatau. Era proteccion deth patrimòni culturau de Catalonha, qu'includís era conservacion, era reparacion, eth regim de susvelhança e eth contròtle des bens, sense perjudici dera competència estatau entara defensa des bens intregants d'aguest patrimòni contra era exportacion e era espoliacion.

c) Es archius, es bibliotèques, es musèus e es auti centres de dipòsit culturau que non son de titularitat estatau, en relacion as quaus includís en tot cas:

Prumèr. Era creacion, era gestion, era proteccion e er establiment deth regim juridic des centres qu'intègren eth sistèma d'archius e eth sistèma bibliotecari, des musèus e des auti centres de dipòsit culturau.

Dusau. Er establiment deth regim juridic des bens documentaus, bibliografics e culturaus que i son dipositadi.

Tresau. Era conservacion e era recuperacion des bens qu'intègren eth patrimòni documentau e bibliografic catalan.

d) Er Archiu Reiau de Barcelona e es hons pròpris de Catalonha plaçadi en Archiu dera Corona d'Aragon. Aguesti hons s'an d'integrar en sistèma d'archius de Catalonha. Entara gestion eficaça dera rèsta de hons comuns damb d'auti territòris dera Corona d'Aragon, era Generalitat a de colaborar damb eth Patronat der Archiu dera Corona d'Aragon, damb es autes comunitats autonòmes que i an hons compartits e damb er Estat mejançant es mecanismes que s'establisquen de mutuau acòrd.

e) Eth foment dera cultura, en relacion ath quau includís:

Prumèr. Eth foment e era difusion dera creacion e era produccion teatraus, musicaus, audiovisuaus, literàries, de dança, de circ e d'arts combinades amiades a tèrme en Catalonha.

Dusau. Era promocion e era difusion deth patrimòni culturau, artistic e monumentau e des centres de dipòsit culturau de Catalonha.

Tresau. Era projeccion internacionau dera cultura catalana.

2. Correspon ara Generalitat era competència executiva sus es archius, es bibliotèques, es musèus e es centres de dipòsit culturau de titularitat estatau plaçats en Catalonha, qu'includís, en tot cas, era regulacion deth foncionament, era organizacion e eth regim de personau.

3. Enes actuacions qu'er Estat hèsque en Catalonha en matèria de foment culturau o d'inversion en bens e equipaments culturaus e en matèria d'adquisicions entà quinsevolh títol enes quaus s'a de determinar eth percentatge des bens que corresponen ara Generalitat, se requerís er informe prealable dera Comission Bilaterau Generalitat - Estat, e era posicion expressada pera Generalitat a d'èster determinanta entar Estat. En cas des activitats qu'er Estat complisque en çò que hè ara projeccion internacionau dera cultura catalana, se requerís er acòrd prealable dera Comission Bilaterau Generalitat - Estat.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 128. DENOMINACIONS D'ORIGEN E INDICACIONS GEOGRAFQUES E DE QUALITAT

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus denominacions d'origen e d'autes mencions de qualitat, qu'includís eth regim juridic de creacion e foncionament, eth quau ath madeish temps includís:

a) Era determinacion des possibles nivèus de proteccion des productes, eth sòn regim e es sues condicions, e tanben es drets e es obligacions que ne deriven.

b) Eth regim de titularitat des denominacions.

c) Era regulacion des formes e des condicions de produccion e comercializacion des productes, e tanben eth regim sancionador aplicable.

d) Eth regim dera organizacion administrativa dera denominacion d'origen o mencion de qualitat, referida tant ara gestion coma ath contròtle dera produccion e era comercializacion.

2. Era competència a qué hè referència er apartat 1 includís eth reconeishment des denominacions o des indicacions, era aprobacion des sues normes fundamentaus e totes es facultats administratives de gestion e contròtle sus era actuacion des denominacions o es indicacions, especiaument es que deriven dera eventuaiu tutèla administrativa sus es organs dera denominacion e der exercici dera potestat sancionadora per infraccions deth regim dera denominacion.

3. Era Generalitat, en cas qu'eth territòri d'ua denominacion despasse es limits de Catalonha, exercís es facultats de gestion e contròtle sus es actuacions des organs dera denominacion relatives a terrens e installacions plaçats en Catalonha. Era Generalitat e es autes administracions afectades an d'acordar era determinacion deth nivèu de proteccion, era declaracion e era aprobacion deth reglament e era regulacion deth regim aplicable ara denominacion corresponenta e, en toti es casi, s'a de garantir era participacion dera Generalitat enes corresponents organs dera denominacion, cossent damb era proporcion dera afectacion que correspongue ath territòri de Catalonha.

4. Era Generalitat exercís sus eth sòn territòri es obligacions de proteccion derivades deth reconeishment pera madeisha Generalitat d'ua denominacion d'origen o d'ua indicacion geografica protegida. Es autoritats corresponentes, autonomiques o estatau, an d'assumir era proteccion des denominacions e des indicacions geografiques e de qualitat catalanes dehòra deth territòri de Catalonha e dauant es corresponentes institucions de proteccion europèes e internacionaus des deth moment en qué era Generalitat les reconeish, sense prejudici deth contròtle judiciu a qué se somete era declaracion de reconeishment.

ARTICLE 129. DRET CIVIU

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de dret civiu, qu'includís era determinacion deth sistèma de hònts, damb era soleta excepcion des règles relatives ara aplicacion e ara eficàcia des normes juridiques, es relacions juridicocivius relatives as formes de matrimòni, era ordenacion des registres e es esturments publics, es bases des obligacions contractuaus, es normes entà resòlver es conflictes de leis e era determinacion des hònts deth dret de competència estatau.

2. Era Generalitat a competència exclusiva entà regular es obligacions extracontractuaus e es diuèrses sòrtes d'obligacions contractuaus, en marc des bases a qué se referís er apartat 1.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 130. DRET PROCESSAU

Correspon ara Generalitat dictar es normes processaus especificques que deriven des particularitats deth dret substantiu de Catalonha. Aguesta competència includís, en tot cas, es normes processaus qu'agen per finalitat mielhorar era proteccion des drets des ciutadans qu'establissen aquest Estatut e es autes normes autonomiques, e era interpretacion e era aplicacion adequades deth dret pròpri pes organs jurisdiccionalaus.

ARTICLE 131. EDUCACION

1. Correspon ara Generalitat, en matèria d'ensenhament non universitari, era competència exclusiva sus es ensenhaments non obligatòris que non conduissen ara obtencion d'un titol academic e professionau estatau e sus es centres docents en qué s'impartissen aquesti ensenhaments.

2. Correspon ara Generalitat, en matèria d'ensenhament non universitari e en çò que hè as ensenhaments obligatòris e non obligatòris que conduissen ara obtencion d'un titol academic e professionau estatau, era competència exclusiva. Aguesta competència compren toti es nivèus, es etapes, es cicles, es grads, es modalitats, es especialitats e es encastres educatius e includís, en tot cas, es matèries següentes:

a) Era programacion der ensenhament e era regulacion des organs de participacion e consulta des sectors afectats pera programacion ath sòn territòri.

b) Era creacion, era organizacion e eth regim des centres publics.

c) Era inspeccion e era avaloracion generau deth sistèma educatiu; era innovacion, era recèrca e era experimentacion educatives, e era garantia dera qualitat deth sistèma educatiu.

d) Eth regim de foment der estudi, de bèques e d'ajudes.

e) Eth regim de sosteniment damb hons publics des ensenhaments deth sistèma educatiu e des centres que les impartissen.

f) Era formacion e eth perfeccionament deth personau docent e des auti professionaus dera educacion e, cossent damb çò qu'establís er article 136, era politica deth personau ath servici dera administracion educativa.

g) Es servicis e es activitats extraescolares e complementàries en çò que hè as centres docents publics e as privats sostenguts damb hons publics.

h) Era organizacion des ensenhaments en regim non presenciau adreçadi ar alumnat d'edat superiora ara d'escolarizacion obligatòria.

3. Correspon ara Generalitat, en marc des principis qu'er Estat establís entà desplegar es aspèctes essenciaus deth dret ara educacion e ara libertat d'ensenhament, en matèria d'ensenhament non universitari e en çò que hè as ensenhaments obligatòris e as que amien ara obtencion d'un titol academic e professionau estatau, era competència compartida sus:

a) Er establiment des plans d'estudi corresponents, en tot includir-i era ordenacion curriculara.

b) Er accès ara educacion e er establiment e era regulacion des critèris d'admission e escolarizacion der alumnat as centres docents.

c) Era ordenacion deth sector der ensenhament e dera activitat docenta e educativa.

d) Era programacion der ensenhament e dera sua definicion.

e) Es requisits e es condicions des centres docents e educatius.

f) Era participacion dera comunitat educativa en contròtle e ena gestion des centres docents publics e des privats sostenguts damb hons publics.

g) Era adquisicion e era pèrta dera condicion de funcionari o funcionària docent dera administracion educativa e eth desvolopament des sòns drets e déuers basics.



PARLAMENT DE CATALUNYA

4. Correspon ara Generalitat, en matèria d'ensenyament non universitari, era competència executiva sus era expedicion e era omologacion des títols academics e professionaus estataus.

ARTICLE 132. EMERGÈNCIES E PROTECCION CIVILA

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de proteccion civila, qu'includís, en tot cas, era regulacion, era planificacion e era execucion de mesures relatives as emergències e era seguretat civila, e tanben era direccion e era coordinacion des servicis de proteccion civila, qu'includissen es servicis de prevencion e extincion d'incendis, sense prejudici des facultats des govèrns locaux en aguesta matèria.

2. Era Generalitat, enes casi relatiu a emergències e proteccion civila d'artenhuda superiora a Catalonha, a de promòir mecanismes de collaboracion damb d'autres comunitats autonòmes e damb er Estat.

3. Correspon ara Generalitat era execucion dera legislacion der Estat en matèria de seguretat nucleara e sauvament maritim.

ARTICLE 133. ENERGIA E MINES

1. Correspon ara Generalitat era competència compartida en matèria d'energia, cossent damb es principis qu'establís era legislacion basica estatau sus regim energetic e es règles sus resèrves estrategiques. Aguesta competència includís en tot cas:

a) Era regulacion des activitats de produccion, magazematge e transpòrt d'energia, er autrejament des autorizacions des installacions que transcorren intègrament peth territòri de Catalonha e er exercici des activitats d'intervencion, inspeccion e contròtle de totes es installacions existentes en Catalonha.

b) Era regulacion dera activitat de distribucion d'energia que s'acomplisque en Catalonha, er autrejament des autorizacions des installacions corresponentes e er exercici des activitats d'intervencion, inspeccion e contròtle de totes es installacions existentes en Catalonha.

c) Er establiment de normes de qualitat des servicis de subministrament d'energia.

d) Eth foment e era gestion des energies renaubles e dera eficiéncia energetica.

e) Era regulacion dera retribucion dera activitat de distribucion e deth regim economic aplicable ara dotacion de nau subministraments.

f) Era designacion deth gestor de hilat de distribucion electrica.

2. Era Generalitat participe mejançant era emission d'un informe preceptiu en procediment d'autrejament dera autorizacion des installacions de produccion e transpòrt d'energia s'aguestes ultrapassen eth territòri de Catalonha o s'era energia s'aprofite dehòra d'aguest territòri.

3. Era Generalitat participe enes organismes estataus reguladors deth sector energetic e ena planificacion d'encastre estatau qu'afècte ath territòri de Catalonha.

4. Correspon ara Generalitat era competència compartida sus eth regim minèr cossent damb es principis dera legislacion basica estatau en aguesta matèria. Aguesta competència includís, en tot cas, era regulacion e eth regim d'intervencion administrativa e contròtle des mines e es recorsi minèrs plaçats en Catalonha e des activitats extractives que s'i realizen.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 134. ESPÒRT E LÉSER

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria d'espòrt, qu'includís en tot cas:

- a) Eth foment, era divulgacion, era planificacion, era coordinacion, era execucion, er assessorament, era implantacion e era projeccion dera practica dera activitat fisica e der espòrt per tota Catalonha, a toti es nivèus sociaus.
- b) Eth foment dera projeccion exteriora der espòrt catalan entà garantir qu'es federacions catalanes participen en competicions oficials d'encastre europèu e internacionau mejançant es seleccions esportives nacionaus.
- c) Era regulacion des organs jurisdiccionaus e arbitraus en matèria d'espòrt.
- d) Era regulacion dera formacion esportiva e eth foment dera tecnificacion e deth naut rendiment esportiu.
- e) Er establiment deth regim juridic des federacions e es clubs esportius e des entitats que promòn e organizen era practica der espòrt e dera activitat fisica en encastre de Catalonha, e era declaracion d'utilitat publica des entitats esportives.
- f) Era regulacion en matèria de disciplina esportiva, competitiva e electorau des entitats que promòn e organizen era practica esportiva.
- g) Eth foment e era promocion der associacionisme esportiu.
- h) Eth registre des entitats que promòn e organizen era practica dera activitat fisica e esportiva damb sedença social en Catalonha.
- i) Era planificacion deth hilat d'equipaments esportius de Catalonha e era promocion dera sua execucion.
- j) Eth contròtle e eth seguiment medicoesportiu e de salut des practicants dera activitat fisica e esportiva, e tanben era regulacion deth dopatge en encastre der espòrt e dera activitat fisica.
- k) Era regulacion en matèria de prevencion e contròtle dera violència enes espectacles publics esportius.
- l) Eth garantiment dera salut des espectadors e des autes persones implicades ena organizacion e er acompliment dera activitat fisica e esportiva, e tanben dera seguretat e eth contròtle sanitaris des equipaments esportius.
- m) Eth desvolopament dera recèrca scientifica en matèria esportiva.

2. Correspon ara Generalitat era competència compartida en matèria d'educacion fisica e esportiva, cossent damb es principis dera legislacion basica estatau. Aquesta competència includís en tot cas:

- a) Era formacion enes titulacions oficials des dièrsi nivèus de tecnicos en activitat fisica e espòrt e er accés ad aquestes titulacions.
- b) Er exercici des professions dera activitat fisica e er espòrt.

3. Era Generalitat participe en entitats e organismes d'encastre estatau, europèu e internacionau qu'agen per objècte eth desvolopament der espòrt.

4. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de léser, qu'includís, en tot cas, eth foment e era regulacion des activitats que se complissen en Catalonha e eth regim juridic des entitats, publiques o privades, qu'agen per finalitat eth compliment dera activitat de léser.

5. Era Generalitat participe en entitats e organismes d'encastre estatau, europèu e internacionau qu'agen per objècte eth desvolopament deth léser.

ARTICLE 135. ESTADISTICA

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus estadistica d'interès dera Generalitat, qu'includís en tot cas:



PARLAMENT DE CATALUNYA

- a) Era planificacion estadistica.
 - b) Era organizacion administrativa.
 - c) Era creacion d'un sistèma estadistic oficiau pròpri dera Generalitat.
2. Era Generalitat partcipe e collabòre ena elaboracion d'estadistiques d'artenhuda supraautonomica.

ARTICLE 136. FONCION PUBLICA E PERSONAU ATH SERVICI DES ADMINISTRACIONS PUBLIQUES CATALANES

Correspon ara Generalitat, en matèria de foncion publica, en tot respectar eth principi d'autonomia locau:

- a) Era competència exclusiva sus eth regim estatutari deth personau ath servici des administracions publiques catalanes, sus era ordenacion e era organizacion dera foncion publica en toti es sectors materiaus de prestacion des servicis publics e sus era formacion de tot eth personau ath servici des universitats catalanes, includint-i eth docent.
- b) Era competència compartida sus era adquisicion e era pèrta dera condicion de personau ath servici des administracions publiques e sus es sòns drets e déuers basics.
- c) Era competència exclusiva, en matèria de personau laborau, sus era adaptacion dera relacion de trabalh as besonhs derivats dera organizacion administrativa e sus era formacion d'aguest personau.

ARTICLE 137. ABITATGE

Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria d'abitatge, qu'includís en tot cas:

- a) Era planificacion, era ordenacion, era gestion, era inspeccion e eth contròtle der abitatge cossent damb es besonhs sociaus e d'equilibri territoriau.
- b) Era legislacion civila sus era propietat orizontau, es arrendaments urbans e es especialitats deth trafec immobiliari enes tèrmes de çò qu'establís er article 129.
- c) Er establiment de prioritats e objectius dera activitat de foment des administracions publiques de Catalonha en matèria d'abitatge e era adopcion des mesures que calguen entà arténher-les, tant en çò que hè ath sector public coma ath privat.
- d) Era promocion publica d'abitatges.
- e) Era regulacion deth comèrç referit a abitatges e era adopcion de mesures de proteccion e disciplinàries en aguest encastre.
- f) Es normes techniques, era inspeccion e eth contròtle sus era qualitat dera construccion.
- g) Es normes sus era abitabilitat des abitatges.
- h) Era innovacion tecnologica e era sostenibilitat aplicabla as abitatges.
- i) Era normativa sus conservacion e manteniment des abitatges e era sua aplicacion.
- j) Es condicions des bastisses entara installacion des infraestructures comunes de telecomunicacions, radiodifusion, telefonia basica e d'alti servicis per cable.

ARTICLE 138. IMMIGRACION

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de regim d'acuelh e integracion des persones immigrades, qu'includís en tot cas:

- a) Er establiment e era regulacion de garanties en çò que hè as drets e es déuers des persones immigrades.



PARLAMENT DE CATALUNYA

- b) Er establiment e era regulacion des mesures que calquen entara integracion social e economica des persones immigrades e entara sua participacion enes ahèrs publics.
 - c) Er establiment per lei d'un marc de referéncia entar acuelh e era integracion des persones immigrades.
 - d) Era promocion e era integracion des persones retornades e era ajuda ad aguestes, en tot impulsar es politiques e es mesures pertinentes que faciliten eth retorn.
2. Era Generalitat ei competenta entà executar era legislacion estatau e europèa en matèria de trabalh des estrangèrs. Aquesta competéncia includís en tot cas:
- a) Era tramitacion e era resolucion des permisi e des autorizacions de trabalh per compde pròpri o d'auti.
 - b) Era tramitacion e era resolucion des recorsi presentats en çò que hè as expedients a qué hè referéncia era letra a, era emision des informes legaument establits sus era situacion laborau des estrangèrs e era aplicacion deth regim d'inspeccion e sancion.
3. En marc dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat, s'an d'establir:
- a) Eth nombre, eth lòc d'origen e era capacitacion professionau deth contingent de persones immigrants damb destinacion en Catalonha, cossent damb es besonhs e es prevision de trabalh e de desvolopament economic.
 - b) Es decisions estataus sus immigracion, tant es relatives as normes sus estrangeria coma es acòrds internacionaus e es actes executius de transcendéncia especiau entà Catalonha.

ARTICLE 139. INDÚSTRIA, ARTESANIA, CONTRÒLE METROLOGIC E CONTRASTACION DE METAUS

1. Correspon ara Generalitat era competéncia exclusiva en matèria d'indústria, sense prejudici de çò qu'establís er apartat 2. Aquesta competéncia exclusiva includís en tot cas:
- a) Era ordenacion des sectors e des procèssi industriaus en Catalonha.
 - b) Era seguretat des activitats, des installacions, des equips, des procèssi e des productes industriaus, en tot includir-i es veïculs automobils, e tanben eth regim juridic des entitats que complissen en encastre reglamentari activitats de certificacion, assag, inspeccion o auditoria en Catalonha.
 - c) Era promocion e era regulacion dera qualitat, era innovacion e era recèrca industriaus, e tanben era promocion e era regulacion des organismes de normalizacion e des entitats d'acreditacion d'encastre autonomic.
 - d) Era regulacion e eth regim d'intervencion administrativa enes activitats industriaus que poguen produir impacte ena seguretat o era salut des persones.
 - e) Era regulacion e eth regim d'intervencion administrativa en matèria d'omologacion des tipes, des parts e des components des veïculs, e er acompliment des inspeccions dera produccion de veïculs e des sues parts e pèces subjèctes a omologacion.
2. Correspon ara Generalitat era competéncia compartida sus era planificacion dera indústria, cossent damb es principis qu'establisque er Estat en matèria de planificacion generau dera economia. En tot cas, correspon ara Generalitat era competéncia entà executar es plans estataus de sectors industriaus e de reindustrializacion.
3. Correspon ara Generalitat era competéncia exclusiva en matèria d'artesanaria, qu'includís en tot cas:
- a) Era regulacion e es mesures administratives d'execucion relatives as empreses artesanes, ara condicion d'artisan o artesana, es productes e es airaus geografics d'interès artesanau.



PARLAMENT DE CATALUNYA

b) Era adopcion e era execucion de mesures de foment dera competitivitat, era capacitacion e eth desvolopament des empreses artesanauas, era promocion des sòns productes e era creacion de canaus de comercializacion.

4. Correspon ara Generalitat era competència executiva en matèria de contròtle metrologic, qu'includís en tot cas:

a) Era aprobacion deth modèl, era verificacion primitiva, era verificacion despús de reparacion o modificacion, era verificacion periodica e era susvelhança e era inspeccion des modèls des esturments, aparelhs, mieis e sistèms entà pesar, mesurar o compdar.

b) Era abilitacion des laboratòris oficiaus de verificacion metrologica.

c) Er establiment, era regulacion e era gestion deth Registre de Contròtle Metrologic de Catalonha.

5. Correspon ara Generalitat era competència executiva en matèria de contrastacion de metaus.

ARTICLE 140. INFRAESTRUCTURES DE TRANSPÒRT E DE COMUNICACIONS

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus pòrts, aeropòrts, elipòrts e d'autres infraestructures de transpòrt plaçades en Catalonha que non agen era qualificacion d'interès generau per lei der Estat. Aquesta competència includís en tot cas:

a) Eth regim juridic, era planificacion e era gestion de toti es pòrts e aeropòrts, installacions portuàries e aeroportuàries, installacions maritimes menores, estacions terminaus de carga en recintes portuaris e aeroportuaris e d'autres infraestructures de transpòrt que non agen era qualificacion d'interès generau, damb independència dera administracion que ne sigue titulara.

b) Era gestion deth domeni public de menestèr entà balhar eth servici, especiaument er autrejament d'autorizacions e concessions laguens des recintes portuaris o aeroportuaris.

c) Eth regim economic des servicis portuaris e aeroportuaris, especiaument es potestats tarifària e tributària e era percepcion e era recaptacion de tota sòrta de tributs e cargues relacionats damb era utilizacion dera infraestructura e deth servici que balhe.

d) Era delimitacion der airau de servicis des pòrts o es aeropòrts damb er informe prealable deth titular deth domeni public e es usi, es equipments e es activitats complementàries laguens deth recinte deth pòrt o er aeropòrt o d'autres infraestructures de transpòrt.

2. Era Generalitat participe enes organismes d'artenhuda supraautonomica qu'exercissen foncions sus es infraestructures de transpòrt plaçades en Catalonha que son de titularitat estatau.

3. Era qualificacion d'interès generau per lei der Estat d'un pòrt o un aeropòrt plaçats en Catalonha requerís era deliberacion e er informe prealables dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat, e era sua gestion correspon ara Generalitat, cossent damb es qu'establís era disposicion addicionau tresau.

4. Correspon ara Generalitat era participacion ena planificacion e era programacion de pòrts e aeropòrts d'interès generau.

5. Eth Pòrt de Barcelona e eth Pòrt de Tarragona an un regim especiau de foncionament qu'an d'acordar era Generalitat e er Estat, a prepausa dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat.



PARLAMENT DE CATALUNYA

6. Ua lei deth Parlament a de definir era organizacion e eth regim juridic e economic deth Pòrt de Barcelona e deth Pòrt de Tarragona, qu'an de respectar es principis basics dera legislacion der Estat en matèria de pòrts d'interès generau.

7. Er Aeropòrt de Barcelona a un regim especiau de foncionament, qu'an d'acordar era Generalitat e er Estat, a prepausa dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat.

8. Ua lei deth Parlament a de definir era organizacion e eth regim juridic e economic der Aeropòrt de Barcelona, qu'a de respectar es principis basics dera legislacion der Estat en matèria d'aeropòrts d'interès generau.

9. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de hilat viari en tot er encastre territoriau de Catalonha. Intègren aguest hilat es carretères, es tunèls, es autopistes e es autes vies, damb independència dera sua qualificacion, foncionalitat, accessibilitat, connectivitat e titularitat. Aguesta competència includís en tot cas:

a) Era ordenacion, era planificacion e era gestion integrada de tot eth hilat viari ath territòri de Catalonha damb independència dera administracion titulara de cada via.

b) Eth regim juridic e financièr des elements deth hilat viari des quaus ei titulara era Generalitat.

c) Era connectivitat des elements qu'intègren eth hilat viari de Catalonha enter eri o damb d'autes infraestructures de transpòrt o d'auti hilats.

10. En cas de modificacion foncionau, ampliacion o modificacion deth regim economic e financièr des elements qu'intègren eth hilat viari de Catalonha que son de titularitat der Estat, se requerís er informe prealable dera Generalitat. Era posicion expressada pera Generalitat a d'èster determinanta entar Estat.

11. Correspon ara Generalitat, en matèria de hilat ferroviari, era competència exclusiva sus es infraestructures des quaus ei titulara e era participacion ena planificacion e era gestion des infraestructures de titularitat estatau plaçades en Catalonha. Era gestion includís, en tot cas, era coordinacion, era explotacion, era conservacion e era administracion des infraestructures.

12. Correspon ara Generalitat era competència compartida en matèria de comunicacions electroniques, qu'includís en tot cas:

a) Era regulacion der accès e era definicion d'un conjunt minim de servicis d'accès universau.

b) Era garantia dera interoperabilitat des sistèmes e des equips de recepcion des servicis de comunicacions electroniques e des contenguts que s'i distribuïssen e d'accès ad aguesti servicis e contenguts.

c) Era ordenacion, era regulacion e eth contròtle des hilats de comunicacions electroniques.

13. Correspon ara Generalitat, en matèria de gestion der espaci radioelectric e en marc dera planificacion estatau, era competència executiva sus es comunicacions electroniques laguens deth territòri de Catalonha.

ARTICLE 141. JÒC E ESPECTACLES

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de jòc, apòstes e casinos, qu'includís en tot cas:

a) Era creacion e era autorizacion de jòc e apòstes e era sua regulacion, e tanben era regulacion des empreses dedicades ara gestion, era explotacion e era practica d'aguestes activitats o qu'an per objècte era comercializacion e era distribucion des materiaus relacionadi damb eth jòc en generau, includint-i es modalitats de jòc per mieis informatics e telematics.

b) Era regulacion e eth contròtle des locaux, es installacions e es equipaments utilizats entà acomplir aguestes activitats.



PARLAMENT DE CATALUNYA

- c) Era determinacion deth regim fiscau sus era activitat de jòc des empreses que l'acomplissen.
2. Era Generalitat participe enes rendiments des jòcs e es apòstes d'encastre territoriau estatau cossent damb es critèris que fixe era Comission Bilaterau Generalitat – Estat.
3. Era autorizacion de naues modalitats de jòc e apòstes d'encastre estatau o ben era modificacion des existents requerís er acòrd prealable dera Generalitat.
4. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria d'espectacles e activitats recreatives, qu'includís, en tot cas, era ordenacion generau deth sector, eth regim d'intervencion administrativa e era seguretat e eth contròtle de tota sòrta d'espectacles en espacis e locaus publics.

ARTICLE 142. JOVENTUT

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de joventut, que compren totes es politiques qu'afècten ara vida des joeni e qu'includís en tot cas:
 - a) Eth dessenh, era aplicacion e era avaloracion de politiques, plans e programes destinats ara joenessa.
 - b) Era promocion der associacionisme juvenil, des iniciatives de participacion dera gent joena, dera mobilitat internacionau e deth torisme juvenil.
 - c) Era regulacion, era gestion, era intervencion e era policia administrativa d'activitats e installacions destinades ara joenessa.
2. Correspon ara Generalitat era subscripcion cossent damb entitats internacionaus e era participacion en aguestes en collaboracion damb er Estat o de manèra autonòma, s'ac permet era normativa dera entitat corresponenta, e en tot cas era tramitacion de documents autrejats per entitats internacionaus qu'afècten a persones, installacions o entitats damb residència en Catalonha.

ARTICLE 143. LENGUA PRÒPRIA

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de lengua pròpria, qu'includís, en tot cas, era determinacion dera arthenhuda, des usi e des efèctes juridics dera dobla oficialitat e dera lengua pròpria, e tanben era normalizacion lingüistica deth catalan.
2. Correspon ara Generalitat e ath Conselh Generau d'Aran era competència sus era normalizacion lingüistica der occitan, nomenat *aranés* en Aran.

ARTICLE 144. MIEI AMBIENT, ESPACIS NATURAUS E METEOROLOGIA

1. Correspon ara Generalitat era competència compartida en matèria de miei ambient, cossent damb es principis dera legislacion basica estatau, e era competència entar establiment de normes addicionaus de proteccion. Aguesta competència compartida includís en tot cas:
 - a) Er establiment e era regulacion des esturments de planificacion ambientau e deth procediment de tramitacion e aprobacion d'aguesti esturments.
 - b) Era regulacion, era tramitacion e era resolucion des procediments d'avaloracion ambientau des òbres, es installacions e es activitats plaçades en Catalonha e des plans e es programes qu'afècten ath sòn territòri, damb independència dera administracion competenta entà autorizar-les o entà aprovar-los, segontes correspongue.



PARLAMENT DE CATALUNYA

- c) Er establiment e era regulacion de mesures de sostenibilitat, fiscalitat e recèrca ambientaus.
 - d) Era regulacion des recorsi naturaus, dera flòra e era fauna, dera biodiversitat e deth miei ambient marin e aquatic, se non a per finalitat exclusiva era preservacion des recorsi pesquèrs e maritims.
 - e) Era regulacion sus prevencion ena produccion de recipients e embalatges en tot eth sòn cycle de vida, des de que se genèren enquia que passen a èster residus.
 - f) Era regulacion sus prevencion e correccion dera generacion de residus damb origen o destinacion en Catalonha e sus era gestion e eth traslat d'aguesti e era sua disposicion finau.
 - g) Era regulacion ena prevencion, eth contròtle, era correccion, era recuperacion e era compensacion dera contaminacion de sòu e subsòu.
 - h) Era regulacion e era gestion des abocaments hèti en aigües territoriaus corresponentes ath litorau de Catalonha e des hèti en aigües superficiaus e sosterranhes que non passen per ua auta comunitat autonòma. En tot cas, laguens deth sòn encastre territoriau, correspon ara Generalitat era competència executiva sus era intervencion administrativa des vessaments en aigües superficiaus e sosterranhes que passen per ua auta comunitat autonòma.
 - i) Era regulacion der ambient atmosferic e des diuèrses classes de contaminacion d'aguest, era declaracion de zònes d'atmosfera contaminada e er establiment de d'auti esturments de contròtle dera contaminacion, damb independència dera administracion competenta entà autorizar era òbra, era installacion o era activitat que la produsisque.
 - j) Era regulacion deth regim d'assignacions de drets d'emission de gasi d'efècte ivernacle.
 - k) Era regulacion e era promocion des qualificacions relatives a productes, activitats, installacions, infraestructures, procediments, procèssi productius o conductes respectuosi damb eth miei ambient.
 - l) Era prevencion, era restauracion e era reparacion de damatges ath miei ambient e eth regim sancionador corresponent.
2. Correspon ara Generalitat, en matèria d'espacis naturaus, era competència exclusiva, qu'includís, en tot cas, era regulacion e era declaracion des figures de proteccion, delimitacion, planificacion e gestion d'espacis naturaus e d'abitats protegits plaçats en Catalonha.
3. Era Generalitat, en cas des espacis naturaus que despassen eth territòri de Catalonha, a de promòir, cossent damb çò qu'establís er article 115.2, es esturments de collaboracion damb d'outes comunitats autonòmes entà crear, delimitar, regular e gestionar aquesti espacis. En tot cas, era gestion der espaci plaçat en Catalonha correspon ara Generalitat, exceptat que se n'age acordat era gestion conjunta damb es comunitats confrontantes.
4. Era declaracion e era delimitacion d'espacis naturaus dotats damb un regim de proteccion estatau requerís er acòrd prealable dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat. S'er espaci ei plaçat intègrament en territòri de Catalonha, era gestion correspon ara Generalitat; se despasse aquest territòri, s'aplique çò qu'establís er apartat 3.
5. Correspon ara Generalitat, en matèria de meteorologia e climatologia, era competència exclusiva sus eth servici meteorologic de Catalonha e sus climatologia, qu'includís, en tot cas, eth subministrament d'informacion meteorologica e climatica, includint-i eth pronostic, eth contròtle e eth seguiment des situacions meteorologiques de risc, e tanben era recèrca en aquesti encastres e era elaboracion dera cartografia climatica.



PARLAMENT DE CATALUNYA

6. Era Generalitat particeps enes entitats internacionaus que complissen funcions meteorologiques e de proteccion ambientau en collaboracion damb er Estat o de manèra autonòma s'ac permet era normativa dera entitat corresponenta.

7. Era Generalitat exercís es sues competéncies mejançant eth Còs d'Agents Ruraus, competents ena susvelhança, eth contròtle, era proteccion, era prevencion integrau e era collaboracion ena gestion deth miei ambient. Es membres d'aguest còs an era condicion d'agents dera autoritat e exercissen funcions de policia administrativa especiau e policia judíciau.

ARTICLE 145. MERCATS DE VALORS E CENTRES DE CONTRACTACION

Correspon ara Generalitat era competéncia compartida en matèria de mercats de valors e centres de contractacion plaçats en Catalonha, cossent damb es principis e es règles qu'establís era normativa basica en matèria de mercats de valors. Aquesta competéncia includís en tot cas:

- a) Era creacion, era denominacion, era autorizacion e era supervision des mercats de valors e des sistèmes organizats de negociacion.
- b) Era regulacion e es mesures administratives d'execucion sus organizacion, foncionament, disciplina e regim sancionador des societats rectores de mercats de valors.
- c) Eth contròtle dera emission, era admission, era suspension, era exclusion e er establiment de requesits adicionaus d'admission des valors que se negòcien exclusivament en aguesti mercats, e tanben era inspeccion e eth contròtle.
- d) Era acreditacion des persones e des entitats entà èster membres d'aguesti mercats.
- e) Er establiment d'un regim d'incompatibilitats adicionau en çò que hè as administradors des empreses de servicis d'inversion qu'opèren en Catalonha.
- f) Er establiment de mecanismes adicionaus de publicitat en çò que hè as emissions, es agents e eth foncionament des mercats de valors.
- g) Er establiment des fiances qu'an de constituïr es membres des borses de valors en garantia des operacions pendentes de liquidacion.
- h) Es actes d'execucion reglats qu'establís era legislacion estatau.

ARTICLE 146. MIEIS DE COMUNICACION SOCIAU E SERVICIS DE CONTENGUT AUDIOVISUAU

1. Correspon ara Generalitat, en matèria de servicis de ràdio e television, e tanben de quinsevolh aute servici de comunicacion audiovisuau, en tot cas:

- a) Era competéncia exclusiva sus era regulacion dera prestacion deth servici public de comunicacion audiovisuau dera Generalitat, e tanben sus er establiment des principis basics relatius ara creacion e era prestacion deth servici public de comunicacion audiovisuau d'encastre locau, sense perjudici deth principi d'autonomia locau.
- b) Era competéncia compartida sus era regulacion e eth contròtle des servicis de comunicacion audiovisuau qu'usen quinsevolh des supòrts e des tecnologies disponibles dirigits entath public de Catalonha, e tanben sus es ofèrtes de servicis de comunicacion audiovisuau se se distribuïssen en territòri de Catalonha.

2. Era Generalitat particeps de manèra efectiva enes procèssi administratius relatius ara prestacion de servicis de comunicacion audiovisuau que son competéncia der Estat. Aquesta participacion a coma objectiu era preservacion e era promocion deth pluralisme lingüistic e culturau de Catalonha.

3. Correspon ara Generalitat, en tot aquerò que non establís er apartat 2, en matèria de mieis de comunicacion sociau, era competéncia compartida, cossent damb es principis e es objectius qu'establís era legislacion basica estatau.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 147. NOTARIAT E REGISTRES PUBLICS

1. Correspon ara Generalitat, en matèria de notariat e de registres publics dera propietat e mercantils, era competència executiva, qu'en tot cas includís:

a) Eth nomenament des notaris e des registradors dera propietat e mercantils, mejançant era convocatòria, era administracion e era resolució des oposicions liures e restringides e des concorsi, qu'a de regular, convocar e amiar a tèrme enquiara formalizacion des nomenaments. Entara provision des notaries e des registres, es candidats an d'èster admetuts en igualtat de drets, e an d'acreditar eth coneishement dera lengua e deth dret catalans ena forma e damb era arthenhuda qu'establissen er Estatut e es leis.

b) Era inspeccion des notaries, des registres, deth Registre d'Actes de Darrèra Volentat e des collegis professionaus respectius, e tanben er exercici dera potestat disciplinària sus es notaris e es registradors e sus es sòns collegis e era resolució des recorsi que corresponguen ara Administracion en matèria de notariat e registres.

c) Er establiment des demarcacions notariaus e registraus, qu'includís era determinacion des districtes ipotecaris e des districtes de competència territorialiu des notaris.

d) Er establiment des especialitats de tarifes que deriven des particularitats deth dret substantiu de Catalonha.

2. Correspon ara Generalitat, en matèria de notariat e de registres publics, era propietat des protocòls notariaus e des libres des registres dera propietat, de bens mòbles, mercantils e civius de Catalonha.

3. Correspon ara Generalitat era competència executiva en matèria de Registre Civi, qu'en tot cas includís eth nomenament des sòns encargats, interins e substituïts, er exercici en çò que hè ad aguesti dera foncion disciplinària, e tanben era provision des mieis umans e materiaus de besonh entar exercici des foncions. Aguesti encargats an d'acreditar eth coneishement dera lengua e deth dret catalans ena forma e damb era arthenhuda qu'establisquen er Estatut e es leis.

ARTICLE 148. ÒBRES PUBLIQUES

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria d'òbres publiques que s'executen en Catalonha e que non an estat qualificades d'interès generau per ua lei der Estat o non afècten a ua auta comunitat autonòma. Aquesta competència includís, en tot cas, era planificacion, era construccion e eth finançament.

2. Era qualificacion d'interès generau per ua lei der Estat requerís era deliberacion e er informe prealables dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat, tant se se tracte d'ua òbra publica de naua construccion com d'ua òbra dejà existentia. Tanben, era Generalitat participe ena planificacion e era programacion des òbres publiques de naua construccion mejançant era Comission Bilaterau Generalitat – Estat.

3. Correspon ara Generalitat, un viatge era administracion competentia age acabat era construccion dera òbra, era gestion des servicis publics dera sua competència as quaus demoren adscrites totes es òbres publiques plaçades en Catalonha. En cas des òbres qualificades d'interès generau o qu'afècten a ua auta comunitat autonòma, se pòden soscríuer convènis de collaboracion entà gestionar es servicis publics corresponents.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 149. ORDENACION DETH TERRITÒRI E DETH PAISATGE, DETH LITORAU E DER URBANISME

1. Correspon ara Generalitat, en matèria d'ordenacion deth territòri e deth paisatge, era competència exclusiva, qu'includís en tot cas:
 - a) Er establiment des directritzes d'ordenacion e gestion deth territòri, deth paisatge e des actuacions que i incidissen.
 - b) Er establiment e era regulacion des figures de planejament territorial e deth procediment entà tramitar-les e aprovar-les.
 - c) Er establiment e era regulacion des figures de proteccion d'espacis naturaus e de corredors biològics.
 - d) Es prevision sus emplaçaments des infraestructures e es equipaments.
 - e) Era determinacion de mesures especificas de promocion der equilibri territorial, demografic, socioeconomic e ambientau.
2. Era determinacion der emplaçament d'infraestructures e equipaments de titularitat estatau en Catalonha requerís era deliberacion e er informe prealables dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat.
3. Correspon ara Generalitat, en matèria d'ordenacion deth litorau, era competència exclusiva, qu'includís en tot cas:
 - a) Er establiment e era regulacion des esturments de planificacion e gestion territorial d'ordenacion deth litorau e des normes e es plans d'ordenacion e utilizacion de plages, enes quaus, en tot cas, se localizen es infraestructures e es installacions e se'n determinen es usi, e tanben era regulacion deth procediment de tramitacion e aprobacion d'aguesti esturments, normes e plans.
 - b) Era regulacion dera gestion deth domeni public maritim terrèstre, especiaument er autrejament d'autorizacions e concessions e, en tot cas, es concessions d'òbres fixes ena mar.
 - c) Er establiment e era gestion deth regim economic financièr deth domeni public maritim e terrèstre.
 - d) Era execucion d'òbres e actuacions en litorau catalan.
4. Correspon ara Generalitat era execucion e era gestion des òbres d'interès generau plaçades en litorau catalan, cossent damb çò qu'establís er article 148.
5. Correspon ara Generalitat, en matèria d'urbanisme, era competència exclusiva, qu'includís en tot cas:
 - a) Era regulacion deth regim urbanistic deth sòu, qu'includís, en tot cas, era determinacion des critèris sus es diuèrses sòrtes de sòus e es sòus usi.
 - b) Era regulacion deth regim juridic dera propietat deth sòu en tot respectar es condicions basiques qu'er Estat establís entà garantir era igualtat der exercici deth dret ara propietat.
 - c) Er establiment e era regulacion des esturments de planejament e gestion urbanistica, e tanben deth sòn procediment de tramitacion e aprobacion.
 - d) Era politica de sòu e abitatge, era regulacion des patrimonis publics de sòu e abitatge e eth regim dera intervencion administrativa ena edificacion, era urbanizacion e er us deth sòu e eth subsòu.
 - e) Era proteccion dera legalitat urbanistica, qu'includís, en tot cas, era inspeccion urbanistica, es ordes de suspension d'òbres e licències, es mesures de restauracion dera legalitat fisica alterada, e tanben era disciplina urbanistica.
6. Correspon ara Generalitat era competència compartida en matèria de dret de reversion enes expropiacions urbanistiques en marc dera legislacion estatau en matèria d'expropiacions.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 150. ORGANIZACION DES ADMINISTRACIONS PUBLIQUES CATALANES

Correspon ara Generalitat, en matèria d'organizacion des administracions publiques catalanes, en tot respectar eth principi d'autonomia locau, era competència exclusiva sus:

- a) Era estructura, era regulacion des organs e directius publics, eth foncionament e era articulacion territoriala.
- b) Es diuèrses modalitats organizatives e esturmentaus entara actuacion administrativa, en tot includir-i es formes de personificacion publiques e privades.

ARTICLE 151. ORGANIZACION TERRITORIAU

Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus organizacion territoriala e poblacion des ens locaux, qu'includís en tot cas:

- a) Era determinacion, era creacion, era modificacion e era supression des ens que configuren era organizacion territoriala de Catalonha.
- b) Era creacion, era supression e era alteracion des tèrmes tant des municipis coma des ens locaux d'encastre territoriala inferior; era denominacion, era capitalitat e es simbèus des municipis e des auti ens locaux; es toponims, e era determinacion des regims espciaus.
- c) Er establiment de procediments de relacion enter es ens locaux e era poblacion.

ARTICLE 152. PLANIFICACION, ORDENACION E PROMOCION DERA ACTIVITAT ECONOMICA

1. Era Generalitat pòt establir ua planificacion dera activitat economica en marc des directritztes qu'establisque era planificacion generau der Estat.
2. Correspon ara Generalitat eth desvolopament e era gestion dera planificacion generau dera activitat economica. Aquesta competència includís en tot cas:
 - a) Eth desplegament des plans estataus.
 - b) Era participacion ena planificacion estatau mejançant era Comission Bilatera Generalitat – Estat.
 - c) Era actuacion coma administracion ordinària ena gestion des plans, en tot includir-i es hons e es recorsi d'origen estatau destinats ath foment dera activitat economica.
3. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus era ordenacion e era promocion dera activitat economica.

ARTICLE 153. POLITIQUES DE GÈNRE

Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de politiques de genre, qu'includís en tot cas:

- a) Era planificacion, eth dessenh, era execucion, era avaloracion e eth contròtle de normes, plans e directritztes generaus en matèria de politiques de hemnes, e tanben er establiment d'accions positives entà eradicar era discriminacion per rason de sèxe que s'agen d'executar damb caractèr unitari entà tot eth territòri de Catalonha.
- b) Era promocion der associacionisme de hemnes que complissen activitats relacionades damb era igualtat e era non-discriminacion e era promocion des iniciatives de participacion.
- c) Era regulacion des mesures e es esturments entara sensibilizacion sus era violència de genre e entà detectar-la e previer-la, e tanben era regulacion de servicis e recorsi destinats a arténher ua proteccion integrau des hemnes qu'an patit o patissen aquesta sòrta de violència.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 154. PROMOCION E DEFENSA DERA COMPETÈNCIA

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de promocion dera competència enes activitats economicas que s'exercissen principaument en Catalonha.

2. Correspon ara Generalitat era competència compartida en matèria de defensa dera competència en exercici des activitats economicas qu'altèren o poguen alterar era liura competència deth mercat en territòri de Catalonha. Aquesta competència includís en tot cas:

a) Era regulacion e era execucion relatives ath contròtle des concentracions empresariaus.

b) Era regulacion e era execucion sus eth contròtle des ajudes publicas.

c) Era regulacion, era inspeccion e era execucion deth procediment sancionador.

d) Era garantia dera defensa dera competència en exercici dera activitat comerciau.

3. Era Generalitat participe enes organismes d'encastre estatau e europèu qu'an atribuïdes foncions omològues en matèria de promocion e defensa dera competència.

4. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus er establiment e era regulacion deth Tribunau Catalan de Defensa dera Competència, coma organ independent damb jurisdiccion sus tot eth territòri de Catalonha, ath quau correspon en exclusiva tractar des activitats economicas que se complissen principaument en Catalonha e qu'altèren o pòden alterar era competència. Tanben li correspon er establiment, era regulacion, era tramitacion e era resolucion des procediments que se seguissen dauant sòn.

ARTICLE 155. PROPRIETAT INTELLECTUAU E INDUSTRIAU

1. Correspon ara Generalitat era competència executiva en matèria de propietat intellectuau, qu'includís en tot cas:

a) Er establiment e era regulacion d'un registre des drets de propietat intellectuau generats en Catalonha o des quaus siguen titulars personas damb residència abituau en Catalonha; era activitat d'inscripcion, modificacion o cancellacion d'aguesti drets, e er exercici dera activitat administrativa de besonh entà garantir-ne era proteccion en tot eth territòri de Catalonha. Era Generalitat a de comunicar ar Estat es inscripcions hètes en sòn registre entà que siguen incorporades en registre estatau, i a de colaborar e a de facilitar er escambi d'informacion.

b) Era autorizacion e era revocacion des entitats de gestion collectiva des drets de propietat intellectuau qu'actuen majoritàriament en Catalonha o ben que i agen era demorança e non actuen majoritàriament en ua auta comunitat autonòma, e tanben era inspeccion e eth contròtle dera activitat des entitats de gestion collectiva d'aguesti drets qu'actuen en Catalonha.

2. Correspon ara Generalitat era competència executiva en matèria de propietat industriau, qu'includís en tot cas:

a) Er establiment e era regulacion d'un registre de drets de propietat industriau des personas fisiques o juridiques damb demorança o residència abituau en Catalonha; era inscripcion, era modificacion e era renauda des drets de propietat industriau; era resolucion definitiva des sollicituds, e er exercici dera activitat administrativa de garantia d'aguesti drets en tot eth territòri de Catalonha. Era Generalitat a d'acomplir aguesta activitat enes tèrmes de çò qu'establís er apartat 1.a.

b) Era defensa juridica e processau des toponims de Catalonha aplicats ath sector dera indústria.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 156. PROTECCION DE DADES DE CARACTÈR PERSONAU

Correspon ara Generalitat era competència executiva en matèria de proteccion de dades de caràcter personau, qu'includís en tot cas:

- a) Era regulacion, era inscripcion e eth contròtle des fichèrs o es tractaments de dades de caràcter personau creats o gestionats pes institucions publicques de Catalonha, era Administracion dera Generalitat, es administracions locals de Catalonha, es entitats autonòmes e es autes entitats de dret public o privat que depenen des administracions autonòmica o locals o que prèsten servicis o acomplissen activitats per compde pròpri per miei de quinsevolha forma de gestion dirècta o indirècta, e es universitats qu'intègren eth sistèma universitari catalan.
- b) Era regulacion, era inscripcion e eth contròtle des fichèrs o es tractaments de dades de caràcter personau privats creats o gestionats per persones fisiques o juridiques en çò que hè a matèries que son competència dera Generalitat o des ens locals de Catalonha s'eth tractament se hè en Catalonha.
- c) Era inscripcion e eth contròtle des fichèrs e es tractaments de dades que creen o gestionen es corporacions de dret public qu'exercisquen es sues foncions exclusivament en encastre territorial de Catalonha.
- d) Era constitucion d'ua autoritat independenta, designada peth Parlament, que velhe pera garantia deth dret ara proteccion de dades personaus en encastre des competències dera Generalitat.

ARTICLE 157. PUBLICITAT

Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus era regulacion dera activitat publicitària.

ARTICLE 158. RECÈRCA, DESVOLOPAMENT E INNOVACION TECNOLOGICA

1. Correspon ara Generalitat, en matèria de recèrca scientifica e tecnica, era competència exclusiva sus es centres e es estructures de recèrca que promò o en qué participe era Generalitat e sus es projectes qu'aguesta finance, qu'includís en tot cas:

- a) Er establiment de linhes pròpies de recèrca e eth seguiment, eth contròtle e era avaloracion des projectes.
- b) Era organizacion, eth regim de foncionament, eth contròtle, eth seguiment e era acreditacion des centres e es estructures, en tot includir-i es de titularitat privada plaçats en Catalonha.
- c) Era coordinacion des centres e des estructures de recèrca de Catalonha.
- d) Era regulacion e era gestion des bèques e des ajudess destinades a centres o projectes que son competència dera Generalitat.
- e) Era regulacion e era formacion professionau deth personau investigador e de supòrt ara recèrca en centres e projectes que son competència dera Generalitat.
- f) Era difusion dera sciència e era transferència de resultats.

2. Es critèris de collaboracion enter er Estat e era Generalitat en matèria de politica de recèrca, desvolopament e innovacion s'an de fixar en marc dera Comission Bilateral Generalitat – Estat. Tanben, s'an d'establir es sistèmes de participacion dera Generalitat ena fixacion des politiques qu'afècten ad aquestes matèries en encastre dera Union Europèa e en d'auti organismes e institucions internacionaus.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 159. REGIM JURIDIC, PROCEDIMENT, CONTRACTACIÓ, EXPROPIACIÓ I RESPONSABILITAT ENES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES CATALANES

1. Correspon ara Generalitat, en matèria de regim jurídic e procediment des administracions públiques catalanes, era competència exclusiva sus:

a) Es mieis de besonh entà exercir es funcions administratives, en tot includir-i eth regim des bens de domeni públic e patrimonius.

b) Es potestats de contròtle, inspecció e sanció en toti es encastres materiaus de competència dera Generalitat.

2. Correspon ara Generalitat, en tot çò relatiu ath regim jurídic e eth procediment des administracions públiques catalanes as quaus er apartat 1 non se referís, era competència compartida, cossent damb es principis qu'establisque era legislacion basica estatau, sus eth regim jurídic des administracions públiques e eth procediment administratiu comun entà garantir eth tractament comun des administrats dauant totes es administracions públiques. Aquesta competència includís, en tot cas, er establiment des procediments espciaus entar exercici des diuerses potestats administratives.

3. Correspon ara Generalitat, en çò que hè as contractes des administracions públiques de Catalonha:

a) Era competència exclusiva sus organizacion e competències en matèria de contractacion des organs des administracions públiques catalanes e sus es règles d'execucion, modificacion e extinció des contractes dera Administracion, exceptat es drets e déuers des contractistes, des prerrogatives des administracions, des causes comunes de resolució des contractes e dera regulacion des principis d'audiència, igualtat, publicitat e liura concurrència.

b) Era competència compartida en tot aquerò non atribuït ara competència exclusiva dera Generalitat pera letra a, laguens des principis qu'establis era legislacion estatau sus contractacion des administracions públiques.

4. Correspon ara Generalitat, en matèria d'expropiacion forçosa, era competència executiva, en tot cas, entà:

a) Definir, regular e determinar es suposicions, es causes e es condicions en qué es administracions pòden exercir era potestat expropiatòria.

b) Establir es règles de valoracion des bens expropiats segontes era natura e era foncion social qu'agen de complir aguesti bens, cossent damb es critèris que fixe er Estat.

c) Crear e regular un organ pròpri entara determinacion deth prètz just e fixar-ne eth procediment.

5. Correspon ara Generalitat, en matèria de responsabilitat administrativa e patrimoniu, era competència exclusiva entà determinar-ne eth procediment e era competència compartida entà establir es causes que pòden originar responsabilitat e es critèris d'imputacion e d'indemnizacion aplicables en çò que hè as reclamacions dirigides ara Generalitat, cossent damb eth sistèma de responsabilitat administrativa qu'establis era legislacion estatau.

6. Es competències dera Generalitat relacionades enes apartats 1, 3, 4 e 5 s'an d'exercir en tot respectar eth principi d'autonomia locau.

ARTICLE 160. REGIM LOCAU

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de regim locau, qu'includís en tot cas:

a) Es relacions enter es institucions dera Generalitat e es ens locals, e tanben es tecniques d'organizacion e de relacion entara cooperacion e era collaboracion enter es



PARLAMENT DE CATALUNYA

ens locals e enter aguesti e era Administracion dera Generalitat, en tot includir-i es diuerses formes associatives, de mancomunacion, convencionaues e consorciaues.

b) Era determinacion des competéncias e des potestats pròpies des municipis e des auti ens locals, enes encastres especificats per article 84.

c) Eth regim des bens de domeni public, comunaus e patrimoniaus e es modalitats de prestacion des servicis publics.

d) Era determinacion des organs de govèrn des ens locals establits per aquest Estatut, e d'auti organs complementaris, eth foncionament e eth regim d'adopcion d'acòrds de toti aguesti organs, des relacions enter eri e d'un estatut especiau entàs cargues locals elèctes, en tot respectar eth principi d'autonomia locala.

e) Eth regim des organs complementaris dera organizacion des ens locals.

f) Eth procediment d'elaboracion e aprobacion des normes locals.

2. Correspon ara Generalitat era competéncia compartida, en tot aquerò non establít per apartat 1, qu'includís, en tot cas, era determinacion, en marc des principis e es objectius que fixe er Estat, des funcions publiques d'existéncia de besonh en toti es ens locals de Catalonha.

3. Correspon ara Generalitat era competéncia compartida en matèria de regim electorau des municipis per sufragi universau dirècte e era competéncia exclusiva en matèria de regim electorau per sufragi indirècte en çò que hè as auti ens locals.

ARTICLE 161. RELACIONS DAMB ES ENTITATS RELIGIOSES

1. Correspon ara Generalitat era competéncia exclusiva en matèria d'entitats religioses qu'acomplissen era sua activitat en Catalonha, qu'includís, en tot cas, era regulacion e er establiment de mecanismes de collaboracion e cooperacion entar acompliment des sues activitats en encastre des competéncias dera Generalitat.

2. Correspon ara Generalitat era competéncia compartida en matèria de libertat religiosa. Era Generalitat exercís aquesta competéncia en tot respectar eth desvolopament dirècte des elements essenciaus deth dret. Aquesta competéncia includís en tot cas:

a) Era gestion deth registre estatau d'entitats religioses en çò que hè as glèises, es confessions e es comunitats religioses qu'acomplissen era sua activitat en Catalonha. Era Generalitat a de comunicar ar Estat es inscripcions efectuades en registre plaçat en Catalonha perquè siguen incorporades ath registre estatau, i a de collaborar e a de facilitar er escambi d'informacion.

b) Er establiment d'acòrds e convènis de cooperacion damb es glèises, es confessions e es comunitats religioses inscrites en Registre d'Entitats Religioses estatau en encastre des competéncias dera Generalitat.

c) Era promocion, eth desvolopament e era execucion en encastre des competéncias dera Generalitat des acòrds e des convènis signats enter er Estat e es glèises, es confessions e es comunitats religioses inscrites en Registre d'Entitats Religioses estatau.

3. Era Generalitat participe enes organs d'encastre estatau qu'an atribuïdes funcions en matèria d'entitats religioses.

ARTICLE 162. SANITAT, SALUT PUBLICA, ORDENACION FARMACEUTICA E PRODUCTES FARMACEUTICS

1. Correspon ara Generalitat, en matèria de sanitat e salut publica, era competéncia exclusiva sus:



PARLAMENT DE CATALUNYA

a) Era organizacion, eth foncionament, era avaloracion, era inspeccion e eth contròtle de centres, servicis e establiments sanitaris, e tanben era titularitat des bens adscrits as servicis sanitaris publics.

b) Era ordenacion farmaceutica.

2. Correspon ara Generalitat, en tot aquerò relatiu ara sanitat e ara salut publica a què non hè referéncia er apartat 1, era competéncia compartida, cossent damb es principis des bases e dera coordinacion generau, que s'a d'acomplir mejançant es objectius e estandards minims sus sanitat, enes encastres següents:

a) Era ordenacion, era planificacion, era determinacion, era regulacion e era execucion des prestacions e es servicis sanitaris, sociosanitaris e de salut mentau de caractèr public en toti es nivèus e entà toti es ciutadans.

b) Era ordenacion, era planificacion, era determinacion, era regulacion e era execucion des mesures e es actuacions destinades a preservar, protegir e promòir era salut publica en toti es encastres, en tot includir-i era salut laborau, era sanitat animau damb efèctes sus era salut umana, era sanitat alimentària, era sanitat ambientau e era susvelhança epidemiologica.

c) Era planificacion des recorsi sanitaris de cobertura publica e era coordinacion des activitats sanitàries privades damb eth sistèma sanitari public.

d) Era formacion sanitària especializada, qu'includís era acreditacion e era avaloracion de centres e unitats docents; era planificacion dera ofèrta de places entara formacion d'especialistes; era gestion des convocatòries entar accés ad aquestes places e des programes de formacion des especialitats e es airaus de capacitacion especifica; eth reconeishement professionau de títols d'especialistes obtenguts en estrangèr, cossent damb es suposicions e es procediments establits normativament; era expedicion de diplòmes d'airaus de capacitacion especifica, e er establiment de requisits d'accés a partir d'uns contenguts basics.

3. Correspon ara Generalitat era competéncia exclusiva sus eth regim estatutari e era formacion deth personau que balhe servicis en sistèma sanitari public. En çò que hè ara adquisicion e era pèrta dera condicion de personau ath servici des administracions publiques e sus es sòns drets e déuers basics, era Generalitat a era competéncia compartida laguens des principis qu'establís era legislacion basica estatau.

4. Era Generalitat participe de manèra efectiva, mejançant era Comission Bilaterau Generalitat – Estat, ena fixacion des bases e ena planificacion e era coordinacion estatau en matèria de sanitat e salut publica.

5. Correspon ara Generalitat era competéncia executiva dera legislacion estatau en matèria de productes farmaceutics, d'autorizacion des centres d'elaboracion de productes farmaceutics e de seleccion e registre de medicaments.

ARTICLE 163. SEGURETAT PRIVADA

Correspon ara Generalitat era competéncia exclusiva sus era seguretad privada, qu'includís en tot cas:

a) Era regulacion dera seguretad privada e eth regim d'intervencion administrativa des empreses de seguretad e deth sòn personau qu'actuen en Catalonha.

b) Era regulacion e eth regim d'intervencion administrativa des persones fisiques que complissen foncions de seguretad e investigacion privades en Catalonha.

c) Era regulacion des requisits e des condicions des establiments e des persones fisiques o juridiques que son obligats a adoptar mesures de seguretad.

d) Era regulacion dera formacion deth personau que complís foncions de seguretad e investigacion privades.



PARLAMENT DE CATALUNYA

- e) Era inspeccion e eth contròtle des activitats de seguretat privada que s'acomplissen en Catalonha.
- f) Era coordinacion des servicis de seguretat e investigacion privades damb es còssi policièrs des administracions catalanes.

ARTICLE 164. SEGURETAT PUBLICA

1. Correspon ara Generalitat, en matèria de seguretat publica, era competència exclusiva sus:

- a) Era definicion e era regulacion d'un sistèma de seguretat publica pròpri de Catalonha.
- b) Era creacion, era organizacion e eth comandament dera Policia dera Generalitat - Mossos d'Esquadra.
- c) Era ordenacion generau e era coordinacion des policies locals.

2. Correspon ara Generalitat era competència executiva en matèria de seguretat ciutadana e orde public e era proteccion des drets fundamentaus relacionats damb aguesta matèria que derive der exercici dera autoritat governativa, qu'includís en tot cas:

- a) Es foncions governatives sus er exercici des drets de reunion e manifestacion.
- b) Era expedicion de documentacion oficiau, en tot includir-i eth passapòrt e es documents d'identitat.
- c) Era proteccion e era luta contra era frauda fiscau.
- d) Era execucion deth regim de possession e us d'armes, municions e explosius, era sua adquisicion damb destinacion as còssi policièrs de Catalonha e era expedicion des licències corresponentes.
- e) Eth compliment des disposicions entara conservacion dera natura, deth miei ambient e des recorsi idrològics.

3. Era Generalitat participe, mejançant ua junta de seguretat de composicion paritària enter era Generalitat e er Estat e presidida pera Generalitat, ena coordinacion des politiques de seguretat e dera activitat des còssi policièrs der Estat e de Catalonha, en escambi d'informacion e en encastre internacionau e enes relacions de collaboracion e auxili damb es autoritats policièras de d'alti païsi. Era Generalitat a d'incorporar representants en totes es delegacions e toti es grops de trabalh de collaboracion damb es policies de d'alti païsi en qué participe er Estat.

4. Era Policia dera Generalitat - Mossos d'Esquadra a coma encastre d'actuacion eth conjunt deth territòri de Catalonha e exercís totes es foncions pròpies d'un còs de policia generau e integrat, enes encastres següents:

- a) Era seguretat ciutadana e er orde public.
- b) Era policia administrativa, qu'includís era que derive dera normativa estatau.
- c) Era policia judiciau e era investigacion criminat, qu'includís era investigacion des diuerses formes de crim organizat e terrorisme.
- d) Eth contròtle e era susvelhança deth transit.

ARTICLE 165. SEGURETAT SOCIAL

1. Correspon ara Generalitat, en matèria de seguretat social, era competència compartida, cossent damb es principis qu'establís era legislacion basica estatau sus seguretat social. Aguesta competència includís en tot cas:

- a) Era ordenacion deth sistèma dera seguretat social.
- b) Era organizacion e era administracion deth patrimoniu e des servicis qu'intègren eth sistèma dera seguretat social en Catalonha.



PARLAMENT DE CATALUNYA

c) Era ordenacion e er exercici de totes es potestats administratives sus es mútues d'accidents de treball e malauties professionaus e sus es institucions, es empreses e es fondacions que collabòren damb era seguretat social.

d) Era direccion e era inspeccion dera gestion e era administracion des prestacions economiques dera seguretat social.

e) Era ordenacion dera inscripcion d'empreses, es afiliacions, es altes e baishes e es auti actes d'enquadrament des empresaris e es treballadors per compde pròpri e des auti.

2. Correspon ara Generalitat era gestion des servicis deth regim economic dera seguretat social, qu'includís eth reconeixement e era gestion des prestacions economiques deth sistèma de seguretat social e era organizacion d'aguesti servicis.

ARTICLE 166. SERVICIS SOCIALS, VOLUNTARIAT, MENORS E PROMOCION DES FAMILHES

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de servicis socials, qu'includís en tot cas:

a) Era regulacion e era ordenacion dera activitat de servicis socials, es prestacions tecniques e economiques non contributives dera seguretat social e es prestacions economiques damb finalitat assistencial o complementàries de d'auti sistèmes de prevision publica.

b) Era regulacion e era ordenacion des entitats, es servicis e es establiments publics e privats que prèsten servicis socials en Catalonha.

c) Era regulacion e era aprobacion des plans e es programes especifics dirigits a persones e collectius en situacion de praubesa o de besonh social.

d) Era intervencion e eth contròtle des sistèmes de proteccion social complementària privats.

2. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de voluntariat, qu'includís, en tot cas, era definicion dera activitat e era regulacion e era promocion des actuacions destinades ara solidaritat e ara accion voluntària que s'executen individuament o mejançant institucions publiques o privades.

3. Correspon ara Generalitat, en matèria de menors:

a) Era competència exclusiva en matèria de proteccion de menors, qu'includís, en tot cas, era regulacion deth regim dera proteccion e des institucions publiques de proteccion e tutèla des menors desemparats e en situacion de risc.

b) Era competència executiva dera legislacion estatau en matèria de responsabilitat penau des menors.

c) Era Generalitat participe, mejançant era Comission Bilateral Generalitat – Estat, ena elaboracion e era reforma dera legislacion penau e processau qu'incidisque enes competències de menors.

4. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de promocion des familhes e dera enfança, qu'includís, en tot cas, es mesures de proteccion social des diuèrses modalitats de familhes e era sua execucion e contròtle.

ARTICLE 167. SIMBÈUS NACIONAUS

Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus era regulacion, era ordenacion, era configuracion e era preservacion des simbèus nacionaus de Catalonha, cossent damb çò qu'establís aquest Estatut.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 168. SISTÈMA PENITENCIARI

1. Correspon ara Generalitat era competència executiva dera legislacion der Estat en matèria penitenciària, qu'includís en tot cas:

a) Era capacitat normativa entà dictar reglaments penitenciaris adaptats ara realitat sociu de Catalonha.

b) Era totalitat dera gestion dera activitat penitenciària en Catalonha, especiaument era direccion, era organizacion, eth regim, eth foncionament, era planificacion e era inspeccion des institucions penitenciaris de quinsevolha sòrta plaçades en Catalonha.

c) Era planificacion, era construccion e era reforma des establiments penitenciaris plaçats en Catalonha.

d) Era administracion e era gestion patrimoniou des immòbles e des equipaments adscrits ara Administracion penitenciària catalana e des mieis materiaus que li siguen assignats.

e) Era planificacion e era organizacion deth trebalh remunerat dera poblacion reclusa, e tanben era execucion des mesures alternatives ara preson e des activitats de reinsercion.

2. Era Generalitat emet informes e participe en procediment d'autrejament d'indults.

ARTICLE 169. TRANSPÒRTS

1. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus es transpòrts terrèstres de viatgèrs e mercaderies per carretèra, ferrocarril e cable que transcorren intègrament peth territòri de Catalonha, damb independència dera titularitat dera infraestructura. Aquesta competència includís en tot cas:

a) Era regulacion, era planificacion, era gestion, era coordinacion e era inspeccion des servicis e es activitats.

b) Era regulacion dera capacitacion professionau e dera intervencion administrativa entar exercici des activitats de transpòrt.

c) Er establiment de condicions addicionaus ena regulacion deth contracte de transpòrt.

d) Era regulacion deth transpòrt urban e des servicis de transpòrt discrecionau de viatgèrs en veïculs de torisme.

e) Era regulacion especifica deth transpòrt toristic, escolar o de menors, sanitari, funerari, de mercaderies perilhoses o peribles e d'autres que requerisquen un regim especific.

f) Era regulacion d'un sistèma d'arbitratge en matèria de transpòrts.

g) Era potestat tarifària sus transpòrts terrèstres.

2. Correspon ara Generalitat era competència executiva dera legislacion der Estat en çò que hè as transpòrts terrèstres qu'agen eth sòn origen e destinacion en Catalonha, maugrat que non i transcorren intègrament, qu'includís en tot cas:

a) Era gestion e era autorizacion des servicis regulars de transpòrt de viatgèrs per carretèra damb un itinerari que transcorre parciaument per Catalonha.

b) Era intervencion administrativa entara prestacion de servicis de transpòrt per carretèra de mercaderies e de viatgèrs e entàs sues activitats auxiliars e complementàries, en tot includir-i es servicis der encastre dera Union Europèa e de tresaus païsi.

c) Era inspeccion, eth contròtle e era sancion deth transpòrt per carretèra.

d) Er arbitratge.

e) Era capacitacion professionau deth transpòrt per carretèra, en tot includir-i eth de mercaderies perilhoses, e es sues activitats auxiliars e complementàries.



PARLAMENT DE CATALUNYA

- f) Er exercici dera potestat de planificacion en collaboracion damb er Estat.
3. Era integracion de linhes o servicis de tranpòrt que transcorren integrament per Catalonha en linhes o servicis d'encastre superior requerís er acòrd prealable dera Generalitat.
4. Era Generalitat participe en establiment des servicis ferroviaris que garantisquen era comunicacion damb d'aites comunitats autonòmes o damb eth transit internacionau e determine damb er Estat es formes de collaboracion pertinentes entara gestion integrada deth hilat ferroviari en Catalonha, en marc dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat.
5. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus es centres e es operadors des activitats vinculades ara organizacion deth tranpòrt, era logistica e era distribucion localizadas en Catalonha, qu'includís, en tot cas, era regulacion e era execucion sus:
- a) Es centres d'informacion e distribucion de cargues plaçats en Catalonha.
 - b) Es agències de tranpòrt, es magazemistes, es distribuïdors e es transitaris domiciliats en Catalonha.
 - c) Es estacions de tranpòrt plaçades en Catalonha.
 - d) Er arrendament de veïculs localizats en Catalonha.
6. Correspon ara Generalitat, en matèria de tranpòrt aerian, era competència executiva d'intervencion administrativa.
7. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de tranpòrt maritim e fluviau que transcorre integrament pes aigües continentaus o era mar territoriau de Catalonha, qu'includís en tot cas:
- a) Era regulacion, era planificacion e era gestion deth tranpòrt maritim e fluviau de passatgèrs.
 - b) Era intervencion administrativa entara prestacion des servicis e er acompliment des activitats qu'agen relacion damb eth tranpòrt maritim e fluviau.
 - c) Es requesits entar exercici dera activitat.

ARTICLE 170. TREBALH E RELACIONS LABORAUS

1. Correspon ara Generalitat era competència executiva en matèria de treball e relacions laboraus, qu'includís en tot cas:
- a) Era determinacion d'un marc de relacions laboraus pròpri.
 - b) Es politiques actives d'aucupacion, qu'includissen era formacion des demandants d'aucupacion e des treballadors en actiu, e tanben era gestion des subvencions corresponentes. Es plans o es activitats de formacion que despassen er encastre territoriau de Catalonha s'an d'acordar damb es autes comunitats autonòmes afectades o damb er Estat, cossent damb çò qu'establís er article 115.2.
 - c) Es qualificacions professionaus en Catalonha.
 - d) Era intermediacion laborau, qu'includís era regulacion, era autorizacion e eth contròtle des agències de collocacion damb sedença en Catalonha.
 - e) Eth desplegament normatiu dera negociacion collectiva e eth registre des convènis collectius de treball des empreses qu'acomplissen era sua activitat en Catalonha.
 - f) Es procediments de regulacion d'aucupacion e d'actuacion administrativa en matèria de traslats collectius en cas de centres de treball plaçats en Catalonha.
 - g) Era prevencion de riscos laboraus e era seguretat e era salut en treball.
 - h) Era potestat sancionadora des infraccions der orde sociau.
 - i) Era determinacion des servicis minims des grèves o arturades qu'agen lòc en Catalonha.



PARLAMENT DE CATALUNYA

j) Eth contròtle de legalitat e, s'ei de besonh, eth registre posterior des convènis collectius de treball des empreses qu'acomplissen era sua activitat principaument en Catalonha.

k) Era ordenacion, eth contròtle, era coordinacion e eth seguiment dera gestion des mútues d'accidents de treball e de malauties professionaus.

l) Era gestion des politiques passives, qu'includís, en tot cas, era gestion des prestacions de caumatge e eth reconeishment e eth pagament des prestacions.

m) Era creacion e era regulacion des esturments de conciliacion, mediacion e arbitratge laboraus.

n) Era determinacion damb caractèr anuau deth calendari de dies hestèrs qu'age de regir en tot eth territòri de Catalonha.

2. Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus era foncion publica inspectora en matèria de treball, cossent damb çò qu'establís er article 136.

ARTICLE 171. TORISME

Correspon ara Generalitat era competència exclusiva en matèria de torisme, qu'includís en tot cas:

a) Era ordenacion e era planificacion deth sector toristic.

b) Era promocion deth torisme, qu'includís era subscripcion d'acòrds damb ens estrangèrs e era creacion d'oficines en estrangèr.

c) Era regulacion e era classificacion des empreses e es establiments toristics e era gestion deth hilat d'establiment toristics de titularitat publica, en tot includir-i es establiments deth hilat de Paradores Nacionales plaçats en Catalonha.

d) Era regulacion des drets e es déuers especifics des usuaris e es prestadors de servicis toristics e des mieis alternatius de resolucion de conflictes.

e) Es ensenhaments e era formacion sus torisme que non donguen dret ara obtencion d'un títol oficiau.

f) Era fixacion des critèris, era regulacion des condicions, era execucion e eth contròtle de totes es linhas publiques d'ajuda ath torisme e de promocion d'aguest.

ARTICLE 172. UNIVERSITATS

1. Correspon ara Generalitat, en matèria d'ensenhament universitari, sense perjudici dera autonomia universitària, era competència exclusiva sus:

a) Era programacion e era coordinacion deth sistèma universitari catalan.

b) Era creacion d'universitats publiques e era autorizacion des privades.

c) Eth regim juridic dera organizacion e eth foncionament des universitats publiques, en tot includir-i es organs de govèrn e representacion, e era aprobacion des estatuts des universitats publiques e des normes d'organizacion e foncionament des universitats privades.

d) Era coordinacion des procediments d'accès as universitats.

e) Eth marc juridic des títols pròpris des universitats, cossent damb eth principi d'autonomia universitària.

f) Eth finançament des universitats e, s'ei de besonh, era regulacion e era gestion des hons estataus en matèria d'ensenhament universitari.

g) Era regulacion e era gestion des bèques e des ajudes ara formacion universitària e, s'ei de besonh, era regulacion e era gestion des hons estataus en aguesta matèria.

h) Eth regim retributiu deth personau docent e investigador contractat des universitats e er establiment des retribucions addicionaus deth personau docent foncionari.



PARLAMENT DE CATALUNYA

2. Correspon ara Generalitat, en matèria d'ensenyament universitari, sense perjudici dera autonomia universitària, era competència compartida sus tot aquerò a qué non hè referència er apartat 1, qu'includís en tot cas:

a) Era regulacion des requisits entara creacion e eth reconeishment d'universitats e centres universitaris e era adscripcion d'aguesti centres as universitats, e tanben era creacion e era supression d'universitats publiques e eth reconeishment e era revocacion des universitats privades qu'acomplissen majoritàriament era sua activitat en Catalonha.

b) Era adscripcion e era desadscripcion de centres docents publics o privats entà impartir títols universitaris oficials e era creacion, era modificacion e era supression de centres universitaris en universitats publiques, e tanben eth reconeishment d'aguesti centres en universitats privades e era implantacion e era supression d'ensenyaments.

c) Era regulacion deth regim d'accès as universitats.

d) Era regulacion des plans d'estudis cossent damb es principis e es règles qu'establís era legislacion estatau.

e) Era regulacion deth regim deth professorat docent e investigador contractat e funcionari.

f) Era avaloracion e era garantia dera qualitat e dera excellència der ensenyament universitari, e tanben deth personau docent e investigador.

3. Era competència executiva sus era omologacion e era expedicion des títols universitaris oficials.

ARTICLE 173. VIDEOSUSVELHANÇA E CONTRÒTLE DE SON E ENREGISTRAMENTS

Correspon ara Generalitat era competència exclusiva sus er us dera videosusvelhança e eth contròtle de son e enregistraments o d'audi mieis analògs, en encastre public, amiadi per quinsevolh còs policiaic o per empreses e establiments privats. Era Generalitat a d'exercir aguesta competència en tot respectar eth contengut essenciau des drets fundamentaus.

TÍTOL V. DES RELACIONS DERA GENERALITAT DAMB ER ESTAT, DAMB D'AUTES COMUNITATS AUTONÒMES E DAMB ERA UNION EUROPEÀ, E DERA ACCION EXTERIORA DERA GENERALITAT

CAPITOL I. RELACIONS DERA GENERALITAT DAMB ER ESTAT E DAMB D'AUTES COMUNITATS AUTONÒMES

ARTICLE 174. DISPOSICIONS GENERAUS

1. Era Generalitat e er Estat s'an de balhar ajuda mutuau e an de colaborar quan calgue entar exercici eficaç des competències respectives e entara defensa des interèssi respectius.

2. Era Generalitat pòt establir damb d'autes comunitats autonòmes relacions de colaboracion entara fixacion de politiques comunes, entar exercici eficaç des sues competències e entath tractament des ahèrs d'interès comun, especiaument quan agen ua artenhuda supraterritorialau. Era Generalitat a de balhar era ajuda de besonh as autes comunitats autonòmes entar exercici eficaç des sues competències.

3. Era Generalitat a de participar enes institucions, es organismes e es procediments de prenuda de decisions der Estat qu'afecten as sues competències cossent damb çò qu'establissen aguest Estatut e era legislacion organica corresponenta.



PARLAMENT DE CATALUNYA

SECCION PRUMÈRA. COLLABORACION DAMB ER ESTAT E DAMB D'AUTES COMUNITATS AUTONÒMES

ARTICLE 175. ESTURMENTS DE COLLABORACION ENTER ERA GENERALITAT E ER ESTAT

1. Era Generalitat e er Estat, en encastre des competències respectives, pòden soscríuer convènis de colaboracion e hèr us des auti mieis de colaboracion que considèren adequats entà complir es objectius d'interès comun.
2. Era Generalitat tanben pòt colaborar damb er Estat mejançant organs e procediments multilateraus enes encastres e es ahèrs d'interès comun.

ARTICLE 176. EFÈCTES DERA COLLABORACION ENTRE ERA GENERALITAT E ER ESTAT

1. Era participacion dera Generalitat enes organs e es mecanismes bilateraus e multilateraus de colaboracion damb er Estat e damb d'autes comunitats autonòmes non altèra era titularitat des competències que li corresponen.
2. Era Generalitat non demore vinculada pes decisions adoptades en marc des mecanismes multilateraus de colaboracion damb er Estat e damb d'autes comunitats autonòmes respècte des quaus non age manifestat eth sòn acòrd.
3. Era Generalitat pòt hèr constar resèrves enes acòrds adoptats en marc des mecanismes multilateraus de colaboracion quan s'agen pres sense era sua aprobacion.

ARTICLE 177. REGIM DES CONVÈNIS ENTER ERA GENERALITAT E ER ESTAT

1. Eth regim juridic des convènis signats pera Generalitat, en çò que tanh ad aguesta, a d'èster establít per lei deth Parlament.
2. Es convènis soscríts enter eth Govèrn dera Generalitat e eth Govèrn der Estat s'an de publicar en *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* en tèrme d'un mes a compdar deth dia en qué se signen. Era data de publicacion des convènis en *Boletín Oficial del Estado* ne determine era eficàcia en çò que tanh a tresaus.

ARTICLE 178. CONVÈNIS E ACÒRDS DAMB D'AUTES COMUNITATS AUTONÒMES

1. Era Generalitat pòt soscríuer damb d'autes comunitats autonòmes convènis de colaboracion e acòrds de cooperacion en ahèrs d'interès comun.
2. Es convènis e es acòrds damb d'autes comunitats autonòmes pòden acordar, enter d'auti contenguts, era creacion d'organs mixtes e er establiment de projèctes, plans e programes conjunts.
3. Era suscripcion de convènis e acòrds sonque requerís era aprobacion prealabla deth Parlament enes casi que n'afècten es facultats legislatives. Enes auti casi, eth Govèrn a d'informar ath Parlament dera suscripcion en tèrme d'un mes a compdar deth dia dera signatura.
4. Es convènis de colaboracion soscríts pera Generalitat damb d'autes comunitats autonòmes s'an de comunicar as Corts Generaus e era sua vigència comence trenta dies despús d'aguesta comunicacion, exceptat qu'es Corts Generaus, damb era audiència prealabla dera Generalitat e, s'ei de besonh, des comunitats autonòmes implicades, decidisquen que s'an de qualificar coma acòrds de cooperacion que requerissen era autorizacion prealabla a qué hè referència er article 145.2 dera Constitucion.



PARLAMENT DE CATALUNYA

5. Es convènis e es acòrds soscrits pera Generalitat damb d'autres comunitats autonòmes s'an de publicar en *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* en tèrme de quaranta cinc dies e d'un mes, respectivament, a compdar deth dia en qué se signen.

SECCION DUSAU. PARTICIPACION EN INSTITUCIONS E EN PROCEDIMENTS DE PRESA DE DECISIONS ESTATAUS

ARTICLE 179. COMPAREISHENÇA DE SENADORS DAUANT ETH PARLAMENT

Es senadors escuelhuts en Catalonha e es que representen era Generalitat en Senat pòden comparéisher dauant eth Parlament a peticion pròpria o a sollicitud d'aguest entà informar sus era sua activitat en Senat, enes tèrmes qu'establís eth Reglament deth Parlament.

ARTICLE 180. DESIGNACION DE MEMBRES DETH TRIBUNAU CONSTITUCIONAU E DETH CONSELH GENERAU DETH PODER JUDICIAU

Era Generalitat a de participar enes procèssi de designacion de magistrats deth Tribunalau Constitucionau e de membres deth Conselh Generau deth Poder Judiciu, e eth Parlament a de formular prepauses sus era designacion des membres d'aguesti organs constitucionaus que correspon de nomenar ath Senat, enes tèrmes establits, repectivament, pera legislacion organica corresponenta e peth Reglament deth Senat.

ARTICLE 181. PARTICIPACION ENA ORDENACION GENERAU DERA ACTIVITAT ECONOMICA

Era Generalitat a de participar ena elaboracion des decisions estataus qu'afècten ara ordenacion generau dera activitat economica en marc des procediments e es organismes qu'establís er article 131.2 dera Constitucion.

ARTICLE 182. DESIGNACION DE REPRESENTANTS ENES ORGANISMES ECONOMICS E SOCIAUS

1. Era Generalitat designe representants enes organs de direccion deth Banc d'Espanha, era Comission Nacionau deth Mercat de Valors e era Comission deth Mercat des Telecomunicacions, enes organismes qu'eventuaument les substituïsqnen e enes auti organismes estataus qu'exercissen foncions d'autoritat reguladora sus matèries de relevància economica e sociau relacionades damb es competències dera Generalitat, enes tèrmes qu'establís era legislacion aplicabla.

2. Era Generalitat designe representants enes organs de direccion des organismes economics e energetics, des institucions financièras e des empreses publiques der Estat era competència des quaus s'estiene ath territòri de Catalonha e que non siguen objècte de traspàs, enes tèrmes qu'establís era legislacion aplicabla.

3. Era Generalitat designe representants en Tribunalau de Compdes, eth Conselh Economic e Sociau, era Agència Tributària, era Comission Nacionau d'Energia, era Agència de Proteccion de Dades, eth Conselh de Ràdio e Television, enes organismes qu'eventuaument les substituïsqnen e enes que se creen en aguesti encastres, enes tèrmes qu'establís era legislacion aplicabla.

4. Es prepauses o es designacions a qué hèn referència es apartats 1, 2 e 3 an d'èster hètes peth Parlament, o ben damb eth sòn acòrd, enes tèrmes qu'establís era lei.



PARLAMENT DE CATALUNYA

5. Era Generalitat pòt formular prepauses as organismes a qué hèn referéncia es apartats 1 e 2 en çò que hèn as decisions qu'agen de préner e qu'afècten as sues competéncias.

6. Er Estat, s'era natura der ens ac requerís e era sua sedença principau non ei en Catalonha, a de crear delegacions territoriaus des organismes a qué hèn referéncia er apartat 1. Era Generalitat participe ena designacion des membres des delegacions emplaçadas en sòn territòri, enes tèrmes qu'establís era legislacion aplicabla.

SECCION TRESAU. ERA COMISSION BILATERAU GENERALITAT – ESTAT

ARTICLE 183. FONCTIONS E COMPOSICION DERA COMISSION BILATERAU GENERALITAT – ESTAT

1. Era Comission Bilaterau Generalitat – Estat, cossent damb es principis establits pes articles 3.1 e 174, constituís eth marc generau e permanent de relacion enter era Generalitat e er Estat as efèctes següents:

a) Era participacion e era colaboracion dera Generalitat en exercici des competéncias estataus qu'afècten ara autonomia de Catalonha.

b) Er escambi d'informacion e er establiment, quan sigue de besonh, de mecanismes de colaboracion enes respectives politiques publiques e enes ahèrs d'interès comun.

2. Es foncions dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat son deliberar, hèn prepauses e, s'ei de besonh, adoptar acòrds enes casi establits per aquest Estatut e, en generau, en çò que hèn as encastres següents:

a) Era elaboracion de projectes normatius der Estat qu'afècten as competéncias e as interèssi de Catalonha, especiaument quan se tracte de normes basiques o organiques e des qu'an coma foncion delimitar es competéncias, cossent damb era Constitucion e aquest Estatut.

b) Era programacion dera politica economica generau deth Govèrn der Estat en tot aquerò qu'afècte as interèssi e es competéncias dera Generalitat e sus era aplicacion e eth desvolopament d'aquesta politica, especiaument sus es decisions estataus qu'afècten as mercats energetics e ath sistèma financièr.

c) Er impuls des mesures adequades entà mielhorar era relacion enter er Estat e era Generalitat e assegurar un exercici mès eficaç des competéncias respectives enes encastres d'interès comun.

d) Es conflictes competenciaus plantejats enter es dues parts e era prepausa, s'ei de besonh, de mesures entà resolver-les.

e) Era avaloracion deth foncionament des mecanismes de colaboracion que s'agen establits enter er Estat e era Generalitat e era prepausa des mesures que permeten mielhorar-lo.

f) Era prepausa dera relacion d'organismes economics, institucions financièras e empreses publiques der Estat enes quaus era Generalitat pòt designar representants, e es modalitats e es formes d'aquesta representacion.

g) Eth seguiment dera politica europèa entà garantir era efectivitat dera participacion dera Generalitat enes ahèrs dera Union Europèa.

h) Eth seguiment dera accion exteriora der Estat qu'afècte as competéncias dera Generalitat.

i) Es qüestions d'interès comun qu'establisquen es leis o que plantegen es parts.

3. Era Comission Bilaterau Generalitat – Estat ei integrada per un nombre igual de representants der Estat e dera Generalitat. Era sua presidéncia ei exercida de manèra alternativa enter es dues parts en torns d'un an. Era Comission dispause d'ua secretaria permanenta e pòt crear es subcomissions e es comitès que creigue



PARLAMENT DE CATALUNYA

convenients. Era Comission elabòre ua memòria anuau, que traslade ath Govèrn der Estat e ath Govèrn dera Generalitat e ath Parlament.

4. Era Comission Bilaterau Generalitat – Estat s'amasse en session plenària aumens dus viatges ar an e tostemps qu'ac demane ua des dues parts.

5. Era Comission Bilaterau Generalitat – Estat adòpte eth sòn reglament intèrn e de foncionament per acòrd des dues parts.

CAPITOL II. RELACIONS DERA GENERALITAT DAMB ERA UNION EUROPEÀ

ARTICLE 184. DISPOSICION GENERAU

Era Generalitat a de participar, enes tèrmes qu'establís aquest Estatut, enes ahèrs relacionats damb era Union Europèa qu'afècten as competéncies o as interèssi de Catalonha.

ARTICLE 185. PARTICIPACION ENES TRACTATS DERA UNION EUROPEÀ

1. Era Generalitat a d'èster informada peth Govèrn der Estat des iniciatives de revision des tractats dera Union Europèa e des procèssi de soscripcion e ratificacion subsegüents. Eth Govèrn dera Generalitat e eth Parlament an de dirigir ath Govèrn der Estat e as Corts Generaus es observacions que considèren pertinentes ad aquest efècte, que son determinantes en cas des competéncies exclusives.

2. Eth Govèrn der Estat a d'incorporar representants dera Generalitat as delegacions espanyòles que participen enes procèssi de revision e negociacion des tractats originaris e enes d'adopcion de nau tractats.

ARTICLE 186. PARTICIPACION ENA FORMACION DES POSICIONS DER ESTAT

1. Era Generalitat participe ena formacion des posicions der Estat dauant era Union Europèa, especiaument dauant eth Conselh de Ministres, enes ahèrs relatius as competéncies o as interèssi de Catalonha, enes tèrmes qu'establisson aquest Estatut, era legislacion sus aquesta matèria e es acòrds soscrits enter er Estat e era Generalitat.

2. Era Generalitat a de participar de manèra bilaterau ena formacion des posicions der Estat enes ahèrs europèus que l'afècten dirèctament o exclusivament, o ben, s'aguesta participacion non ei possible, mejançant procediments generaus. Autaments, era participacion se hè en marc des procediments multilateraus que s'establisquen.

3. Era posicion expressada pera Generalitat ei determinanta entara formacion dera posicion estatau s'afècte as sues competéncies exclusives e compartides e se dera prepausa o era iniciativa europèes pòden derivar conseqüéncies financièras o administratives entà Catalonha. Enes auti casi, aquesta posicion a d'èster escotada per Estat.

4. Er Estat a d'informar regularament era Generalitat, en toti es casi, de manèra completa e actualizada, sus es iniciatives e es prepauses presentades dauant era Union Europèa. Eth Govèrn dera Generalitat e eth Parlament de Catalonha an de dirigir ath Govèrn der Estat e as Corts Generaus, segontes que correspongue, es observacions e es prepauses que considèren pertinentes sus es nomentades iniciatives e prepauses.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 187. PARTICIPACION EN INSTITUCIONS E ORGANISMES EUROPEÛS

1. Es representants dera Generalitat participen dirèctament en totes es delegacions espanyòles dauant era Union Europèa que tracten ahèrs dera competència dera madeisha Generalitat o qu'afecten ar interès de Catalonha, e especiaument dauant eth Conselh de Ministres e es organs consultius e preparatòris deth Conselh e dera Comission.
2. Era Generalitat, en encastre des sues competències exclusives, pòt exercir era representacion der Estat e, quan sigue de besonh, era presidència d'aguestes institucions e d'aguesti organs, cossent damb era normativa aplicabla.
3. Era Generalitat, cossent damb er Estat, designe representants en marc dera representacion permanenta d'aguest enes institucions e enes organismes dera Union Europèa.
4. Eth Parlament pòt establir relacions damb eth Parlament Europèu enes encastres d'interès comun.

ARTICLE 188. PARTICIPACION EN CONTRÒTLE DES PRINCIPIS DE SUBSIDIARIETAT E DE PROPORCIONALITAT

Eth Parlament a d'èster consultat prealablement ara emission deth dictamen des Corts Generaus sus es prepauses legislatives europèes, en encastre deth procediment de contròtle des principis de subsidiarietat e de proporcionalitat qu'establís eth dret dera Union Europèa s'aguestes prepauses afecten as competències dera Generalitat.

ARTICLE 189. DESVOLOPAMENT E APLICACION DETH DRET DERA UNION EUROPEÛA

1. Era Generalitat aplique e execute eth dret dera Union Europèa en encastre des sues competències. Era existència d'ua regulacion europèa non modifique era distribucion intèrna de competències qu'establís aquest Estatut.
2. Er Estat, s'era execucion deth dret dera Union Europèa a de besonh era adopcion de mesures intèrnes d'artenhuda superiora ath territòri de Catalonha qu'es comunitats autonòmes competentes non pòden adoptar mejançant mecanismes de collaboracion o coordinacion, a de consultar era Generalitat sus aquestes circumstàncies abans que s'adòpten es dites mesures. Era Generalitat a de participar enes organs qu'adòpten aquestes mesures o, s'aquesta participacion non ei possible, a d'emèter un informe prealable.
3. En cas qu'era Union Europèa establisque ua legislacion sus matèries respècte des quaus er Estat dispausa en Catalonha de competència entà dictar-ne es bases, era Generalitat pòt adoptar dirèctament era legislacion de desenvolopament a partir des normes europèes.

ARTICLE 190. GESTION DE HONS EUROPEÛS

1. Correspon ara Generalitat era gestion des hons europèus en matèries dera sua competència.
2. Era gestion des hons, en encastre des competències legislatives dera Generalitat, includís es facultats de decidir era destinacion concrèta, es condicions de concession, era regulacion e eth procediment d'autrejament, era tramitacion, eth pagament e eth contròtle e era inspeccion. En encastre des competències executives dera Generalitat, era gestion des hons includís, aumens, era regulacion deth procediment d'autrejament, era tramitacion, eth pagament e eth contròtle e era inspeccion.



PARLAMENT DE CATALUNYA

3. En cas qu'és hons europèus non se poguen territorializar, er Estat a de motivar e fondamentar en dret aguesta circumstància, e era Generalitat a de participar enes organs o en procediment de distribucion. Era participacion dera Generalitat a caractèr determinant entar Estat en cas qu'és hons afècten ar exercici de competéncias exclusives. Corresponen, en toti es casi, ara Generalitat es facultats de tramitacion, pagament, contròtle e inspeccion.

ARTICLE 191. ACCIONS DAUANT ETH TRIBUNAU DE JUSTÍCIA

1. Era Generalitat a accés directe ath Tribunau de Justícia dera Union Europèa enes tèrmes qu'establisque era normativa europèa.
2. Eth Govèrn dera Generalitat pòt instar ath Govèrn der Estat e ath Comitè des Regions a iniciar accions dauant eth Tribunau de Justícia dera Union Europèa en defensa des legitims interèssi e competéncias dera Generalitat. Era Generalitat dirigís era defensa juridica des sues posicions en procediment.
3. Era negativa deth Govèrn der Estat a exercir es accions sollicitades non se pòt produir sonque en cas de grèus prejudicis entara politica d'integracion, a d'èster motivada e compòrte era convocatòria automatica dera Comission Bilaterau Generalitat – Estat.

ARTICLE 192. DELEGACION DERA GENERALITAT DAUANT ERA UNION EUROPEÀ

1. Era Generalitat a d'establir ua delegacion dauant es institucions dera Union Europèa.
2. Eth personau dera delegacion dera Generalitat dauant era Union Europèa a un estatut assimilat ath deth personau des representacions der Estat dauant era Union Europèa.

ARTICLE 193. CIRCONSCRIPCION ELECTORAU ENTATH PARLAMENT EUROPEÛ

Entà qu'eth territòri de Catalonha, tot solet o amassa damb es territòris de d'autres comunitats autonòmes vesies, sigue ua circumscripcion entàs eleccions ath Parlament Europèu, era lei organica electorau a de concretar aguesta determinacion.

CAPITOL III. ACCION EXTERIORA DERA GENERALITAT

ARTICLE 194. DISPOSICIONS GENERAUS

1. Era Generalitat a d'impulsar era projeccion de Catalonha en exterior e promòir es sòns interèssi en aquest encastre.
2. Es competéncias dera Generalitat includissen era capacitat entà amiar a tèrme es accions exteriores que son inherentes a cadua d'aqueres, dirèctament o, s'ei de besonh, mejançant er Estat.

ARTICLE 195. DELEGACIONS EN EXTERIOR

1. Era Generalitat, entara promocion des interèssi de Catalonha, pòt establir delegacions o oficinas de representacion en exterior.
2. Eth personau des delegacions dera Generalitat en exterior a er estatut de besonh entà exercir es sues foncions.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 196. ACÒRDS DE COLLABORACION

Era Generalitat, entara promocion des interèssi de Catalonha, pòt soscríuer acòrds de colaboracion en encastre des sues competéncies. Damb aguesta finalitat, es organs de representacion exteriora der Estat an de balhar eth supòrt que calgue as iniciatives dera Generalitat.

ARTICLE 197. TRACTATS E CONVÈNIS INTERNACIONAUS

1. Era Generalitat a d'èster informada prealablament peth Govèrn der Estat sus es procèssi de negociacion de tractats e convènis internacionaus, s'afècten as competéncies o as interèssi de Catalonha. Eth Govèrn dera Generalitat e eth Parlament pòden dirigir ath Govèrn der Estat e as Corts Generaus es observacions que considèren pertinentes sus aguesta qüestion.
2. Era Generalitat a de participar en procès de negociacion des tractats e es convènis internacionaus qu'afècten as sues competéncies. Aguesta participacion compòrte, en toti es casi, era incorporacion d'ua representacion dera Generalitat ara delegacion negociadora e er informe determinant deth Parlament quan se tracte de competéncies exclusives.
3. Era Generalitat pòt sollicitar ath Govèrn der Estat era soscripcion de convènis e tractats internacionaus, o qu'aguest demane era autorizacion des Corts Generaus entà soscríuer-les, sus matèries d'interès entà Catalonha. En cas des competéncies exclusives, era Generalitat pòt concludir preacòrds internacionaus, que requerissen era autorizacion der Estat.
4. Era Generalitat pòt sollicitar era autorizacion der Estat entà signar, en nòm deth Govèrn, tractats e convènis internacionaus en encastre des sues competéncies.
5. Era Generalitat a d'adoptar es mesures de besonh entà executar es obligacions derivades des tractats e es convènis internacionaus ratificats per Espanha o que ligen er Estat, en encastre des sues competéncies.

ARTICLE 198. COOPERACION TRANSFRONTERÈRA, INTERREGIONAU E ATH DESVOLOPAMENT

1. Era Generalitat a de promòir era cooperacion damb es regions europèes damb qué compartís interèssi economics, socials, ambientaus e culturaus, e i a d'establir es relacions que corresponguen.
2. Era Generalitat a de promòir era cooperacion damb d'auti territòris, enes tèrmes qu'establís er apartat 1.
3. Era Generalitat a de promòir programes de cooperacion ath desenvolopament.

ARTICLE 199. PARTICIPACION ENES ORGANISMES INTERNACIONAUS

Era Generalitat a de participar enes organismes internacionaus competents en matèries d'interès relevant entà Catalonha, especialment era UNESCO e d'auti organismes de caractèr culturau, de manèra autonòma s'ac permet era normativa corresponenta, o ben, en tot cas, en tot formar part dera delegacion espanhòla.

ARTICLE 200. COORDINACION DES ACCIONS EXTERIORES

Era Generalitat a d'impulsar e coordinar, en encastre des sues competéncies, es accions exteriores des ens locals e des organismes e d'auti ens publics de Catalonha, sense perjudici dera autonomia qu'agen.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 201. PROJECCION INTERNACIONAU DES ORGANIZACIONS DE CATALONHA

Era Generalitat a de promòir era projeccion internacionau des organizacions sociaus, culturaus e esportives de Catalonha e, s'ei de besonh, era sua afiliacion as entitats afines d'encastre internacionau, en encastre deth compliment des sòns objectius.

TÍTOL VI. DETH FINANÇAMENT DERA GENERALITAT E ERA APORTACION CATALANA AS FINANCES DER ESTAT

CAPITOL I. ES FINANCES DERA GENERALITAT

ARTICLE 202. PRINCIPIIS

1. En encastre de çò qu'establís era Constitucion, es relacions d'orde tributari e financièr enter er Estat e era Generalitat se regulen per aquest Estatut.
2. Eth finançament dera Generalitat se regís pes principis d'autonomia financièra, coordinacion, solidaritat e transparéncia enes relacions fiscaus e financières enter es administracions publiques, e tanben pes principis de suficiéncia de recorsi, responsabilitat fiscau, equitat e leiautat institucionau enter es nomentades administracions.
3. Eth desenvolopament d'aquest títol correspon ara Comission Mixta d'Ahèrs Economicus e Fiscaus Estat – Generalitat, cossent damb eth principi de bilateralitat.
4. En aplicacion des principis de proximitat e de subsidiarietat, çò qu'establís aquest Estatut ei aplicable de manèra preferenta en cas de conflicte normatiu damb era legislacion der Estat.

ARTICLE 203. ES RECORSI DERA GENERALITAT

1. Era Generalitat dispause d'ues finances autonòmes e des recorsi financièrs suficients entà afrontar er exercici adequat deth sòn autogovèrn.
2. Era Generalitat gaudís de plea autonomia de despena entà poder aplicar liurament es sòns recorsi cossent damb es directritztes politiquas e sociaus determinades pes sues institucions d'autogovèrn.
3. Es recorsi des finances dera Generalitat son constituïts per:
 - a) Es rendiments des sòns impòsti, taxes, contribucions especiaus e d'auti tributs pròpris.
 - b) Eth rendiment de toti es tributs estataus suportats en Catalonha, qu'an era consideracion de cedit, cossent damb çò que dispause aquest Estatut.
 - c) Es recargues sus es tributs estataus.
 - d) Es ingrèssi procedents deth Hons de compensacion interterritoriau e d'utes assignacions establides pera Constitucion, s'ei de besonh.
 - e) D'utes transferéncias e assignacions damb cargue as pressupòsti generaus der Estat.
 - f) Es ingrèssi pera percepcion des sòns prètzi publics.
 - g) Es rendiments deth patrimoní dera Generalitat.
 - h) Es ingrèssi de dret privat.
 - i) Eth producte d'emission de deute e des operacions de crèdit.
 - j) Es ingrèssi procedents de multes e sancions en encastre des sues competéncias.
 - k) Es recorsi procedents dera Union Europèa e de programes comunitaris.
 - l) Quinsevolh aute recors que pogue establir-se en vertut de çò que dispausen aquest Estatut e era Constitucion.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 204. COMPETÈNCIES FINANCIÈRES

1. Era Generalitat a capacitat entà determinar eth volum e era composicion des sòns ingrèssi en encastre des sues competències financeres, e tanben entà fixar era afectacion des sòns recorsi as finalitats de despena que decidisque liurament.
2. Era Generalitat a capacitat normativa e responsabilitat fiscau sus toti e cadun des impòsti estataus suportats en Catalonha, en marc des competències der Estat e dera Union Europèa.
3. Er exercici dera capacitat normativa a qué hè referéncia er apartat 2, en marc des competències der Estat e dera Union Europèa, includís en tot cas era participacion ena fixacion deth tipe impositiu, es exempcions, es reduccions e es bonificacions sus era basa impausabla e es deduccions sus era quòta.
4. Corresponen ara Generalitat era gestion, era recaptacion, era liquidacion e era inspeccion de toti es tributs estataus suportats en Catalonha.
5. Era Generalitat a competéncia entà establir, mejançant ua lei deth Parlament, es sòns tributs pròpris, sus es quaus a capacitat normativa plea.
6. Er exercici qu'a era Generalitat dera capacitat normativa en encastre tributari se base enes principis d'equitat e d'eficiéncia. Ena sua actuacion tributària, era Generalitat promò era coesion e eth benèster socials, eth progrès economic e era sostenibilitat mieiambientau.

ARTICLE 205. ERA AGÈNCIA TRIBUTÀRIA DE CATALONHA

1. Era gestion, era recaptacion, era liquidacion e era inspeccion de toti es impòsti suportats en Catalonha corresponen ara Agència Tributària de Catalonha, exceptat es de natura locau.
2. Era Agència Tributària de Catalonha s'a de crear per lei deth Parlament e dispause de plea capacitat e atribucions entara organizacion e er exercici des foncions a qué hè referéncia er apartat 1. Ad aguesti efèctes, era Agència Tributària de Catalonha e era Administracion tributària der Estat collabòren e soscriuen convènis e hèn us des auti mieis de collaboracion que considèren pertinents.
3. Era Agència Tributària de Catalonha pòt exercir per delegacion des municipis es foncions de gestion tributària en çò que hè as tributs locaux.

ARTICLE 206. ORGANS ECONOMICOADMINISTRATIUS

Era Generalitat a d'assumir, per miei des sòns pròpris organs economico-administratius, era revision pera via administrativa des reclamacions qu'es contribuables poguen interpausar contra es actes de gestion tributària dictats pera Agència Tributària de Catalonha.

ARTICLE 207. APORTACION CATALANA AS FINANCES DER ESTAT

Era aportacion catalana as finances der Estat intègre era aportacion as despenes der Estat e era aportacion ara solidaritat e as mecanismes d'anivelament, cossent damb çò qu'establís aguest títol.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 208. APORTACION AS DESPENES DER ESTAT

Ua part deth rendiment des impòsti cedits a Catalonha s'atribuís ar Estat entath finançament des sòns servicis e es sues competéncies, segontes eth procediment qu'establissen es articles 210 e 214.

ARTICLE 209. APORTACION ARA SOLIDARITAT E AS MECANISMES D'ANIVELAMENT

Era Generalitat contribuís ara solidaritat damb es autes comunitats autonòmes, entà pr'amor de qu'es servicis balhats pes diferents govèrns autonòmics as sòns ciutadans poguen arténher nivèus semblants tostemp qu'amien a tèrme un esfòrç fiscau tanben semblant. Ad aquest efècte, era Generalitat apòrte recorsi as mecanismes de solidaritat qu'establís era Constitucion e, s'ei de besonh, ne recep, segontes es critèris e es procediments qu'establissen es articles 210 e 214.

ARTICLE 210. DETERMINACION E CALCUL DERA APORTACION CATALANA AS FINANCES DER ESTAT

Entà hèr eth calcul dera aportacion catalana as finances der Estat, s'an de tier en compde es critèris següents:

Prumèr. En çò que tanh ara aportacion as despenes der Estat, determinada per article 208, s'a d'establir eth percentatge de participacion que pertòque ar Estat enes diferents impòsti cedits entath finançament des sòns servicis e es sues competéncies, ena proporcion que correspongue a Catalonha.

Dusau. En çò que tanh ar aportacion ara solidaritat e as mecanismes d'anivelament, es acòrds entath desenvolopament e era aplicacion des principis contenguts en article 209 an d'establir es mecanismes financers d'anivelament adequats, cossent damb eth principi de transparéncia e de conformitat damb es critèris següents:

a) Es recorsi aportats o rebuts pera Generalitat ad aquesta solidaritat s'an d'establir en tot tier en compde es sòns besonhs de despena e era sua capacitat fiscau, determinada en çò que hè ara miejana des comunitats autonòmes e damb eth grad de progressivitat que s'establisque.

b) Es critèris d'equitat mesurats en tèrmes de poblacion relativa e es critèris d'eficiéncia economica mesurats en tèrmes de producte interior brut e d'esfòrç fiscau relatiu.

c) Eth major esfòrç fiscau eventuaument amiat a tèrme pes ciutadans de Catalonha, calculat a partir dera diferéncia enter es impòsti suportats en Catalonha e era miejana des comunitats autonòmes, s'a de tradusir en ua més grana capacitat financièra e uns més grani ingrèssi entara Generalitat, laguens des marges que se determinen. Entà calcular er esfòrç fiscau, s'a de tier en compde eth conjunt de prètzi privats per servicis publics dejà suportat en Catalonha.

d) Era aplicacion des mecanismes d'anivelament en cap de cas non pòt alterar era posicion de Catalonha ena ordenacion de rendes per càpita enter es comunitats autonòmes abans der anivelament.

e) Eth resultat des mecanismes de solidaritat a d'èster avalorat quinquennaument entà verificar-ne es efèctes.

ARTICLE 211. ETH TRACTAMENT FISCAU

Era Generalitat gaudís deth tractament fiscau qu'es leis establissen entar Estat enes impòsti estataus.



PARLAMENT DE CATALUNYA

ARTICLE 212. ACTUALIZACION DETH FINANÇAMENT

1. Er Estat e era Generalitat an d'establir un mecanisme d'actualizacion quinquennau deth sistèma de finançament, en tot auer en compde era evolucion deth conjunt de recorsi publics disponibles e era des besonhs de despena des diüerses administracions. Aguest mecanisme s'a d'aplicar sense perjudici deth seguiment e era actualizacion des recorsi proporcionats peth sistèma de finançament pendent eth quinquenni. Per acòrd enter er Estat e era Generalitat se pòt amiar a tèrme era dita actualizacion abans dera finalizacion deth periòde quinquennau.

2. Era aplicacion des critèris des aportacions as finances estataus s'a d'actualizar cada cinc ans, cossent damb çò qu'establís aguest Estatut. Se non se produsís er acòrd sus aguesta actualizacion ena Comission Mixta d'Ahèrs Economicos e Fiscaus Estat – Generalitat, demoren automaticament prorrogats es critèris vigents.

ARTICLE 213. LEIAUTAT INSTITUCIONAU

Er Estat, cossent damb eth principi de leiautat institucional, a de garantir era suficiència de recorsi des finances dera Generalitat enes suposicions en qué es disposicions generaus aprovades per Estat impliquen un increment des besonhs de despena o ua disminucion dera capacitat fiscau dera Generalitat.

ARTICLE 214. ERA COMISSION MIXTA D'AHÈRS ECONOMICOS E FISCAUS ESTAT – GENERALITAT

1. Era Comission Mixta d'Ahèrs Economicos e Fiscaus Estat – Generalitat ei er organ bilaterau de relacion enter era Administracion der Estat e era Generalitat en encastre deth finançament autonomi. Li corresponen era concrecion, eth desenvolupament, era actualizacion e eth seguiment deth sistèma de finançament, e tanben era canalizacion deth conjunt de relacions fiscaus e financièras dera Generalitat damb er Estat. Ei integrada per un nombre parièr de representants der Estat e dera Generalitat. Era presidència d'aguesta Comission Mixta ei exercida de manèra rotatòria enter es dues parts en torns d'un an. Era Comission adòpte eth sòn reglament intèrn e de foncionament per acòrd enter es dues delegacions. Era Comission Mixta d'Ahèrs Economicos e Fiscaus Estat – Generalitat exercís es sues foncions sense perjudici des acòrds soscrits peth Govèrn de Catalonha en aguesta matèria en institucions e organismes de caràcter multilaterau.

2. Correspon ara Comission Mixta d'Ahèrs Economicos e Fiscaus Estat – Generalitat:

a) Determinar era aportacion catalana as finances der Estat, cossent damb çò qu'establissen es articles 207, 208, 209 e 210.

b) Establir es mecanismes de colaboracion enter era Agència Tributària de Catalonha e era Administracion tributària der Estat, as quaus hè referència er article 205, e tanben es critèris de coordinacion e d'armonizacion fiscau cossent damb es caracteristiques o era natura des tributs ceditos.

c) Negociar eth percentatge de participacion de Catalonha ena distribucion territoriala des hons estructuraus europèus.

d) Valorar quinquennaument, damb ua auança minima de tres mesi respècte ara actualizacion deth sistèma de finançament, es servicis e es competències exercides per Estat, a qué hè referència er article 208.

e) Aplicar es mecanismes d'actualizacion qu'establís er article 212.

f) Acordar es mecanismes de finançament des despenes impròpies a qué hè referència er article 223.5.



PARLAMENT DE CATALUNYA

- g) Acordar era avaloracion des traspassi de servicis der Estat ara Generalitat.
3. Era Comission Mixta d'Ahèrs Economic e Fiscaus Estat – Generalitat a de determinar es mesures de cooperacion de besonh entà garantir er equilibri deth sistèma de finaçament qu'establís aquest títol quan se pogue veir alterat per decisions legislatives estataus o dera Union Europèa qu'afecten as tributs cedits. En cas de decision legislativa estatau, era mesura de cooperacion s'a d'acordar abans qu'aquera s'apròve.
4. Era part catalana dera Comission Mixta d'Ahèrs Economic e Fiscaus Estat – Generalitat ret compdes ath Parlament sus eth compliment des precèptes d'aquest capítol.

CAPITOL II. ETH PRESSUPÒST DERA GENERALITAT

ARTICLE 215. COMPETÈNCIES DERA GENERALITAT

Era Generalitat a competència exclusiva entà ordenar e regular es sues finances.

ARTICLE 216. ETH PRESSUPÒST DERA GENERALITAT

Eth pressupòst dera Generalitat a caractèr anuau, ei unic e includís totes es despenes e toti es ingressi dera Generalitat, e tanben es des organismes, es institucions e es empreses que ne depenen. Correspon ath Govèrn d'elaborar e executar eth pressupòst, e ath Parlament, d'examinar-lo, esmendar-lo, aprovar-lo e controlar-lo. Era lei de pressupòsti non pòt crear tributs, mès pòt modificar-ne s'ua lei tributària substantiva atau ac establís.

ARTICLE 217. RECORS AR ENDEUTAMENT

1. Era Generalitat pòt recórrer ar endeutament e eméter deute public entà finançar despenes d'inversion laguens des limits qu'era madeisha Generalitat determine e en tot respectar es principis generaus establits per Estat.
2. Es títols emetuts an a toti es efèctes era consideracion de hons publics e gaudissen des madeishi beneficis e condicions qu'es qu'emet er Estat.

ARTICLE 218. ESTABILITAT PRESSUPOSTÀRIA

Correspon ara Generalitat er establiment des limits e es condicions entà assolir es objectius d'estabilitat pressupostària laguens des principis basics establits per Estat e era normativa dera Union Europèa.

ARTICLE 219. ETH PATRIMÒNI DERA GENERALITAT

1. Eth patrimòni dera Generalitat ei integrat pes bens e es drets des quaus ei titulara e pes qu'adquirisque per quinsevolh títol juridic.
2. Ua lei deth Parlament a de regular era administracion, era defensa e era conservacion deth patrimòni dera Generalitat.

ARTICLE 220. EMPRESES PUBLIQUES

Era Generalitat pòt constituïr empreses publiques entà complir es foncions que son dera sua competència, cossent damb çò qu'establiessen es leis deth Parlament.



PARLAMENT DE CATALUNYA

CAPITOL III. ES FINANCES DES GOVÈRNS LOCAUS

ARTICLE 221. PRINCIPIS RECTORS

Es finances locals se regissen pes principis de suficiència de recursi, equitat, autonomia e responsabilitat fiscau. Era Generalitat velhe peth compliment d'aguesti principis.

ARTICLE 222. AUTONOMIA E COMPETÈNCIES FINANCIÈRES

1. Es govèrns locals an autonomia pressupostària e de despena ena aplicacion des sòns recursi, en tot includir-i es participacions que perceben a cargue des pressupòsti de d'outes administracions publiques, des quaus pòden dispausar liurament en exercici des sues competències.
2. Era Generalitat a competència, en encastre establhit pera Constitucion, en matèria de finançament locau. Aquesta competència includís, en tot cas, era capacitat legislativa entà establir e regular es tributs pròpris des govèrns locals e es critèris de distribucion des participacions a cargue deth pressupòst dera Generalitat.
3. Es govèrns locals an capacitat entà regular es sues pròpies finances en encastre des leis. Aquesta capacitat includís era potestat de fixar era quòta o era sòrta des tributs locals, e tanben es bonificacions e es exempcions, laguens des limits qu'establissen es leis.
4. Correspon as govèrns locals, en encastre qu'establís era normativa reguladora deth sistèma tributari locau, era competència entà gestionar, recaptar e inspeccionar es sòns tributs, sense perjudici que la poguen delegar ara Generalitat e que poguen participar ena Agència Tributària de Catalonha.
5. Correspon ara Generalitat er exercici exclusiu dera tutèla financièra sus es govèrns locals, en tot respectar era autonomia que les reconeish era Constitucion.

ARTICLE 223. SUFICIÈNCIA DE RECURSI

1. Era Generalitat a d'establir un hons de cooperacion locau destinat as govèrns locals. Eth hons, de caractèr incondicionat, s'a de dotar a partir de toti es ingressi tributaris dera Generalitat e s'a de regular mejançant ua lei deth Parlament. Addicionament, era Generalitat pòt establir programes de collaboracion financièra especifica entà matèries concrètes.
2. Es ingressi des govèrns locals consistents en participacions en tributs e en subvencions incondicionades estataus son percebuts mejançant era Generalitat, que les a de distribuïr cossent damb çò que dispause era lei de finances locals de Catalonha e damb es principis, es objectius o es estandards minims que fixe er Estat enes normes damb reng de lei a qué hè referència er article 111, que, en tot cas, an de respectar es marges adequats entà qu'eth Parlament pogue incidir efectivament ena distribucion d'aguesti recursi.
3. Es modificacions der encastre normatiu que disminuïsqen es ingressi tributaris locals an de preveir era compensacion d'aquesta disminucion.
4. Se garantissen as govèrns locals es recursi suficients entà afrontar era prestacion des servicis era titularitat o era gestion des quaus se les traspasse. Tota naua atribucion de competències a d'anar acompanhada dera assignacion des recursi suplementaris de besonh entà finançar-les corrèctament, de manèra que se tengue en compde eth finançament deth còst totau e efectiu des servicis traspassats. Eth compliment d'aguest principi ei ua condicion de besonh entà qu'entre en vigor era



PARLAMENT DE CATALUNYA

transferència o era delegacion dera competència. Ad aquest efècte, se pòden establir diuerses formes de finançament, includint-i era participacion enes recorsi des finances dera Generalitat o, s'ei de besonh, der Estat.

5. S'an d'establir es mecanismes financers adequats entà compensar es govèrns locals peth finançament de despenes qu'es leis non les atribuïssen de manèra especifica e que responen a besonhs sociaus consolidats e non atenguts per d'outes administracions. En çò que tanh as despenes impròpies corresponentes ar Estat, aquesti mecanismes s'an d'acordar en encastre qu'establís er article 214.2.

6. Era distribucion de recorsi procedents de subvencions incondicionades o de participacions generiques en impòsti s'a d'amiar a tèrme en tot tier en compde era capacitat fiscau e es besonhs de despenes des govèrns locals e garantint-ne en tot cas era suficiència.

7. Era distribucion des recorsi enter es govèrns locals non pòt comportar en cap cas ua minoracion des recorsi obtenguts per cadun d'aguesti, segontes es critèris utilizats en exercici anterior ara entrada en vigor des precèptes d'aguest Estatut.

ARTICLE 224. LEI DE FINANCES LOCAUS

1. Eth Parlament a d'aprovar era sua pròpria lei de finances locals entà desplegar es principis e es disposicions qu'establís aquest capitol.

2. Es facultats en matèria de finances locals qu'aguest capitol atribuís ara Generalitat s'an d'exercir damb respècte ara autonomia locau e escotat eth Conselh de Govèrns Locaus, qu'establís er article 85.

ARTICLE 225. ETH CADASTRE

Correspon ara Generalitat, en sòn encastre territorial, era competència d'ordenacion e gestion deth cadastre, sense perjudici dera foncion coordinadora der Estat enes tèrmes qu'establís era Constitucion. Entà gestionar-lo, era Generalitat pòt soscriuèr convènis damb es govèrns locals.

TÍTOL VII. DERA REFORMA DER ESTATUT

ARTICLE 226. ERA REFORMA DES TÍTOLS QUE NON AFÈCTEN AS RELACIONS DAMB ER ESTAT

1. Era reforma des títols I e II der Estatut s'a d'ajustar as procediments següents:

a) Era iniciativa dera reforma correspon ath Parlament de Catalonha, a prepausa d'ua cincau part des sòns deputats, e ath Govèrn dera Generalitat. Es ajuntaments de Catalonha pòden prepausar ath Parlament er exercici dera iniciativa de reforma s'atau ac demanen un minin deth 20% des plens municipaus, que representen un minim deth 20% dera poblacion. Tanben pòden prepausar-la 300.000 signatures acreditades des titulars deth dret de vòt ath Parlament. Eth Parlament a de regular aquesti dus procediments entà prepausar er exercici dera iniciativa dera reforma.

b) Era aprobacion dera reforma requerís eth vòt favorable des dues tresaus parts des membres deth Parlament, era remission e era consulta as Corts Generaus, era ratificacion des Corts mejançant ua lei organica e eth referendum positiu des electors de Catalonha.

c) S'en tèrme de trenta dies a partir dera recepcion dera consulta establida pera letra b es Corts Generaus se declaren afectades pera reforma, aquesta a de seguir eth procediment establert per article 227.



PARLAMENT DE CATALUNYA

d) Un còp ratificada era reforma pes Corts Generaus, era Generalitat l'a de sométer a referendum.

2. S'era prepausa de reforma non ei aprovada peth Parlament o peth còs electorau, non pòt èster sometuda nauament ath debat e ara votacion deth Parlament enquia qu'age passat un an.

ARTICLE 227. ERA REFORMA DES AUTI TÍTOLS

1. Era reforma des títols der Estatut non includits en article 226 s'a d'ajustar ath procediment següent:

a) Era iniciativa de reforma correspon ath Parlament, ath Govèrn dera Generalitat e as Corts Generaus. Es ajuntaments e es titulars deth dret de vòt ath Parlament pòden prepausar ath Parlament qu'exercisque era iniciativa de reforma enes tèrmes establits per article 226.1.a.

b) Era aprobacion dera reforma requerís eth vòt favorable des dues tresaus parts des membres deth Parlament, era aprobacion des Corts Generaus mejançant ua lei organica e, finaument, eth referendum positiu des electors.

c) Un còp aprovada era prepausa de reforma der Estatut, eth Parlament l'a de traméter tath Congrès des Deputats.

d) Era prepausa de reforma pòt èster sometuda a un vòt de ratificacion deth Congrès e deth Senat cossent damb eth procediment qu'establissen es reglaments parlamentaris respectius. Eth Parlament a de nomenar ua delegacion entà presentar era prepausa de reforma der Estatut dauant eth Congrès e eth Senat. S'eth Congrès des Deputats e eth Senat ratifiquen era prepausa de reforma der Estatut, se considèra aprovada era lei organica corresponenta.

e) Se non s'aplique eth procediment establìt pera letra *d* o s'era prepausa d'Estatut non ei ratificada, s'a de constituïr ua comission mixta paritària, formada per membres dera comission competenta deth Congrès des Deputats e ua delegacion deth Parlament damb representacion proporcionau des grops parlamentaris, pr'amor de formular de comun acòrd, e peth procediment qu'establìs eth Reglament deth Congrès des Deputats, ua prepausa conjunta en tèrme de dus mesi.

f) Era tramitacion dera prepausa de reforma der Estatut ath Senat a de seguir un procediment analòg ar establìt pera letra *e* enes tèrmes deth Reglament deth Senat. En aquest cas, era delegacion deth Parlament, damb es adaptacions corresponentes, a de constituïr, conjuntament damb membres dera comission competenta deth Senat, ua comission mixta paritària pr'amor de formular de comun acòrd ua prepausa conjunta.

g) Era delegacion deth Parlament a de préner es sòns acòrds per majoria de dus tèrci.

h) S'era comission mixta paritària non arribe a formular ua prepausa conjunta, era prepausa de reforma der Estatut s'a de tramitar cossent damb eth procediment ordinari establìt pes respectius reglaments parlamentaris.

i) Eth Parlament, pera majoria absoluta des sòns membres, pòt retirar es prepauses de reforma qu'age aprovat en quinsevolh moment dera tramitacion as Corts Generaus abans que siguen aprovades de manèra definitiva. Era retirada dera prepausa de reforma non compòrte en cap cas era aplicacion de çò qu'establìs er apartat 2.

j) Era aprobacion dera reforma pes Corts Generaus mejançant ua lei organica compòrte era convocatòria pera Generalitat, en tèrme maxim de sies mesi, deth referendum a qué hè referència era letra *b*.

2. S'era prepausa de reforma non ei aprovada peth Parlament, pes Corts Generaus o peth còs electorau, non pòt èster sometuda nauament ath debat e era votacion deth Parlament enquia qu'age passat un an.



PARLAMENT DE CATALUNYA

DISPOSICIONS ADDICIONAUS

PRUMÈRA. RECONEISHEMENT E ACTUALIZACION DES DRETS ISTORICS

Era acceptacion deth regim d'autonomia que s'establís en aquest Estatut non implique era renóncia deth pòble catalan as drets que, coma tau, li corresponguen en vertut dera sua istòria, que pòden èster actualizats cossent damb çò qu'establís era disposicion addicionau prumèra dera Constitucion.

DUSAU. DESIGNACION DE SENADORS

1. Correspon ath Parlament de designar as senadors que representen ara Generalitat en Senat, enes tèrmes qu'establís ua lei aprovada pera majoria absoluta deth Plen deth Parlament en ua votacion finau sus eth conjunt deth tèxte. Era designacion s'a de hèr damb ua convocatòria especifica e en proporcion ath nombre de deputats de cada grop parlamentari.

2. Eth Parlament, mejançant ua lei aprovada en ua votacion finau sus eth conjunt deth tèxte per majoria absoluta, a d'adequar es normes relatives ara eleccion des senadors ara reforma constituicionau deth Senat, en aquerò que i correspongue.

TRESAU. ASSOMPCION DE COMPETÈNCIES PER ARTICLE 150.2 DERA CONSTITUCION

1. Era Generalitat, enes tèrmes qu'establís er apartat 2, exercís es competències enes matèries següentes:

a) Es facultats de gestion en matèria de pòrts d'interès generau plaçats en Catalonha, qu'en tot cas includissen: era execucion dera legislacion e dera politica portuària estatau, e era direccion, era coordinacion, era explotacion, era conservacion e era administracion des pòrts d'interès generau en Catalonha e des servicis que s'i balhen.

b) Es facultats estataus de gestion des aeropòrts d'interès generau plaçats en Catalonha, qu'includissen, en tot cas, era execucion dera legislacion e dera politica aeroportuària estataus, era ordenacion, era direccion, era coordinacion, era explotacion, era conservacion e era administracion des aeropòrts d'interès generau en Catalonha e des servicis que s'i balhen.

c) Es facultats de gestions des infraestructures de telecomunicacions plaçades en Catalonha, incluida era gestion deth domeni public radioelectric.

d) Era autorizacion entara convocatòria de consultes populars per via de referendum, exceptat des modalitats de referendum establides pera Constitucion e es convocatòries reservades exprèssament pera Constitucion ath cap der Estat.

e) Es facultats d'execucion dera legislacion estatau sus regim d'estada e de residència des estrangèrs, qu'en tot cas includissen era tramitacion e era resolucio des permisi e des recorsi que se presenten en çò que hè ad aquesti expedients.

f) Es facultats d'execucion dera legislacion estatau en matèria de regim sancionador d'estrangèria, qu'includís era tramitacion, era resolucio e era execucion de toti es procèss sancionadors qu'establís era normativa d'estrangeria, exceptat des relatius ath contròtle de termières.

g) Era seleccion de treballadors estrangèrs enes sòns païsi d'origen damb destinacion en Catalonha.

h) Era execucion dera legislacion estatau en matèria de transit, circulacion de veïculs e seguretat viària en Catalonha. Aquesta competència includís, ath delà des facultats dejà transferides pera Lei organica 6/1997, deth 15 de deseme, es facultats següentes: expedir, revisar e escambiar es permisi e es licències entà conduir veïculs de motor e



PARLAMENT DE CATALUNYA

ciclomotors, e tanben anullar-les, intervier-i o revocar-les e, s'ei de besonh, suspener-les, en cas d'expedients de sancion en via cautelara; matricular e expedir es permisi o es licències de circulacion, e tanben anullar-les, intervier-i e revocar-les, e e pr'amor d'açò, autorizar transferències, duplicats e baishes de veïculs de motor e ciclomotors, e tanben expedir permisi temporaus; sancionar es infraccions cometudes contra era normativa de transit, circulacion de veïculs e seguretat viària; amiar a tèrme pròves entà verificar que se complissen es requesits, es aptituds e es coneishements entà obtier eth permís de conduir e era licència de conduccion de ciclomotors, e liurar es autorizacions de transpòrts especiaus, urgents e d'outes autorizacions especiaus qu'agen origen o destinacion en Catalonha.

i) Era regulacion des condicions d'obtencion, expedicion e omologacion de títols academics e professionaus.

j) Era delimitacion des demarcacions territoriaus des organs jurisdiccionalaus de Catalonha e dera planta judiciau.

2. Era assompcion efectiva des competències qu'establís er apartat 1 s'a d'amiar a tèrme mejançant ua lei organica des qu'establís er article 150.2 dera Constitucion.

QUATAU. DESACÒRDS ENA COMISSION MIXTA DE TRANSFERÈNCIES ESTAT – GENERALITAT

Es desacòrds qu'agen lòc ena Comission Mixta de Transferències Estat – Generalitat s'an de resòlver peth procediment qu'establís era Lei organica deth Tribunau Constitucionau.

CINCAU. ACÒRDS DAMB ETH GOVÈRN DER ESTAT

S'er Estatut establís qu'era posicion deth Govèrn dera Generalitat ei determinanta entà conformar un acòrd damb eth Govèrn der Estat e aguest non l'acuelh, eth Govèrn der Estat ac a de motivar e automaticament s'a d'amassar era Comission Bilaterau Generalitat – Estat.

SIESAU. INVERSIONS EN INFRAESTRUCTURES

1. Era inversion der Estat en Catalonha en infraestructures a de tendir a equiparar-se progressivament ara participacion relativa deth producte interior brut de Catalonha en çò que hè ath producte interior brut der Estat, en tot tier en compde era compensacion pes deficits acumulats. Eth comput s'a de hèr damb caractèr pluriannau.

2. S'a de constituïr ua comission, integrada pes administracions estatau, autonmica e locau e presidida pera Generalitat, qu'a de programar es inversions estataus en infraestructures, damb ua auança minima d'un mes ara presentacion as Corts Generaus des pressupòsti generaus der Estat e qu'a de velhar peth compliment des acòrds adoptats.

SETAU. REGULACION DES FINANCES DERA GENERALITAT

Era aplicacion des critèris qu'establís aguest Estatut entà regular es finances dera Generalitat a de perméter auançar progressivament ena reduccion deth deficit fiscau de Catalonha damb er Estat, de manèra qu'en tèrme de dètz ans a compdar dera entrada en vigor d'aguest Estatut s'equipare ath des territòris de nivèu de renda relativa similara en d'auti païsi dera Union Europèa. Era Comission Mixta d'Ahèrs Economic e Fiscaus Estat – Generalitat a de concretar es critèris entà arribar ad aguest objectiu e a de hèr eth seguiment deth compliment d'aguesta disposicion.



PARLAMENT DE CATALUNYA

UEITAU. CAPACITAT DE FINANÇAMENT

Era capacitat de finançament per abitant dera Generalitat s'a d'equiparar graduament, en un tèrme non superior a quinze ans a partir de l'entrada en vigor d'aguest Estatut, ara obtenguda en tot aplicar es sistèmes de concèrt e convèni vigents as comunitats autonòmes foraus.

NAUAU. MODIFICACION DE LEIS ENTARA EFECTIVITAT PLEA DER ESTATUT

Es precèptes d'aguest Estatut especificats ara seguida an eficàcia un còp agen estat modificades, cossent damb eth contengut d'aguesti, es leis organiques o ordinàries següentes:

- a) Es articles 38.2; 95.2, 3, 5 e 6; 97 a 100; 101.1, 2 e 3; 103.1.a, b e k; 107.1 e 2, e 108, en çò que hè ara Lei organica 6/1985, der 1 d'abriu, deth poder judiciu.
- b) Er article 180 e era disposicion addicionau quatau, en çò que hè ara Lei organica 2/1979, deth 3 d'octubre, deth Tribunau Constitucionau.
- c) Es articles 96.2, 3 e 4, en çò que hè ara Lei der Estat 50/1981, deth 30 de deseme, pera quau se regule er Estatut organic deth Ministèri Fiscau.
- d) Es articles 56.4, 75 e 193, en çò que hè ara Lei organica 5/1985, deth 19 de junh, de regim electorau generau.
- e) Es articles 90 e 91, en çò que hè ara Lei der Estat 6/1997, deth 14 d'abriu, d'organizacion e foncionament dera Administracion Generau der Estat.
- f) Er article 122, en çò que hè ara Lei organica 2/1980, deth 18 de gèr, reguladora des diuèrses modalitats de referendum.
- g) Er article 164.3, en çò que hè ara Lei organica 2/1986, deth 13 de març, de fòrces e còssi de seguretat.
- h) Es leis de caractèr generau o sectoriau que regulen un organisme o un ens enes casí en qué aguest Estatut autrage ara Generalitat era potestat entà designar representants enes organs directius deth nomenat organisme o ens.

DEZAU. REVISION DETH REGIM ESPECIAL D'ARAN

A compdar dera entrada en vigor d'aguest Estatut, en tèrme de quate ans s'a de revisar e modificar eth regim especial d'Aran entà adaptar-lo, en çò que calgue, a çò qu'establís aguest Estatut.

ONZAU. ADMINISTRACION ORDINÀRIA

Era Generalitat passe a èster era Administracion ordinària der Estat en Catalonha un còp li siguen transferides, mejançant es esturments que corresponguen, es foncions executives que complís era Administracion der Estat per miei des sòns organs territoriaus en Catalonha.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

PRUMÈRA. ADAPTACION DES LEIS E ES NORMES DAMB RENG DE LEI

1. Es leis deth Parlament e es normes damb reng de lei deth Govèrn vigentes en moment dera entrada en vigor d'aguest Estatut qu'eventuaument poguen resultar incompatibles damb es drets reconeishuts peth títol I mantien era vigència per un



PARLAMENT DE CATALUNYA

tèrme maxim de dus ans, en quau an d'èster adaptades ara regulacion establida per aquest Estatut.

2. Es grops parlamentaris, es membres deth Parlament, eth Govèrn e eth Sindic de Grèuges, en tèrme establít per apartat 1, pòden sollicitar dictamen ath Conselh de Garanties Estatutàries, enes tèrmes establits per lei, sus era compatibilitat damb er Estatut des leis deth Parlament o des normes damb reng de lei dictades peth Govèrn abans dera entrada en vigor d'aguest. Eth dictamen non a valor vinculant e pòt hèr recomanacions ath Parlament o ath Govèrn entà modificar o derogar es normes que considère incompatibles.

DUSAU. VIGÈNCIA DE DISPOSICIONS TRANSITÒRIES ANTERIORES

Es disposicions transitòries tresau, quatau e siesau dera Lei organica 4/1979, deth 18 de deseme, d'Estatut d'autonomia de Catalonha, mantien, en çò que correspon, era vigència coma regulacion transitòria.

TRESAU. NORMATIVA RELATIVA AS COMPETÈNCIES COMPARTIDES

En çò que hè as competències compartides, mentre er Estat non dicte era legislacion basica en forma de principis, objectius o estandards minims, era Generalitat les a dedusir dera normativa basica vigenta.

DISPOSICION DEROGATÒRIA

Se derògue era Lei organica 4/1979, deth 18 de deseme, d'Estatut d'autonomia de Catalonha.

DISPOSICIONS FINAUS

PRUMÈRA. APLICACION DES PRECÈPTES DETH TÍTOL VI

1. Era Comission Mixta d'Ahèrs Economicos e Fiscaus Estat – Generalitat a de concretar, en tèrme d'un an a compdar dera entrada en vigor d'aguest Estatut, era aplicacion des precèptes deth títol VI. Tanben, a d'acordar era compensacion financièra qu'a de recéber era Generalitat pes insuficiències produsides pes sistèmes de finançament aplicats enquiath moment dera entrada en vigor d'aguest Estatut.

2. Era Comission Mixta d'Ahèrs Economicos e Fiscaus Estat – Generalitat, en tèrme de sies mesi a compdar dera entrada en vigor d'aguest Estatut, a de fixar damb caractèr iniciu era aportacion catalana as finances der Estat qu'establís er article 207. Entà determinar-la, s'a de garantir qu'eth volum de recorsi que correspon ara Generalitat non sigue en cap cas inferior ath que resultarie de fixar es aportacions as despenes der Estat e ara solidaritat segontes es critèris següents:

a) Entara determinacion dera aportacion iniciu as despenes der Estat s'a de préner coma referent eth coeficient de poblacion de Catalonha sus eth conjunt der Estat.

b) En coerència damb çò qu'establís er article 210, entara determinacion dera aportacion iniciu ara solidaritat, s'a de préner coma referent era diferència enter es coeficients de poblacion e esfòrç fiscau de Catalonha, mesurat aquest peth rendiment der impòst sus era renda des persones fisiques, sus eth conjunt der Estat.

3. Es precèptes deth títol VI se pòden aplicar de manèra graduau atenent ara sua viabilitat financièra. En tot cas, aquesta aplicacion a d'èster pleament efectiva en tèrme de cinc ans a compdar dera entrada en vigor d'aguest Estatut.



PARLAMENT DE CATALUNYA

DUSAU. DETERMINACION DES BESONHS DE DESPENA

S'a de tier en compde, coma variabla basica entà determinar es besonhs de despna a qué hè referéncia er article 210.dusau.a, ara poblacion, rectificada pes còsti diferenciaus, peth nivèu efectiu de requeriments de despna e pes factors demografics. Tanben, s'a de tier en compde era densitat de poblacion, era poblacion immigranta, era dimension des nuclèus urbans e eth nombre de persones en situacion d'exclusion, e tanben eth diferenciau de despna sociau damb païsi d'un nivèu de desenvolopament semblant.

TRESAU. ERA AGÈNCIA TRIBUTÀRIA DE CATALONHA

Era Agència Tributària de Catalonha, a qué hè referéncia er article 205, s'a de crear per lei deth Parlament, en tèrme d'un an a compdar dera entrada en vigor d'aguest Estatut. Era Agència Estatau d'Administracion Tributària e era Administracion tributària dera Generalitat exercissen es foncions dera Agència Tributària de Catalonha enquia qu'aguesta se constituïske.

QUATAU. TÈRME DE CREACION DERA COMISSIÒN MIXTA D'AHÈRS ECONOMICS E FISCAUS ESTAT – GENERALITAT

Era Comission Mixta d'Ahèrs Economics e Fiscaus Estat – Generalitat, qu'establís er article 214, s'a de crear en tèrme de sies mesi a compdar dera entrada en vigor d'aguest Estatut. Mentre non se constituïske, era Comission Mixta de Valoracions Estat – Generalitat n'assumís es competéncies. Era constitucion dera Comission Mixta d'Ahèrs Economics e Fiscaus Estat – Generalitat compòrte era extincion immediata dera Comission Mixta de Valoracions Estat – Generalitat.

CINCAU. RELACION D'ENTITATS ECONOMIQUES E FINANCIÈRES

Era Comission Mixta d'Ahèrs Economics e Fiscaus Estat – Generalitat, en tèrme de sies mesi a compdar dera entrada en vigor d'aguest Estatut, a de determinar era relacion des entitats a qué hè referéncia er article 182.

Palai deth Parlament, 30 de seteme de 2005

Era secretària prumèra
Anna Miranda i Torres

Eth president deth Parlament
Ernest Benach i Pascual